

บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะ
ของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวาทวิทยา ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

VERBAL AND NONVERBAL COMMUNICATION PERSONALITY IN PUBLIC SPEAKING
OF 16 - 18 YEAR - OLD TEENAGERS IN FOUR REGIONS OF THAILAND

Mr. Chaiyut Tawharanuruk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Speech Communication
Department of Speech Communication and Performing Arts
Faculty of Communication Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2008
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้า
สาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของ
ประเทศไทย

โดย

นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์

สาขาวิชา

วาทวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง ศรีอัษฎาพร

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง ศรีอัษฎาพร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ศิริชัย พงษ์วิชัย)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จ๋านง วิบูลย์ศรี)

ชัยยุทธ ดาวรานุรักษ์ : บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของ
เด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย. (VERBAL AND NONVERBAL
COMMUNICATION PERSONALITY IN PUBLIC SPEAKING OF 16 - 18 YEAR - OLD
TEENAGERS IN FOUR REGIONS OF THAILAND) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก :
ผศ.ดร.รุ่ง ศรีอัษฎาพร, 189 หน้า.

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไป
ระบุปัญหา และค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้า
สาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี จำนวนทั้งสิ้น 160 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน
ปลายใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ผู้วิจัยใช้แบบประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารเป็นเครื่องมือหลักในการ
เก็บข้อมูล โดยสังเกตและประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารโดยทั่วไป บุคลิกภาพการพูด และบุคลิกภาพการ
แสดงออก

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพภายนอกอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถถ่ายทอดความคิด
และบริหารจัดการอารมณ์ได้ดี ส่วนบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกโดยทั่วไป อยู่ในเกณฑ์พอใช้
2. ปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ ความประหม่า ตื่นเต้นในขณะพูด การออกเสียงภาษาไทยที่ไม่
ถูกต้องและยังไม่ได้มาตรฐาน และการแสดงออกทางสีหน้าที่ กังวล เคร่งเครียด เกินไป
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็ก
วัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น ภูมิภาค ฐานะครอบครัวและ
โรงเรียน

ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง.....
สาขาวิชาวาทวิทยา.....
ปีการศึกษา...2551

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
.....

5084682228 : MAJOR SPEECH COMMUNICATION

KEY WORD: VERBAL AND NONVERBAL / COMMUNICATION PERSONALITY / TEENAGERS /
PUBLIC SPEAKING

CHAIYUT TAWHARANURUK: VERBAL AND NONVERBAL COMMUNICATION PERSONALITY
IN PUBLIC SPEAKING OF 16 - 18 YEAR - OLD TEENAGERS IN FOUR REGIONS OF
THAILAND. THESIS PRINCIPAL ADVISOR : ASST. PROF. ROONG SRIASSADAPORN,
Ph.D., 189 pp.

This study is an action research. The purposes of the study are to investigate general characteristics, to identify related problems, and to determine factors affecting 16 - 18 year - old teenagers' verbal and nonverbal personality in public speaking. Data were collected from 160 high -school students in 4 regions of Thailand. Using the communication personality evaluation form, the researcher observed and evaluated the student sample's general communication characteristics, including verbal and nonverbal personalities.

Results of the study revealed that the overall performance of the student sample's communicative behaviors were generally good, whereas their verbal and nonverbal personalities were evaluated and found to be fair. Although the sample could communicate their thought and manage their emotional well, they needed to learn how to reduce their anxiety while speaking in public and learn how to use standard Thai usage and pronunciation. Factors which were found to have effects on teenagers' verbal and nonverbal communicative personalities were gender, age, level of study, domicile, and family and school background.

Department : Speech Communication and Performing Arts Student's Signature

Field of Study : Speech Communication Principal Advisor's Signature.....

Academic Year : 2008

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่ง ศรีอักษรภาพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เป็นแบบอย่างในการทำงานวิจัย อีกทั้งยังให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ดูแล เข้าใจ ห่วงใยและให้โอกาสผู้วิจัยเป็นอย่างดี ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงวันที่ประสบความสำเร็จ

รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ที่คอยให้คำปรึกษาและกำลังใจมาโดยตลอด รองศาสตราจารย์ ศิริชัย พงษ์วิชัย กรรมการวิทยานิพนธ์ ที่คอยแนะนำในการคำนวณค่าทางสถิติต่างๆ และรองศาสตราจารย์ ดร.จำนง วิบูลย์ศรี กรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกมหาวิทยาลัย ที่ให้เกียรติมาร่วมเป็นกรรมการเมตตาให้คำแนะนำเพื่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมถึงขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดงทุกท่านที่ให้ความเมตตาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้เพื่อการประยุกต์ปรับปรุงให้มีชีวิตที่ก้าวหน้ามากขึ้น รวมไปถึงบุคลากรเจ้าหน้าที่คณะนิเทศศาสตร์ทุกท่านที่อนุเคราะห์ให้ถือกุญด้วยไมตรีจิตตลอดมา นอกจากนี้ยังขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 15 ท่าน และคณะผู้บริหาร-ครูอาจารย์ ทั้ง 4 โรงเรียนที่กรุณาอนุญาตและอนุเคราะห์ให้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปอย่างราบรื่นสำเร็จด้วยดี

นอกเหนือจากนี้ขอขอบคุณรุ่นพี่ รุ่นเพื่อน รุ่นน้องภาควิชาวาทวิทยาที่เมตตาให้คำแนะนำ ส่งเสริมให้กำลังใจอันมีค่ายังการจัดทำวิทยานิพนธ์ และประการสำคัญขอบคุณอย่างสุดซึ้งสำหรับพี่ๆเพื่อนๆ น้องๆ สาขาวิชาวาทวิทยา รุ่น 10 ทุกคน ที่หมั่นช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจให้กันมาโดยตลอด

อีกทั้งขอขอบพระคุณคณะผู้ช่วยผู้วิจัยและผู้ประเมินทุกคนที่เสียสละเวลาอันมีค่า รวมถึงขอขอบคุณเพื่อนๆ น้องๆ ชุมชุมสันตนาการมหาวิทาลัยธรรมศาสตร์ทุกคนที่คอยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจที่ยิ่งใหญ่ แสนดี อบอุ่น และหยัดเย็นเคียงข้างกันเสมอไม่ว่าเวลาจะผันผ่าน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบุญพาวรีและผู้มีพระคุณที่เคารพรักยิ่ง ที่ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาชีวิต ความรัก ความห่วงใย กำลังใจที่มอบให้ด้วยใจจริงคือพลังอันใหญ่ยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยมีชีวิตที่ดีเช่นวันนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	1.2 วัตถุประสงค์ทั่วไป.....	8
	1.3 วัตถุประสงค์เฉพาะ.....	8
	1.4 คำถามนำวิจัย.....	8
	1.5 ขอบเขตการศึกษา.....	9
	1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
	1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
	2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพโดยทั่วไป.....	14
	2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพการสื่อสาร.....	21
	2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสาร.....	43
3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	58
	3.1 รูปแบบการวิจัย.....	58
	3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
	3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	69
	3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
	3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73

บทที่	หน้า
4	ผลการวิจัย.....77
4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง.....78
4.2	ลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้า สาธารณณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย.....80
4.3	ปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้า สาธารณณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย.....83
4.4	ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้า สาธารณณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย.....96
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ111
5.1	สรุปผลการวิจัย111
5.2	อภิปรายผลการวิจัย118
5.3	ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ131
	รายการอ้างอิง.....133
	ภาคผนวก.....142
	ภาคผนวก ก ตารางแสดงผลการทดสอบความแตกต่างแบบจับคู่ (Paired Difference test) ด้วยค่าสถิติ Mann - Whitney U test.....143
	ภาคผนวก ข แบบสอบถามก่อนและหลังพูดของเด็กวัยรุ่น.....149
	ภาคผนวก ค แบบประเมินบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออก ในการพูดต่อหน้าสาธารณณะ.....153
	ภาคผนวก ง แบบบันทึกการสังเกตบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออก ในการพูดต่อหน้าสาธารณณะ158
	ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....171
	ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....173
	ภาคผนวก ช ตัวอย่างหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ให้เข้าสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลการวิจัย.....175
	ภาคผนวก ซ ตัวอย่างหนังสือราชการขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....176
	ภาคผนวก ฌ รายชื่อผู้ประเมิน.....184
	ภาคผนวก ฎ ภาพบรรยากาศการจัดกิจกรรม.....185
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....189

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ตารางที่ 4.1.1	แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย	78
ตารางที่ 4.1.2	แสดงการแจกแจงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา.....	79
ตารางที่ 4.2.1	แสดงคะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพโดยทั่วไปในการพูด ต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาค ของประเทศไทย.....	81
ตารางที่ 4.2.2	แสดงคะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพการพูดในการพูด ต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาค ของประเทศไทย.....	82
ตารางที่ 4.2.3	แสดงคะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพการแสดงออกในการพูด ต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาค ของประเทศไทย.....	83
ตารางที่ 4.3.1	แสดงปัญหาบุคลิกภาพโดยทั่วไปในการพูดต่อหน้าสาธารณะ ของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย.....	84
ตารางที่ 4.3.2	แสดงปัญหาบุคลิกภาพการพูดในการพูดต่อหน้าสาธารณะ ของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย.....	87
ตารางที่ 4.3.3	แสดงปัญหาบุคลิกภาพการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะ ของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย.....	93
ตารางที่ 4.4.1.1	แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านเพศที่มีผลต่อบุคลิกภาพโดยทั่วไป.....	97
ตารางที่ 4.4.1.2	ตารางแสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านเพศที่มีผลต่อบุคลิกภาพ การพูด.....	98
ตารางที่ 4.4.1.3	แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านเพศที่มีผลต่อบุคลิกภาพ การแสดงออก.....	99
ตารางที่ 4.4.2.1	แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านอายุที่มีผลต่อบุคลิกภาพโดยทั่วไป.....	100
ตารางที่ 4.4.2.2	แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านอายุที่มีผลต่อบุคลิกภาพการพูด.....	101

ตารางที่ 4.4.2.3 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านอายุที่มีผลต่อบุคลิกภาพ	
การแสดงออก.....	102
ตารางที่ 4.4.3.1 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านระดับชั้นที่มีผลต่อบุคลิกภาพ	
โดยทั่วไป.....	103
ตารางที่ 4.4.3.2 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านระดับชั้นที่มีผลต่อบุคลิกภาพ	
การพูด.....	104
ตารางที่ 4.4.3.3 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านระดับชั้นที่มีผลต่อบุคลิกภาพ	
การแสดงออก.....	105
ตารางที่ 4.4.4.1 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านภูมิภาคที่มีผลต่อบุคลิกภาพ	
โดยทั่วไป.....	106
ตารางที่ 4.4.4.2 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านภูมิภาคที่มีผลต่อบุคลิกภาพ	
การพูด.....	107
ตารางที่ 4.4.4.3 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านภูมิภาคที่มีผลต่อบุคลิกภาพ	
การแสดงออก.....	108

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บุคลิกภาพการสื่อสาร คือบุคลิกลักษณะที่ดีที่บุคคลแสดงออกทั้งต่อตนเอง และบุคคลอื่น หรือต่อสถาบันทางสังคมที่ตนสังกัดได้รับการยอมรับนับถือจากสังคม สอดคล้องกับการพัฒนาตน ให้เป็นสื่อบุคคลที่มีคุณภาพในศาสตร์ทางวาทวิทยา กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในด้านการสื่อสารทุกระดับ ทั้งระดับการสื่อสารภายในตนเอง การสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารระดับกลุ่ม การสื่อสารต่อสาธารณะ การสื่อสารระดับองค์กร การสื่อสารระดับสากล ตลอดจนสามารถเป็นนักคิด นักพูด นักวิเคราะห์ นักวางแผน นักปฏิบัติการในเชิงสร้างสรรค์เพื่อร่วมพัฒนาสังคมให้มีคนที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาวต่อไป (จำนง วิบูลย์ศรี, 2544)

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้นที่เยาวชนอนาคตของชาติ อันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ คือสิ่งสำคัญที่รัฐบาลควรมุ่งหมายดูแลเอาใจใส่ อบรม สั่งสอน และพัฒนาเยาวชนให้มีศักยภาพในทุกด้าน เพื่อให้เยาวชนมีระดับสติปัญญา มีเชาวน์อารมณ์ที่ดี ประกอบไปด้วยมโนสำนึก ด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าวจะเห็นเป็นรูปธรรมได้จากการที่เยาวชนของชาติมีบุคลิกภาพการสื่อสารที่ยอดเยี่ยม ทั้งด้านการพูด การแสดงออก การวางแผนการดำรงชีวิตให้ประสบความสำเร็จด้วยสติปัญญา และรู้จักสร้างสรรค์มนุษยสัมพันธ์ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

จะเห็นว่า การพัฒนาบุคลิกภาพของเยาวชน ก็คือการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสาร เพราะบุคลิกภาพการสื่อสาร คือผลรวมของอารมณ์ ความรู้สึกลึกซึ้ง คิด ค่านิยม ความเชื่อ ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถแสดงถึงลักษณะนิสัย ความเป็นตัวตนของบุคคลนั้นๆ เพื่อให้เกิดการมีบุคลิกภาพการสื่อสารที่ดีอันสามารถทำให้บุคคลนั้นประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นที่ยอมรับของสังคมและคนรอบข้าง ตลอดจนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสงบสุข เพราะบุคคลที่มีระดับความสามารถทางด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้ จำเป็นต้องมีระดับความสามารถที่ดีในด้านอื่นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับความสามารถที่ปรากฏให้เห็นผ่านบุคลิกภาพการสื่อสาร บุคคลที่มีบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะที่ดี

จึงเป็นบันไดก้าวสำคัญที่จะทำให้บุคคลสามารถประสบความสำเร็จทั้งในด้านการศึกษา การทำงาน และการมีชีวิตรอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขรอบด้าน (จตุพล ชมพูนิช, 2540; นัยพินิจ คชภักดี, 2543) เพราะบุคคลที่มีบุคลิกภาพการสื่อสารที่ดีทั้งการพูดและการแสดงออก โดยเฉพาะการสื่อสารต่อหน้าสาธารณะ ทำให้บุคคลนั้นได้พัฒนาความสามารถทั้งสติปัญญาและอารมณ์ของตนเอง สามารถสร้างสรรค์ความคิด ควบคุมอารมณ์ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ และที่สำคัญสามารถนำประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารไปปรับใช้ในการศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิตประจำวันให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารที่มีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเยาวชนในกลุ่มวัยรุ่น ทำให้เห็นว่าการสื่อสารต่อหน้าสาธารณะทำให้เด็กวัยรุ่นได้พัฒนาบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออก จนทำให้เป็นที่ยอมรับนับถือต่อบุคคลรอบข้างด้วยศักยภาพที่สามารถควบคุมตนเองให้สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด มีศักยภาพในการนำเสนอสารต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ก่อเกิดการพัฒนารวมทั้งทางด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม ทักษะคิด เชาวน์อารมณ์ ที่สามารถพัฒนาตนเอง รวมทั้งมีศักยภาพที่สามารถพัฒนาผู้อื่นต่อไปได้ ดังนั้นการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารด้านการพูดและการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะของกลุ่มวัยรุ่น จึงเป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพสู่สังคมเพื่อเป็นกำลังสำคัญในพัฒนาและการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติต่อไป

จากการศึกษาสถานภาพของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเยาวชนในประเทศไทย ทั้งการพูดต่อหน้าสาธารณะ รวมทั้งการพูดและแสดงออกในสถานการณ์ทั่วไป พบว่า มีผู้ศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารทั้งการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจากเยาวชนซึ่งเป็นเยาวชนในช่วงอายุต่างๆ เช่น ช่วงอายุ 6 - 12 ปี ช่วงอายุ 13 - 15 ปี และช่วงอายุ 16 - 18 ปี ดังจะเห็นได้จากภาพรวมงานวิจัย ดังนี้

การศึกษามหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเยาวชนในกลุ่มวัยเด็กอายุ 6 - 12 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 พบว่ากลุ่มวัยเด็กอายุ 6 - 12 ปี ยังคงมีปัญหาบุคลิกภาพการพูดต่อหน้าสาธารณะทั้งทางด้านวัจนะและอวัจนะ โดยในส่วนวัจนะนั้น วัยรุ่นช่วงอายุนี้อาจมีอาการออกเสียงอักขระควบกล้ำไม่ถูกต้อง อีกทั้งมีลักษณะการพูดสื่อสารที่ติดขัด ไม่ต่อเนื่อง ทั้งในการเล่าเรื่อง การพูดในชีวิตประจำวัน และการตอบคำถาม รวมถึงยังขาดทักษะในด้านการใช้โทนเสียงให้หลากหลายตามอารมณ์ในการพูดสื่อสาร นอกจากนี้ยังมีลักษณะการพูดที่ห้วน ไม่มีหางเสียง ตลอดจนจนปรากฏปัญหาในด้านการลำดับความคิด

ในการนำเสนอเนื้อหา ซึ่งเป็นปัญหาที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างมาก เพราะการพัฒนาความสามารถในการลำดับความคิดเป็นการช่วยพัฒนาระดับสติปัญญาได้อีกทางหนึ่งด้วย (ปณิธกร วงศาสุลักษณ์, 2547) ส่วนบุคลิกภาพของวัยรุ่น เด็กในวัยนี้มีลักษณะสีหน้าที่เคร่งเครียด ขาดชีวิตชีวา เหงื่อออกจำนวนมาก หายใจแรง ฝันร้าย ทำท่าทางในการแสดงออกขาดความมั่นใจและไม่เป็นธรรมชาติ การใช้มือไม่สอดคล้องกับเรื่องที่พูด ประสานสายตาไม่ทั่วถึง และการแต่งกายยังไม่ค่อยเหมาะสมกับวัย ไม่เข้ากับสรีระ และไม่ถูกกาลเทศะ ซึ่งถ้าหากไม่แก้ไขปัญหาเหล่านี้จะส่งผลถึงบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกที่ไม่ดีเมื่อเด็กเติบโตขึ้น (อมลิน ศิริสวัสดิ์, 2547)

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางอารมณ์ คุณธรรมและจริยธรรม การสื่อสารภายในตนเอง และการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรคของวัยเด็ก อายุ 6 - 12 ปี พบว่า เด็กวัยนี้มีลักษณะความสามารถในการสื่อสารทางอารมณ์ คุณธรรมและจริยธรรมเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นทั้งทางด้านวัจนะและอวัจนะ แต่ทว่า อาจมีลักษณะความสามารถในการสื่อสารของเด็กบางลักษณะที่เปลี่ยนไปในทางลบ เช่น การจัดการอารมณ์ตนเอง การตรงต่อเวลา ความมีระเบียบวินัย (ภัสสรฯ แสงมาลี, 2549) เนื่องจากนี้ เด็กวัยนี้กล้าพูด กล้าแสดงออก มั่นใจในตนเองมากขึ้น สามารถพูดและแสดงออกอย่างมีสติ และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเพิ่มขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นเพิ่มขึ้น สามารถเปิดกว้างเรียนรู้และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเต็มใจ เรียนรู้ในการค้นหาวิธีแก้ปัญหา รวมถึงมีความอดทนต่ออุปสรรคต่างๆ มีทัศนคติต่ออุปสรรคว่าเป็นเรื่องชั่วคราว สามารถแก้ไขให้ผ่านพ้นไปได้ มีกำลังใจที่ดี รู้จักทำงานเป็นทีม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ชวลลวรรณ เวชชธรรม, 2549)

ในส่วนของ การศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเยาวชนในกลุ่มเด็กวัยรุ่นอายุ 13 - 15 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 13 - 15 ปี ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มวัยรุ่นช่วงนี้มีลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะอยู่ในเกณฑ์ดีและดีมาก พัฒนาการยังไม่คงที่สม่ำเสมอ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นและลดลง กล่าวคือยังแสดงพฤติกรรมเป็นเด็ก เชนอาย ขาดความมั่นใจ ไม่เป็นทางการ อย่างไรก็ตามยังรู้จักเคารพกฎกติกา มีระเบียบวินัยดี มีน้ำใจ มีความพยายามที่จะชนะอุปสรรคสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีในสถานการณ์ต่างๆ ส่วนปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารที่พบมากที่สุดคือ ขาดความมั่นใจในตนเองเนื่องจากไม่ได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งปัจจัยส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับชั้นเรียนมีผลต่อการควบคุมอารมณ์ กล่าวคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี

ที่ 3 สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ตลอดจนมีแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 13 - 15 ปี คือการจัดกิจกรรมกระตุ้นอย่างต่อเนื่องให้เด็กได้ฝึกคิด พูด และแสดงออกผ่านการเล่นเกมนั้น ทั้งกิจกรรมเดี่ยวและกลุ่มโดยการสื่อสารสองทางระหว่างครูฝึกกับเด็ก และที่สำคัญครูฝึกต้องมีบุคลิกภาพที่เป็นแบบอย่างที่ดี (เกสรี ศิริเลิศชัย, 2550)

นอกจากนี้ในส่วนของการศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเยาวชนในกลุ่มเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีการศึกษาผลงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป ปัญหา ปัจจัย และแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่น อายุ 16 - 18 ปี โดยเก็บข้อมูลจากเด็กที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) จำนวน 52 คน ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาบุคลิกภาพในช่วงระยะเวลา 10 สัปดาห์ โดยพิจารณาจากการประเมินบุคลิกภาพ การสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ 8 ด้าน ได้แก่ บุคลิกภาพทั่วไป การพูด การแสดงออก ความสามารถด้าน การคิด การควบคุมอารมณ์ การแสดงออกด้านคุณธรรมและจริยธรรม การเอาชนะปัญหาอุปสรรคต่างๆ และการสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งในด้านการแต่งกาย การแสดงออกทางความคิด มีมารยาทในการปฏิบัติต่อผู้อื่น และมีความพยายามในการเอาชนะอุปสรรค อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างยังมีการแสดงออกที่ไม่เป็นธรรมชาติ พูดเสียงเบา มีอารมณ์แปรปรวนค่อนข้างมาก เหนื่อยง่าย ยังขาดวินัยในเรื่องของเวลา และยังไม่ค่อยมีความเชื่อมั่นในตนเอง รวมถึงปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาบุคลิกภาพด้านการพูด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การออกเสียงภาษาไทยไม่ถูกต้อง อีกทั้งยังเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับชั้น มีผลต่อลักษณะบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่น กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีการแสดงออกและความเชื่อมั่นในตนเองน้อยกว่าเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปี และที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการพูดและการแสดงออกที่แสดงถึงความรับผิดชอบมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในวัยอื่นๆ และในระดับชั้นอื่นๆ (พรชนก เรื่องวีรยุทธ, 2550)

จากสถานการณ์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเยาวชนในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่างานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป ปัญหา ปัจจัย และแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเยาวชนไทย ในช่วงอายุต่างๆ แต่ทว่าการวิจัยดังกล่าว ยังไม่ครอบคลุมขอบเขตการวิจัยที่กว้างขวาง

ยกตัวอย่างเช่น ยังไม่ปรากฏการศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี นอกจากนี้ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างยังเป็นเยาวชนที่มีการศึกษาและดำเนินชีวิตในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครหรือในเขตเมืองเท่านั้น มีเพียงส่วนน้อยมากที่เป็นเยาวชนจากภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย” เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ให้สมบูรณ์ กว้างขวาง และครอบคลุมขอบเขตมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้สาเหตุสำคัญที่กำหนดขอบเขตบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณณะ เพราะมีงานวิจัยที่ศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณณะไม่กว้างขวาง ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารในบริบทสถานการณ์ทั่วไป ประกอบกับการพูดต่อหน้าสาธารณณะ (Public Speaking) เป็นการสื่อสารที่มีระบบ ประกอบด้วยการสื่อสารความหมายด้วยวัจนะ (คำพูด) และอวัจนะ (กิริยาท่าทาง) เพื่อเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจให้แก่ผู้ฟัง อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือการสื่อสารที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในสังคมประชาธิปไตย เพราะการพูดต่อหน้าสาธารณณะเปิดโอกาสให้มนุษย์สามารถแสดงความรู้สึกนึกคิดของตนเองได้อย่างเสรีและเปิดเผย รวมทั้งสามารถช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นได้โดยการสื่อสารความคิดเห็นกับผู้อื่น นอกจากนี้การพูดต่อหน้าสาธารณณะยังช่วยเสริมสร้างวิชาชีพของบุคคลและมีความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคม (นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต, 2544)

ในส่วนของเหตุผลที่เลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี เพราะเด็กวัยรุ่นในช่วงนี้เป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมีวุฒิภาวะเข้าสู่วัยรุ่นอันเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญมากช่วงหนึ่งของชีวิต ด้วยกำลังเตรียมพร้อมที่จะเจริญเติบโตสู่ภาวะความเป็นวัยผู้ใหญ่ที่มุ่งแสวงหาอัตลักษณ์ และเป็นระยะการสร้างมาตรฐานเริ่มต้นก่อร่างสร้างชีวิต (Erik Erikson, 1988) ซึ่งถือเป็นช่วงวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งบุคลิกภาพภายในและบุคลิกภาพภายนอกอย่างชัดเจนที่สุด นอกจากนี้ท่ามกลางสังคมโลกไร้พรมแดนซึ่งมีเทคโนโลยีล้ำยุคเชื่อมโยงมนุษยชาติให้เป็นชุมชนเดียวกัน ล้วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและการติดต่อสื่อสารในมวลมนุษยชาติ ปรากฏพฤติกรรมการสื่อสารที่เกิดการกลืนกลายวัฒนธรรมที่ประจักษ์ชัดในสังคมไทย ได้แก่ ความนิยมเลียนแบบหรือการใช้วัจนะและอวัจนะของวัยรุ่นไทยซึ่งไม่เหมาะสมกับบริบทวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะในบริบทแวดล้อมที่มีการไหลบ่าเข้ามาของวัฒนธรรมข้ามชาติจนเกิดการกลืนกลายทางวัฒนธรรม ส่งผลให้เอกลักษณ์ไทย มาตรฐานของภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ การแสดงออกอย่างเหมาะสมและมารยาทไทยที่เป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยถูก

กระทำด้วยความตั้งใจและความไม่ตั้งใจ ซึ่งลักษณะบุคลิกภาพการสื่อสารของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวน่าสนใจ ทันสมัยและแปลกใหม่ จึงทำให้ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวไว้ในขอบเขตของการวิจัย

นอกจากนี้ เหตุผลสำคัญที่งานวิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ คือกลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและศึกษาอยู่ในโรงเรียนตาม 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เพราะจากการศึกษาสถานภาพงานวิจัย ยังไม่พบการวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปีที่กำหนดขอบเขตกลุ่มตัวอย่างอยู่ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย ประกอบกับผู้วิจัยเล็งเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันตามภูมิภาคของประเทศไทย เป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีวิถีชีวิต วัฒนธรรม และอัตลักษณ์แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ในภูมิภาคต่างๆ แตกต่างกัน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของยศ สันตสมบัติ (2544) ที่ว่า บุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กในบริบทแวดล้อมสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่าง เป็นสาเหตุประการสำคัญที่ทำให้มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

ทั้งนี้จากการศึกษาเอกสารและสำรวจลักษณะบุคลิกภาพทั่วไปของเด็กวัยรุ่นในภูมิภาคต่างๆ ในเบื้องต้นทำให้เห็นว่า เด็กวัยรุ่นแต่ละภูมิภาคของประเทศไทยมีลักษณะบุคลิกภาพและอัตลักษณ์แตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น เด็กวัยรุ่นภาคเหนือส่วนใหญ่ยังคงพูด “กำเมือง” ได้แต่คำที่ใช้ในอดีตได้สูญหายไป หรือคำที่นำมาใช้เป็นคำพูดของภาษากรุงเทพฯ แต่ออกเสียงเป็นสำเนียงท้องถิ่น (ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2544) ทั้งนี้ลักษณะเฉพาะของภาษาดังกล่าวแสดงให้เห็นบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นภาคเหนือโดยภาพรวมที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบร้อย อ่อนโยน พูดช้าๆ ไม่เร่งรีบ เป็นต้น ส่วนเด็กวัยรุ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่จะมีอุปนิสัยขอดทน ใช้ชีวิตเรียบง่าย สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างปกติ แม้สภาพสังคมเปลี่ยนแปลง (สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2525) นอกจากนี้เด็กวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังเป็นคนที่รักความสนุกสนาน ซึ่งสังเกตได้จากประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งยังพูดสำเนียงภาษาถิ่นแบบคำสั้นและรวดเร็ว เป็นต้น ส่วนเด็กวัยรุ่นภาคใต้เป็นอีกภูมิภาคหนึ่งที่มีลักษณะบุคลิกภาพโดดเด่น มีอัตลักษณ์ เพราะเด็กวัยรุ่นภาคใต้นิยมความจริงใจ ตรงไปตรงมา เคารพยกย่องผู้อาวุโส มีโลกทัศน์ต่อสิทธิเสรีภาพที่ขอความเป็นอิสระ รักและหวงแหนสิทธิเสรีภาพ (สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์, 2521) นอกจากนี้ยังมีเด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่พูดภาษาถิ่นหรือมีสำเนียงภาษาถิ่น ซึ่งเป็นภาษาที่มีลักษณะ

สั้น กระชับ และรวดเร็ว หรือเป็นสำเนียงที่เรียกว่า “ทองแดง” เป็นต้น และเด็กวัยรุ่นในภูมิภาคสุดท้ายคือเด็กวัยรุ่นภาคกลาง ยกเว้นเด็กวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร มีลักษณะบุคลิกภาพทั่วไปที่บ่งบอกลักษณะเฉพาะของภาคกลางได้ไม่ชัดเจน เพราะวัฒนธรรมของภาคกลางซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับมีคนหลากหลายเชื้อชาติมาอยู่รวมกัน เช่น ชาวมอญ ชาวจีน ชาวญวน เป็นต้น (ศรีศักร วัลลิโภดม, 2535) ทั้งนี้แม้เด็กวัยรุ่นภาคกลางจะไม่มีภาษาถิ่นเหมือนกับภาคอื่น แต่เด็กวัยรุ่นภาคกลางบางพื้นที่มีการพูดสำเนียงเหนือ ซึ่งเป็นสำเนียงเอกลักษณ์ของเด็กวัยรุ่นภาคกลางบางพื้นที่ และด้วยเหตุที่เด็กวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครใช้ภาษามาตรฐาน ผู้วิจัยจึงไม่รวมเด็กวัยรุ่นในเขตดังกล่าวไว้ในกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจากลักษณะบุคลิกภาพทั่วไปของเด็กวัยรุ่นในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทยดังกล่าว แสดงให้เห็นภูมิภาคที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยสำคัญที่แสดงให้เห็นบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ที่แตกต่างกัน

ดังนั้นงานวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย” จึงมุ่งศึกษาลักษณะทั่วไปของปัญหา และปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ซึ่งศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลตามขอบเขตการวิจัยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพการสื่อสาร รวมทั้งแนวคิดและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในเรื่องบุคลิกภาพการสื่อสารเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่แสดงให้เห็นลักษณะทั่วไป ปัญหา และปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งองค์ความรู้ใหม่นี้จะแสดงให้เห็นบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ที่มีลักษณะเด่นเฉพาะของแต่ละภูมิภาค และเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย สามารถนำไปสร้างประโยชน์ได้ในระดับชาติ ตลอดจนส่งผลให้เยาวชนไทยซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ ได้พัฒนาบุคลิกภาพของตนเองผ่านการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสาร เต็มโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และบุคลิกภาพที่ดีดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เยาวชนไทยประสบความสำเร็จทั้งด้านการเรียน การทำงาน ตลอดจนการใช้ชีวิตให้มีความสุขสมบูรณ์แบบ และเมื่อเยาวชนเป็นกำลังคนที่มีคุณภาพแล้ว ก็จะใช้คุณภาพดังกล่าวพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองและสงบสุขต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.3 วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

1.4 คำถามนำวิจัย

คำถามนำวิจัยที่ 1	เด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย มีบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะเป็นอย่างไร
คำถามนำวิจัยที่ 2	เด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย มีปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะอะไรบ้าง
คำถามนำวิจัยที่ 3	ปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทยมีอะไรบ้าง

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย” มีขอบเขตการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย โดยดำเนินการเก็บข้อมูลในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ทั้งนี้เหตุที่กำหนดขอบเขตเป็น 4 ภูมิภาค ไม่ได้กำหนดขอบเขตเป็น 6 ภูมิภาคตามสภาพภูมิศาสตร์ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ เพราะผู้วิจัยอ้างอิงตามการแบ่งภาษาไทยถิ่นที่ใช้พูดกันในท้องถิ่นต่างๆ ของประเทศไทย ซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นใต้ (วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, 2544) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแบ่งพื้นที่ของกลุ่มตัวอย่างเป็น 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างภูมิภาคละ 40 คน รวมทั้งสิ้น 160 คน

นอกจากนี้ เลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนภูมิภาค โดยรับสมัครนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เข้าร่วมพูดต่อหน้าสาธารณชนในสถานการณ์จริง ทั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้กำหนดหัวข้อการพูด เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดอย่างอิสระและสร้างสรรค์ โดยผู้วิจัยได้ถ่ายทำวิดีโอทัศนัยบันทึกภาพของกลุ่มตัวอย่างทุกคน เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ผลการวิจัย

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย โดยมีช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 7 - 22 กุมภาพันธ์ 2552 ซึ่งแต่ละภูมิภาคมีช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูลดังนี้

2.1 ภาคใต้	วันที่จัดกิจกรรมเพื่อเก็บข้อมูล	7 - 8 กุมภาพันธ์ 2552
2.2 ภาคกลาง	วันที่จัดกิจกรรมเพื่อเก็บข้อมูล	11 - 12 กุมภาพันธ์ 2552
2.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	วันที่จัดกิจกรรมเพื่อเก็บข้อมูล	14 - 15 กุมภาพันธ์ 2552
2.4 ภาคเหนือ	วันที่จัดกิจกรรมเพื่อเก็บข้อมูล	21 - 22 กุมภาพันธ์ 2552

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

บุคลิกภาพการสื่อสารโดยทั่วไป	หมายถึง	ระดับความสามารถในการสื่อสารของเด็กวัยรุ่น โดยวัดจากบุคลิกภาพภายนอก การถ่ายทอดความคิด การบริหารจัดการอารมณ์ตนเอง ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล ความพร้อมในการเรียนรู้ ความเชื่อมั่นและนิยมชมชอบในตนเอง เป็นต้น
บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะ	หมายถึง	บุคลิกภาพการพูดต่อหน้าสาธารณะที่ใช้ภาษาถูกต้องตามอักขรวิธีของภาษาไทย ชัดถ้อยชัดคำ เรียงลำดับความคิด ลำดับความได้เหมาะสมถูกต้อง ใช้คำศัพท์สำนวนได้ถูกต้องตรงตามความหมาย กระชับ ชัดเจนรักษาระดับมาตรฐานการพูดที่ถูกต้องตามหลักการสื่อสาร และสามารถทำให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล
บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงอวัจนะ	หมายถึง	บุคลิกภาพการแสดงออกประกอบ การพูดต่อหน้าสาธารณะ โดยแสดงถึงความสุภาพสมวัย กล้าหาญ มั่นใจ เรียบร้อย ถูกต้องตามกาลเทศะ การแสดงออกทางสีหน้า สายตา อารมณ์ การเคลื่อนไหวอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย การใช้สัญลักษณ์ การใช้น้ำเสียง สื่อความหมาย เพื่อขยายความหมายของวัจนะ ทำให้การสื่อสารมีระดับความเข้าใจครบถ้วนสมบูรณ์

ปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสาร	หมายถึง	ลักษณะต่างๆ ในการสื่อสารเชิงวัจนะ และอวัจนะที่ไม่พึงประสงค์ และเป็นอุปสรรคในการสื่อสาร ทำให้ขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถสร้างความประทับใจแก่ผู้ฟังได้
เด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี	หมายถึง	เด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6)
กิจกรรมการพูดต่อหน้าสาธารณะ	หมายถึง	กิจกรรมการพูดและการแสดงออกต่อหน้าสาธารณะเพื่อประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ โดยไม่ได้กำหนดเรื่องการพูดและในการพูดมีผู้ฟังมากกว่า 30 คน แบ่งเป็นผู้ประเมิน ผู้สังเกตการณ์ คณะครูอาจารย์ในโรงเรียน และกลุ่มนักเรียนในแต่ละภูมิภาค
เด็กวัยรุ่นใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย	หมายถึง	วัยรุ่นที่อาศัยและดำเนินชีวิตอยู่ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง โดยแบ่งตามหลักการแบ่งภาษาไทยถิ่น

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ในเชิงวิชาการ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการต่อยอดขยายฐานองค์ความรู้ทางด้านบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นไทย
2. ในเชิงวิชาชีพ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการสร้างแนวทางแก้ไข ปัญหา หรือสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะที่เหมาะสมกับเด็กไทยในช่วงอายุ 16 - 18 ปี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไป ปัญหา และปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมบูรณาการ สังเคราะห์ วิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนคำถามนำวิจัยที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 1 ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพโดยทั่วไป

- 2.1.1 แนวคิดทฤษฎีด้านบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น
- 2.1.2 ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กวัยรุ่น
 - (1) พัฒนาการทางกาย
 - (2) พัฒนาการทางอารมณ์
 - (3) พัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรม
 - (4) พัฒนาการทางจิตและสติปัญญา

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพการสื่อสาร

- 2.2.1 การสื่อสารเชิงวัจนะ (Verbal Communication)
- 2.2.2 การสื่อสารเชิงอวัจนะ (Nonverbal Communication)
- 2.2.3 การพูดต่อหน้าสาธารณะ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสาร

- 2.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล
- 2.3.2 ปัจจัยด้านภูมิภาค
- 2.3.3 ปัจจัยด้านครอบครัว
- 2.3.4 ปัจจัยด้านโรงเรียน

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพโดยทั่วไป

วิทยาการทางด้านวาทวิทยา (Speech Communication) เป็นสาขาที่มีความสำคัญและเป็นพื้นฐานของนิเทศศาสตร์ โดยมุ่งศึกษาและวิจัยโดยตรงเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของมนุษย์ โดยเน้นหนักทางการพูดและการใช้ภาษาในเชิงวัจนะ (Verbal Language) และในเชิงอวัจนะ (Nonverbal Language) ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการพูดและการสื่อสารทุกประเภทและทุกระดับ ทั้งในเชิงธุรกิจและเชิงวิชาการ ดังนั้นวิทยาการทางด้านวาทวิทยาจึงมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน (จำนง วิบูลย์ศรี, 2544)

วาทวิทยาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นพลังก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเป็นแรงขับเคลื่อนทางสังคมดังที่ ไอซอเครติส ปราชญ์วาทนิเทศชาวกรีกได้กล่าวไว้ว่า “ไม่มีสถาบันใดที่อำนาจของวาทะมิได้มีส่วนร่วมในการช่วยจัดตั้งขึ้น” (อรรถรณ ปิลันธน์โอวาท, 2539) เพราะพลังของวาทะคือตัวการสำคัญที่วางกฎเกณฑ์ทางสังคมและนำมนุษยชาติเปลี่ยนแปลงไปสู่ความสันติสุขแห่งมนุษยชาติ

การวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย” เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ดังนั้นการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพโดยทั่วไป จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการอธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2.1.1 แนวคิดทฤษฎีด้านบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น

แนวคิดพื้นฐานเรื่องบุคลิกภาพ (Personality)

บุคลิกภาพ คือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่างๆ ทั้งส่วนภายนอกและส่วนภายใน ส่วนภายนอก คือส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยามารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่ง การยืน ฯลฯ และส่วนภายใน คือส่วนที่มองเห็นได้ยาก แต่อาจทราบได้โดยการอนุมาน เช่น สติปัญญา ความถนัด ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ความใฝ่ฝันปรารถนา ปรัชญาชีวิต ค่านิยม ความสนใจ ฯลฯ ลักษณะต่างๆ ของบุคลิกภาพต่างมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน และมีผลกระทบต่อกันและกันเป็นประจักษ์ชัด (ศรีเวื่อน แก้วกั้งวาล, 2551)

การมีบุคลิกภาพที่ดีและพึงประสงค์นั้นจะต้องประกอบด้วยสุขภาพและสุขนิสัย ซึ่งประกอบด้วยการมีรูปลักษณ์ภายนอกที่ยอดเยี่ยม อันได้แก่ ความสะอาดของร่างกาย การแต่งกาย ความสุภาพของวาจาและการแสดงออกที่เหมาะสม การมีมารยาทและมโนธรรมสำนึกอันลักษณะนิสัยที่พึงปรารถนา (ฉันทนิช อัครวณท์, 2540) มีคุณสมบัติความมีเสน่ห์ คือมีมาตต้องตา วาจาต้องใจ ภายในต้องเยี่ยม (ระเด่น ทักษณา, 2549) เป็นต้น

บุคลิกภาพการสื่อสาร ก็คือบุคลิกลักษณะที่ดีที่บุคคลแสดงออกทั้งต่อตนเอง ต่อบุคคลอื่น หรือต่อสถาบันทางสังคมที่ตนสังกัด ได้รับการยอมรับนับถือจากสังคม สอดคล้องกับการพัฒนาตน ให้เป็นสื่อบุคคลที่มีคุณภาพในศาสตร์ทางวาทวิทยา กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในด้านการสื่อสารทุกระดับ ทั้งระดับการสื่อสารภายในตนเอง การสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารระดับกลุ่ม การสื่อสารต่อสาธารณะ การสื่อสารระดับองค์กร การสื่อสารระดับสากล ตลอดจนสามารถเป็นนักคิด นักพูด นักวิเคราะห์ นักวางแผน นักปฏิบัติการ ฯลฯ ในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อร่วมพัฒนาสังคมให้มีคนที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาวต่อไป (จำนง วิบูลย์ศรี, 2544)

ดังนั้น การพัฒนาบุคลิกภาพของวัยรุ่น จึงต้องทำให้วัยรุ่นได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ อารมณ์ สติปัญญา ความคิด ทศนคติ รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้างให้เป็นคนดี มีระดับปัญญาความสามารถอันพึ่งพาตนเองได้ ให้มีความสุข ประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต เป็นผู้ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่สังคมและประเทศชาติ อีกทั้งไม่ตกเป็นเหยื่อหรือทาสของอบายมุขทั้งหมด เคยมีการศึกษาเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทย ในโรงเรียนรัฐบาลชายและหญิง ในจังหวัดพระนคร (ประดินันท์ วรรณประเวศ, 2514) ได้ทำการวิจัยเพื่อเน้นการศึกษาเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทยในโรงเรียนรัฐบาลชายและหญิง สังกัดกรมวิสามัญศึกษา ในจังหวัดพระนคร โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นประจำที่มีอายุระหว่าง 13 ปีบริบูรณ์ ถึง 17 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 5 ในโรงเรียนหญิง 500 คน และโรงเรียนชาย 500 คน โดยใช้แบบสำรวจ 4 ชุด คือ แบบสำรวจบุคลิกภาพทั่วไป แบบสอบถามการยอมรับตนเองและผู้อื่น แบบสอบถามความวิตกกังวล และการแสดงออก และแบบสำรวจความต้องการ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้ต้องทำแบบสำรวจทั้ง 4 ชุด ผลการวิจัยที่ได้พบว่า เด็กวัยรุ่นที่มีอายุ 13 ปี จะมีความสามารถในการปรับตัวให้กับผู้อื่นได้น้อยที่สุด มีความวิตกกังวลและเก็บตัวมากที่สุด ต้องการยกย่อง และก้าวร้าวมากที่สุด ส่วนเด็กวัยรุ่นชายและหญิงที่มีอายุ 17 ปี จะมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดีที่สุด มีการยอมรับผู้อื่นมากกว่ายอมรับตนเอง มีความวิตกกังวลและเก็บตัวน้อยที่สุด มีความต้องการมีอำนาจเหนือ

ผู้อื่น และมีการคบเพื่อนต่างเพศมากที่สุด ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (สิริพร ตัณฑเศรษฐี, 2514) ที่ได้ทำการศึกษาเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทย ในโรงเรียน ราษฎรศึกษา จังหวัดพระนคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 13 ปีบริบูรณ์ ถึง 17 ปี 11 เดือน และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 5 จำนวน 1,000 คน แบ่งเป็นช่วงอายุละ 200 คน โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพทั่วไป แบบสอบถามการยอมรับตนเองและผู้อื่น แบบสอบถามความวิตกกังวลและการแสดงออก และแบบสำรวจความต้องการ เป็นเครื่องมือในงานวิจัย โดยผลการวิจัยพบว่าเด็กวัยรุ่นชายและหญิงในช่วงอายุ 17 ปี มีแนวโน้มในการพัฒนาบุคลิกภาพในด้านต่างๆ ได้ดีที่สุดในช่วงอายุ 17 ปี ซึ่งอาจกล่าวโดยภาพรวมของงานวิจัยทั้ง 2 ชิ้นได้ว่าเด็กนักเรียนที่มีอายุมากขึ้นจะมีการพัฒนาบุคลิกภาพในด้านต่างๆ ดีขึ้นไปด้วย

2.1.2 ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการวัยรุ่น

(1) พัฒนาการทางกาย

วัยรุ่นในช่วงอายุ 16 - 18 ปี เป็นระยะวัยรุ่นตอนกลางต่อเนื่องไปถึงระยะวัยรุ่นตอนปลาย มีการเปลี่ยนแปลง 2 อย่างในลักษณะทางเพศของวัยรุ่น ประการแรก คือ การเปลี่ยนแปลงทางระบบสืบพันธุ์ อวัยวะเพศจะมีขนาดใหญ่ขึ้น และเริ่มทำหน้าที่ เด็กชายจะมีความสามารถในการขับอสุจิ (Sperm) ออกมา เด็กหญิงจะมีการตกไข่ การเปลี่ยนแปลงทางอวัยวะสืบพันธุ์นี้เรียกว่า “การเปลี่ยนแปลงลักษณะเพศทางปฐมภูมิ” (Primary Sex Characteristics) การเปลี่ยนแปลงประการที่สอง คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายที่ไม่เกี่ยวข้องกับระบบสืบพันธุ์ เช่น การมีขนตามตัว การเปลี่ยนแปลงที่ต่อมเหงื่อ (Apocrine Glands) ต่อมไขมัน (Sebaceous Glands) และกล้ามเนื้อที่ล่องเสียง ซึ่งเรียกว่า “การเปลี่ยนแปลงลักษณะเพศทางทุติยภูมิ (Secondary Sex Characteristics) เหตุการณ์นี้ทำให้เด็กเปลี่ยนแปลงชีวิต่างเข้าสู่ระยะวัยที่สามารถสร้างชีวิต ใหม่แทนตัวได้ การที่เด็กหญิงและเด็กชายได้รู้และได้สำนึกเช่นนี้ไม่ว่าจะโดยความรู้สึกตามธรรมชาติหรือโดยการเรียนรู้ก็ตาม จะมีอิทธิพลต่ออารมณ์ พฤติกรรมทางสังคม ความใฝ่ฝันปรารถนา การเลือกอาชีพ การแสวงหาค่านิยม ความสนใจ และการย่างเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ (เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์, 2549)

ทั้งนี้ พัฒนาการทางด้านร่างกายที่แตกต่างกันของเด็กวัยรุ่นแต่ละคนจะส่งผลถึงการพัฒนาการทางด้านภาษาด้วย หรือความผิดปกติของอวัยวะที่ใช้ในการฟังและการออกเสียงที่เกิดขึ้นภายหลัง เช่น การอักเสบของหูชั้นกลางเมื่อเกิดซ้ำหลายครั้งจะทำให้เด็กมีพัฒนาการใน

การพูดซ้ำลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พัฒนาการทางร่างกายมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี

(2) พัฒนาการทางอารมณ์

อารมณ์ เป็นความคิดรวบยอดที่อธิบายได้ยาก หมายถึง สภาพที่เปลี่ยนแปลงไปตามจิตใจ ส่งผลต่อร่างกายอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและร่างกายเป็นไปตามสถานการณ์ (พรรรถนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2547) ความเปลี่ยนแปลงและความเจริญเติบโตทางร่างกายทั้งภายในและภายนอกมีผลกระทบต่อแบบแผนอารมณ์ โดยจะมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย สับสน อ่อนไหว มีความเข้มของอารมณ์สูง ไม่มั่นคง ระดับความเข้มข้นของอารมณ์แต่ละอย่างนั้น ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพดั้งเดิมของเด็ก ขึ้นอยู่กับตัวเร้าที่ทำให้เด็กเกิดอารมณ์ เด็กแต่ละคนจะเริ่มแสดงบุคลิกอารมณ์ประจำตัวออกมาให้ผู้อื่นทราบได้อย่างเด่นชัด อารมณ์ของเด็กวัยรุ่นเปรียบได้ว่าเป็น พายุพายุแคม (storm and stress) อารมณ์ที่เกิดกับวัยรุ่นนั้นมีทุกประเภท อาทิ รัก ชอบ โกรธ เกลียด อิจฉา ริษยา ใ้อวด แข่งดี ถือดี เจ้าทิฐิ อ่อนไหว หลงใหล วุ่นวายใจ เห็นอกเห็นใจ สับสน หงุดหงิด ฯลฯ แต่ไม่ว่าจะอารมณ์แบบใดก็ตาม มักมีความรุนแรง อ่อนไหวง่าย เปลี่ยนแปลงง่าย การควบคุมอารมณ์ยังไม่ค่อยอยู่ในระดับที่พอดี บุคคลต่างวัยจึงต้องให้ความเข้าใจ และอดทนมากในการที่จะสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับเด็กวัยนี้ เนื่องจากวัยรุ่นมักจะเข้ากับบุคคลต่างวัยได้ยาก ทำให้วัยรุ่นจึงมักจะเกาะกลุ่มกันได้ดีมากเป็นพิเศษกว่าวัยอื่นๆ เพราะเข้าใจและยอมรับกันและกันได้ง่าย วัยนี้จึงมักจะติดเพื่อน ต้องการเพื่อนที่เข้าใจและคิดเหมือนกัน อย่างไรก็ตาม เด็กวัยรุ่นที่มีพัฒนาการในวัยที่ผ่านมาด้วยดี ปรับตัวได้ดี ก็ไม่จำเป็นที่จะมีสภาพอารมณ์ที่สับสน หรือมีลักษณะเป็นพายุพายุแคม หรือถ้ามีก็เป็นช่วงสั้นๆ ไม่รุนแรง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการเลี้ยงดู การให้ความรู้ ความรัก ความเข้าใจและการเอาใจใส่ของครอบครัวและบุคคลรอบข้างเป็นสำคัญ (ศิริกุล อิศรานุรักษ์, 2547; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549)

สาเหตุความสับสนทางอารมณ์ของวัยรุ่นก็เป็นปัจจัยประการสำคัญ ซึ่งเด็กที่ไม่สามารถแก้ไขความสับสนทางอารมณ์ได้นั้นก็จะกลายเป็นวัยรุ่นที่เป็นปัญหา ตามที่เรานั้นมักพบและเห็นกันในสังคมปัจจุบัน และนับวันจะมีแนวโน้มมากขึ้น (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549) เพราะวัยรุ่นเป็นช่วงเปลี่ยนวัย อาทิร่างกายเติบโตเป็นชายหนุ่มและหญิงสาวเต็มที ต้องวางตัวในสังคมกับเพื่อนร่วมวัย เพื่อนต่างเพศ และเพื่อนต่างวัยในแนวใหม่ การวางตัวอย่างถูกต้องนั้นกระทำไม่ได้ง่ายๆ ต้องอาศัยเวลา อีกทั้งเด็กจะต้องเลือกอาชีพเพื่อเตรียมตัวสำหรับประกอบอาชีพต่อไปในระยะวัยผู้ใหญ่ การเลือกเรียนหรือเลือกอาชีพเป็นเรื่องสำคัญต่อชีวิต จิตใจ อารมณ์ ความต้องการของเด็ก

และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และกลุ่มเพื่อน ความสับสนใจจึงเกิดขึ้นง่าย เพราะเด็ก อยู่ภายใต้การบีบบังคับ ข้อจำกัดของระบบการศึกษา สติปัญญา ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ค่านิยมในสังคมท้องถิ่น โรงเรียน และสังคมส่วนรวม และที่สำคัญเด็กยังไม่ทราบแน่ชัดในเรื่องของ ความต้องการ ความสนใจและความถนัดในเรื่องต่างๆ รวมถึงบุคลิกภาพของตนเอง ตลอดจน สภาพปัจจุบันของสังคมก็เป็นสาเหตุใหญ่ สังคมเปลี่ยนแปลงง่ายและเร็ว เด็กปรับตัวตามไม่ทัน เพราะยังมีความชัดเจนในโลกและชีวิตไม่เพียงพอ ทั้งสภาพเศรษฐกิจต้องใช้เวลาฝึกฝนอาชีพนาน ขึ้น ไม่มีโอกาสเป็นผู้ใหญ่และประกอบกิจกรรมของชีวิตอย่างผู้ใหญ่ได้ตั้งใจ ต้องเก็บกอดความรู้สึก เช่นนี้ไว้ การเก็บกอดหนักหน่วงขึ้นเมื่อผู้สูงวัยกว่า เหม่าเอาว่าหนุ่มสาววัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ไม่ว่า ระดับใดก็ตามยังอยู่ในฐานะเหมือนเด็ก รวมถึงวัยรุ่นในปัจจุบันจำนวนไม่น้อยต้องออกจาก ความคุ้มครองของพ่อแม่ ต้องพึ่งตัวเองเร็วกว่าวัย บางคนยังไม่พร้อมสำหรับการออกจาก ความคุ้มครองของพ่อแม่ จึงตกไปเป็นเหยื่อของผู้หวังเอาประโยชน์จากเด็กโดยปราศจาก ความหวังดีหรือครอบครัวมีขนาดเล็กลง ความอบอุ่นใจมีน้อยกว่าครอบครัวใหญ่

อย่างไรก็ตาม การศึกษาเรื่องวัยรุ่นในสมัยปัจจุบัน ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ความเชื่อที่ว่าเด็ก วัยรุ่นจะมีลักษณะอารมณ์รวมๆ คือแปรปรวนและสับสน (storm and stress) นั้น ไม่จริงเสมอไป เพราะเด็กวัยรุ่นบางกลุ่มไม่ต้องการผ่านภาวะวิกฤติทางอารมณ์เช่นนี้ เนื่องจากเป็นวัยรุ่นที่มี ผู้ปกครองให้กำลังใจและเข้าใจ หรือวัยรุ่นที่ได้เรียนรู้พัฒนาการของตน จึงได้รู้จักตนเองสมวัย รู้จักปรับตัว ยอมรับจุดดีจุดด้อยของตน และดำรงชีวิตตรงตามธรรมชาติประจำวัยได้ (Fuhrmann, 1990 อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549)

สังเกตได้ว่า พัฒนาการทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับลักษณะบุคลิกภาพภายในที่แสดง ให้เห็นถึงระดับความสามารถของบุคลิกภาพการสื่อสารต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่น ซึ่ง ความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถอธิบายลักษณะบุคลิกภาพการสื่อสารของวัยรุ่นได้

(3) พัฒนาการทางสังคม

เด็กในวัยนี้จะให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมวัยมากกว่าในระยะวัยเด็กตอนกลาง เด็กจับ กลุ่มกันได้นาน แน่นแฟ้น และผูกพันกับเพื่อนในกลุ่ม เด็กเริ่มมีการคบเพื่อนต่างเพศ เริ่มลดความ เอาใจใส่กับบุคคลต่างวัย ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็กกว่า เริ่มต้นชีวิตกลุ่มที่แท้จริง (Gang age) มีการเปลี่ยนแปลงทางกายที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและมากมาย เป็นแรงกระตุ้นให้เด็กรวมกลุ่ม เพราะสามารถเข้าใจกันมีภาวะการร่วมทุกข์สุข เริ่มช่วยแก้ไขปัญหาของกันและกัน ในระยะนี้ เด็กต้องการพื้นที่และเป็นบุคคลสำคัญ การต่อต้านผู้มีอำนาจ การหนีสภาพน่าเบื่อของบ้าน

เมื่อเด็กรวมกลุ่มเด็กจะสร้างกฎระเบียบ ภาษา ประเพณีประจำกลุ่ม เพื่อใช้เฉพาะสมาชิกของกลุ่มเท่านั้น และสมาชิกของกลุ่มทุกคนจำต้องปฏิบัติตาม มิฉะนั้นอาจหมดสภาพการเป็นสมาชิก และต้องหากลุ่มใหม่ต่อไป

การรวมกลุ่มของเด็กเป็นไปโดยธรรมชาติ เด็กเลือกเป็นสมาชิกของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยไม่มีการตั้งกฎเกณฑ์เอาไว้ให้ต้องทำ บุคคลต่างวัยมีอิทธิพลในการเลือกกลุ่มและจับกลุ่มของเด็กไม่มากนัก ดังนั้นกลุ่มมีความสำคัญต่อชีวิตและจิตใจและในอนาคตของเด็กอย่างมากที่สุด ครอบครัวเริ่มมีอิทธิพลน้อยลง ลักษณะดีชั่วของกลุ่มจึงเป็นเครื่องชี้ชะตาชีวิตของเด็กในระยะวัยรุ่น เหมือนกับที่ครอบครัวมีความสำคัญในการสร้างฐานชีวิตของบุคคลในวัยทารกและวัยเด็กตอนต้นด้วยประการทั้งปวง

การคบเพื่อนร่วมวัย เป็นพฤติกรรมสังคมที่สำคัญยิ่งต่อจิตใจของเด็กวัยรุ่น แต่การคบเพื่อนย่อมมีคุณและโทษ เพื่อนอาจเป็นผู้ประคับประคองจิตใจของเด็กวัยรุ่นในยามทุกข์ร้อน ชี้แนะสิ่งมีประโยชน์ เพื่อนทำให้วัยรุ่นรู้สึกที่ต่างคนต่างเป็นเจ้าของชีวิตของกันและกัน โลกนี้มีที่รักและมีผู้รักอื่นๆ แต่ในทางกลับกัน เพื่อนก็อาจชักนำวัยรุ่นไปในทางเสื่อมถอย ผู้เป็นอาชญากรวัยรุ่นมากมายในแทบทุกประเทศนั้น เมื่อค้นหาสาเหตุมักจะพบว่า ปัจจัยหนึ่งมาจากเพื่อนชักจูงโดยประวัติเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมตามสถานศึกษา เช่น เกเร ติดยาเสพติด ล้วนมีสาเหตุสำคัญมาจากการถูกเพื่อนชักจูง เพราะจิตใจวัยรุ่นนั้นละเอียดอ่อนเปราะบางกับ “การมีเพื่อนและการไม่มีเพื่อน” ฉะนั้นการรู้จักคบเพื่อนที่ดีที่ชักจูงกันไปในทางที่ดี จึงเป็นพฤติกรรมที่สำคัญของวัยรุ่น

เด็กที่เข้ากลุ่มมีความจงรักภักดีต่อกลุ่ม ยอมรับเอาค่านิยม ความเชื่อ ความสนใจของกลุ่มด้วยความเต็มใจ และสนิทสนมกับเพื่อนร่วมกลุ่มแน่นแฟ้น การรวมกลุ่มทำให้เด็กมีความรู้สึกอบอุ่นใจ กล่าวแสดงความขัดแย้งต่อผู้ใหญ่หรือผู้ทรงอำนาจ ต่อต้านกรณีที่เขาเห็นว่าไม่ยุติธรรม การชักนำให้เด็กวัยรุ่นรวมกลุ่มกับเพื่อนในการปฏิบัติกิจกรรมที่วัยรุ่นชอบเป็นอุดมคตินั้น ทำได้ง่ายมากกว่าวัยอื่นๆ ทั้งหมด การเคลื่อนไหวเรียกร้องรัฐธรรมนูญในประเทศไทยเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ.2516 และการรวมตัวทางอุดมการณ์ใน พ.ศ.2519 เป็นตัวอย่างสนับสนุนข้อเท็จจริงเหล่านี้ แม้ในปัจจุบันก็ปรากฏกลุ่มเด็กและเยาวชนมากมายที่อาสาบำเพ็ญประโยชน์ รักษาสิ่งแวดล้อมคาพยพในมิติต่างๆ ของสังคม ในทางกลับกันก็มีเด็กมากมายที่รวมกลุ่มเพื่ออุทิศชีวิตให้สิ่งเลวร้ายอบายมุขที่ไหลบ่าถาโถมโรมรันเข้าสู่วิถีชีวิตวัยรุ่นอย่างมิวายเว้น (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549)

จะเห็นว่า พัฒนาการทางสังคมของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี เป็นอีกพัฒนาการหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพการสื่อสาร การเข้าสังคมของวัยรุ่นได้ปะทะสังสรรค์กับคนอื่น ๆ ในสังคม ย่อมส่งผลต่อพัฒนาการด้านบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่น

(4) พัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรม

เด็กวัยรุ่นมีแนวคิดเชิงอุดมคติสูง (Idealism) เพราะแยกแยะความผิดชอบชั่วดีได้แล้ว มีระบบโนธรรมของตนเอง ต้องการให้เกิดความถูกต้อง ความชอบธรรมในสังคม ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ต้องการเป็นคนดี เป็นที่ชื่นชมของคนอื่น และจะรู้สึกอึดอัดกับข้อใจกับความไม่ถูกต้องในสังคมหรือในบ้าน เด็กจะแสดงออกวิพากษ์วิจารณ์พ่อแม่ หรือ ครูอาจารย์โดยตรงอย่างรุนแรง มีการต่อต้าน เด็กมีการควบคุมตนเองดีขึ้นจนเป็นระบบจริยธรรมที่สมบูรณ์เหมือนผู้ใหญ่ (พรรรถทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2547)

จะเห็นว่า พัฒนาการทางคุณธรรมจริยธรรมของวัยรุ่น เป็นอีกพัฒนาการหนึ่งที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ กล่าวคือ ถ้าวัยรุ่นมีคุณธรรมจริยธรรมสูง ย่อมส่งผลให้วัยรุ่นมีบุคลิกภาพที่ดี ได้รับการยกย่อง ตลอดจนมีบุคลิกภาพการสื่อสารที่ดีอีกด้วย

(4) พัฒนาการทางความคิด

ในระยะเวลาวัยรุ่นตอนกลางซึ่งเป็นช่วงที่นักจิตวิทยาส่วนใหญ่เชื่อว่าพัฒนาการทางสมองเจริญเติบโตมากที่สุด ทำให้สามารถคิดตามความคิดผู้ใหญ่ได้เกือบทุกเรื่อง และเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ดี อยากคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจเรื่องต่างๆ ด้วยตนเอง แต่ประสบการณ์ยังน้อย จึงมักเป็นความคิดในแง่มุมเดียวและขาดความสุขุมรอบคอบ

ส่วนในระยะเวลาวัยรุ่นตอนปลายจะเริ่มคิดถึงความเป็นอยู่ของชีวิตในอนาคต อาชีพและการตั้งครอบครัว เด็กวัยรุ่นสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างกว้างขวาง และมักชอบที่จะใช้ภาษาที่มีลักษณะเฉพาะที่รู้จักกันในหมู่พวกเขาเดียวกัน เพื่อพยายามสร้างเอกลักษณ์ของกลุ่มขึ้นมา ดังจะเห็นได้ว่าภาษาสแลงต่างๆ มักมาจากเด็กวัยรุ่นเสียเป็นส่วนใหญ่

นอกจากนี้ เด็กจะสนใจการเล่นต่างๆ น้อยลงเพราะต้องหมกมุ่นกับเรื่องราวอื่นๆ เช่น การเลือกอาชีพ การเปลี่ยนระดับการศึกษา ความหมกมุ่นการศึกษา ความสนใจเพศตรงกันข้าม การแสวงหาอุดมการณ์ปรัชญาชีวิต การเตรียมตัวประกอบอาชีพ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม การเล่นก็ยังคงเป็นกิจกรรมด้านหนึ่งของชีวิตวัยรุ่นตลอดด้วย แต่มักเป็นการเล่นร่วมกับกลุ่มเพื่อนร่วมวัยทั้งสองเพศและเพศเดียวกันในรูปแบบต่างๆ อย่างไรก็ตาม เด็กวัยนี้มักมีเวลาสำหรับเล่นน้อยกว่าทุกๆ วัยที่ผ่านมา (Fuhrmann, 1990 อ้างถึงใน ศรีเวื่อน แก้วกัจจาล, 2549)

ในด้านพัฒนาการทางความคิดเกี่ยวกับภาษา เด็กเริ่มสามารถสร้างผลงานด้านภาษาที่ถ่ายทอดลักษณะความคิดฝันของตนออกมาให้ปรากฏแก่สายตาของผู้คนอื่นได้อย่างประณีตทั้งในด้านวจนภาษาที่เป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาพศิลป์ และอวจนภาษาที่ปรากฏออกทางแวตาสีหน้า และท่าทาง ในขณะที่ภาษาก็มีอิทธิพลต่อการคิดเชิงเหตุผลของเด็กไทย โดยจะต้องเป็นภาษาที่มีลักษณะผสมผสานกันของทั้งส่วนที่เป็นถ้อยคำ (Verbal) และที่ไม่เป็นถ้อยคำ (Nonverbal) ตามระดับซึ่งเหมาะสมกับวัยของเด็ก (จำนง วิบูลย์ศรี, 2528)

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบุคลิกภาพการสื่อสาร

วิทยาการด้านวาทวิทยา (Speech Communication) อันเป็นสาขาสำคัญของนิเทศศาสตร์ ที่มุ่งศึกษาและวิจัยโดยตรงเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารของมนุษย์โดยเน้นหนักพฤติกรรมการพูด และการใช้ภาษาเชิงวัจนะ (Verbal Language) และอวัจนะ (Nonverbal Language) ทั้งในทางประวัติศาสตร์วาทวิทยาก็เป็นสาขาวิชาที่มีความเก่าแก่พอๆ กับอารยธรรมของมนุษย์และได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมาตามลำดับตั้งแต่ยุคกรีกโบราณจนถึงปัจจุบัน (จำนง วิบูลย์ศรี, 2544)

2.2.1 การสื่อสารเชิงวัจนะ (Verbal Communication)

แนวคิดเกี่ยวกับบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะในเด็กวัยรุ่นนั้น ต้องมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องภาษาและการสื่อสารในลักษณะต่างๆ ที่เป็นส่วนประกอบพื้นฐานที่สำคัญ เพื่อสามารถนำไปประยุกต์และพัฒนาใช้ประกอบการวิเคราะห์ในงานวิจัยได้ต่อไป ผู้ทำการวิจัยจึงได้ทำการรวบรวมเกี่ยวกับทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในเชิงวัจนะซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ, 2540; จำนง วิบูลย์ศรี, 2538 ; ฌภัทร เทพพรธนะ, 2542; อวยพร พานิช, 2539)

การสื่อสารเชิงวัจนะ (Verbal Language) หมายถึงคำพูด เสียงพูดหรือตัวอักษรที่มนุษย์กำหนดและตกลงใช้ร่วมกันในสังคม เพื่อเป็นตัวแทนของสิ่งของ ความนึกคิด และความต้องการต่าง ๆ ซึ่งเสียงและตัวอักษรเหล่านี้เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ และมีหลักเกณฑ์ในการนำไปใช้ ดังนั้น คนในสังคมต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจในเสียงและตัวอักษร ของแต่ละสังคมที่เหมือนหรือแตกต่างกันไป ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือภาษาพูดหรือภาษาที่ใช้เสียงเป็นเครื่องหมาย และภาษาเขียน หมายถึงภาษาที่ใช้ตัวอักษร เป็นเครื่องหมาย (กำชัย ทองหล่อ อ้างถึงในจำนง วิบูลย์ศรี, 2538)

การสื่อสารเชิงวัจนะนั้น สามารถแบ่งได้หลายชนิดตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ (อวยพร พานิช, 2539)

1. การสื่อสารเชิงวัจนะให้ชัดเจนและถูกต้อง หมายความว่า เป็นภาษาที่เข้าใจตรงกันทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร ไม่กำกวม และถูกต้องตามหลักภาษาโดย ผู้ส่งสารต้องคำนึงถึง ลักษณะของคำ หน้าที่ของคำ ตำแหน่งของคำในประโยค และความหมายของคำที่เลือกใช้ เพื่อให้การสื่อสารไม่สับสน
2. การสื่อสารเชิงวัจนะให้เหมาะสมกับระดับการสื่อสาร เหมาะสมกับสื่อที่เลือกใช้ เหมาะสมกับงานแต่ละประเภท และเหมาะสมกับผู้รับสาร
3. การสื่อสารเชิงวัจนะที่มีพลัง ทำให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจได้ทันที
4. การสื่อสารเชิงวัจนะให้บรรลุเป้าหมายตรงตามที่ต้องการจะสื่อไปยังผู้รับสาร

น้ำเสียงและการออกเสียง (Vocalics)

น้ำเสียง การออกเสียงอักขระ การออกเสียงดัง - เบา เป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารที่นอกเหนือจากการใช้คำ วลี และประโยค ที่เป็นส่วนที่งานวิจัยนี้จะนำมาพิจารณา ซึ่งในประเทศไทยยังมีงานวิจัยน้อยมากเกี่ยวกับน้ำเสียงและการออกเสียงในการพูด ในส่วนของน้ำเสียงและการออกเสียงนี้ ทฤษฎีและงานวิจัยส่วนมากจากผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเปล่งเสียงออกมานั้นควรจะเป็นส่วนหนึ่งของคำพูดที่สื่อออกมา ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการผนวกส่วนนี้ไว้กับงานวิจัยด้วย

สำหรับผู้พูดหรือผู้ส่งสารนั้น เสียงและการออกเสียงเป็นสิ่งที่แสดงถึง ปฏิภาณทางอารมณ์ ความสัมพันธ์ และความสนิทสนม แสดงทัศนคติทางสังคม และในบางครั้งใช้เพื่อปรับเปลี่ยนความหมายในตัวประโยคในการสื่อสารด้วย ส่วนในตัวผู้รับสาร โดยทั่วไปแล้วจะเน้นการรับสารที่สื่อความหมายมาจากน้ำเสียงมากกว่าความหมายที่มาจากเนื้อหาในคำพูด โดยสามารถแบ่งลักษณะของน้ำเสียงออกได้เป็นแบบต่าง ๆ ดังนี้ (Barker, 2002)

1. ความสูง - ต่ำของน้ำเสียง (Pitch) เช่น ในผู้หญิงส่วนมากจะมีเสียงสูง แหวม เล็กกว่าในผู้ชาย ซึ่งลักษณะนี้จะเป็นส่วนช่วยดึงดูดความสนใจในการพูดของผู้พูดได้เป็นอย่างมาก เพราะถ้าผู้พูดใช้น้ำเสียงระดับเดียว จะทำให้การพูดเกิดความน่าเบื่อ และไม่น่าสนใจ
2. ความดังของเสียง (Volume) ในการพูดนี้ต้องคำนึงถึงความดังของเสียงให้เหมาะสมกับสถานที่และจำนวนของผู้ฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพูดต่อหน้าที่สาธารณะ ต้องเลือกความดังของเสียงให้เหมาะสมไม่ให้ดูเหมือนเป็นการกระซิบ หรือการตะโกนมากเกินไป ซึ่งในส่วนนี้ควรคำนึงถึงความสูงต่ำของเสียงผู้พูดประกอบการเลือกใช้ความดังของเสียงด้วย
3. ความเร็วในการพูด (Rate) จุดนี้เป็นส่วนที่สำคัญอย่างมากในการพูด เนื่องจากหากผู้พูดใช้ความเร็วในการพูดมากเกินไป จะทำให้ผู้ฟังไม่สามารถจับเนื้อหาสาระหรือประเด็นสำคัญในการพูดได้ แต่ถ้าผู้พูดพูดช้าเกินไปจะทำให้ผู้ฟังหมดความสนใจในการพูดได้เช่นเดียวกัน
4. คุณภาพของน้ำเสียง (Quality) ในส่วนนี้เป็นส่วนที่ยากต่อการควบคุมมากที่สุด เพราะธรรมชาติของน้ำเสียงของแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกันออกไป ซึ่งคุณภาพของน้ำเสียงที่ดี คือ มีความชัดเจนและง่ายต่อการฟัง

วิรัช ภวิรัตนกุล (2543) ได้กล่าวถึงลักษณะของน้ำเสียงพูดที่ดีไว้ว่า เสียงพูดที่ดีต้องสื่อความหมายไปยังผู้ฟังด้วยความราบรื่นและมีประสิทธิผลซึ่งจะเอื้ออำนวยให้การสื่อสารระหว่างผู้พูดและผู้ฟังดำเนินไปได้ด้วยดี ซึ่งควรมีลักษณะ ดังนี้

1. เสียงพูดที่ดีต้องเป็นเสียงที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส ไม่พูดด้วยเสียงอู้อี้ ฟิมพ์ฟ่า
2. เสียงพูดที่ดีจะต้องมีความพอเหมาะมีระดับความเร็วเหมาะสม ไม่พูดเร็วจนเสียงรัวหรือไม่พูดช้าเกินไป
3. เสียงพูดที่ดีต้องไม่ดังหรือแผ่วจนเกินไป
4. เสียงพูดที่ดีจะต้องมีการเน้นที่ควรเน้น คือการใช้เสียงสูงและต่ำตามความเหมาะสม
5. เสียงพูดที่ดีจะต้องพูดอย่างชัดถ้อยชัดคำมีติดสำเนียงจากภาษาอื่น ทั้งคำพูดและสำเนียงพูด
6. เสียงพูดที่ดีจะต้องมีลักษณะเชื่อมั่นในตนเอง คือพูดด้วยอารมณ์มั่นคง ไม่หวาดกลัว เสียงพูดที่ดีจะต้องมีลักษณะคล้ายการสนทนาเป็นกันเอง

ทักษะการสื่อความหมายที่เกี่ยวข้องกับการคิด

การสื่อสารนั้นเป็นช่องทางหนึ่งซึ่งสามารถแสดงออกได้ถึงพัฒนาการทางด้านความคิดทั้งในวัยเด็กและผู้ใหญ่ ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารเชิงวัจนะนั้น จึงต้องทำการศึกษาถึงกระบวนการคิด และลำดับความคิดในการสื่อสารด้วย

ทักษะการคิดแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ทักษะการคิดพื้นฐาน ทักษะการคิดที่เป็นแกน และทักษะการคิดขั้นสูง (ศิรินคร วิทยาสรีรพันธ์ อ่างถึงใน ทิศนา เขมมณี และคณะ, 2544) ซึ่งทักษะที่ใช้ในการสื่อสารนั้นจัดอยู่ในทักษะการคิดพื้นฐานที่ประกอบด้วยทักษะย่อยดังนี้

1. ความชัดเจนในการถ่ายทอดความคิด
2. ความครบถ้วนของเนื้อหา
3. การจัดลำดับความคิดได้อย่างต่อเนื่องและสอดคล้อง
4. การนำเสนอให้ตรงตามวัตถุประสงค์
5. การเรียบเรียงความคิดและถ่ายทอดเป็นคำพูด
6. การใช้เทคนิคประกอบการพูด เช่น น้ำเสียง จังหวะ
7. การนำเสนอความคิดให้เหมาะสมและตอบสนองความต้องการของผู้ฟัง

แนวคิดเรื่องปัญหาการสื่อสารเชิงวัจนะ

ในการพูดต่อหน้าสาธารณะหรือการพูดโดยทั่วไปแล้ว ย่อมมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นได้เสมอ ไม่ว่าจะเป็นนักพูดที่มีความชำนาญมากหรือน้อย ซึ่งตามแนวคิดของ จำนง วิบูลย์ศรี (2538) ได้รวบรวมและแบ่งปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการพูด เพื่อให้สามารถมองเห็นภาพรวมของปัญหาได้อย่างเป็นระบบ โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ปัญหาจากตัวผู้พูด

1.1 ความประหม่าที่อาจเกิดขึ้นจากการขาดความมั่นใจในตนเอง ซึ่งส่งผลให้เกิดความกลัว ไม่ว่าจะเป็นความกลัวผู้ฟังจะไม่สนใจหรือไม่เข้าใจในเนื้อหาที่จะพูด กลัวว่าผู้ฟังจะมีความรู้มากกว่าตนเอง หรือกลัวตัวเอง หรือกลัวว่าตัวเองจะพูดผิดหรือพูดไม่ดี

1.2 น้ำเสียง ปัญหานี้เกิดขึ้นอย่างเห็นได้เด่นชัดกับนักพูดใหม่ๆ โดยน้ำเสียงในการพูดลักษณะดังนี้

- การใช้น้ำเสียงระดับเดียวกันตลอดการพูด (Monotone)
- การพูดเร็วเกินไปหรือช้าเกินไป
- การใช้เสียงดังหรือเบาจนเกินไป
- การใช้เสียงตัว /ร/ /ล/ ไม่ชัดเจนหรือไม่ถูกต้อง
- การใช้คำว่า “เอ้อ” “อ้อ” “คือ” “แบบ” “แบบว่า”

1.3 การใช้ภาษา การเลือกใช้ภาษาในการพูดนั้นมักเกิดปัญหาขึ้นได้ในหลายลักษณะ เช่น ใช้ภาษาไม่มีความกระชับ ใช้คำไม่ตรงกับความหมายหรือมีความหมายกำกวม ใช้คำสแลงมากเกินไป หรือใช้คำในภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น

1.4 การพูดไม่เป็นธรรมชาติ คือการอ่านจากต้นฉบับ หรือพูดตามความจำของตนเองมากกว่าพูดจากความเข้าใจ ทำให้การพูดน่าเบื่อหรืออาจเกิดความตะกุกตะกักไม่ราบรื่น

2. ปัญหาจากเนื้อหาสาระที่นำมาพูด

2.1 การเลือกเรื่องที่จะพูด โดยทั่วไปแล้วการเลือกเนื้อหาที่จะนำมาพูดนั้นความจะเป็นเรื่องที่น่าสนใจ มีความทันสมัยหรือเป็นหัวข้อที่มีความนิยมในช่วงนั้น ๆ

2.2 การจัดลำดับเนื้อหา การพูดที่ไม่สัมฤทธิ์ผลเกิดจากลักษณะเนื้อหาที่วกวน ไม่มีระบบ หรือการจัดลำดับเนื้อหาสับสน

2.3 เนื้อหายากและไม่ชัดเจน โดยอาจเกิดขึ้นจากความไม่สันทัดของผู้พูดเอง ทำให้เนื้อหาที่จะพูดเกิดความซับซ้อนเข้าใจยาก

3. ปัญหาจากผู้ฟัง ถึงแม้ว่าสาเหตุของปัญหาบางประการจะเกิดจากการไม่ให้เกียรติผู้พูดของผู้ฟัง เช่น ผู้ฟังไม่สนใจฟัง นั่งหลับ นั่งคุยกันเอง เป็นต้น แต่การแก้ไขปัญหานั้นย่อมเริ่มจากตัวผู้พูดก่อน

4. ปัญหาจากสื่อหรือช่องทางที่นำสารไปสู่ผู้ฟัง ปัญหานี้อาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจากเสียงรบกวนต่างๆ ระหว่างการพูดหรือความขัดข้องของอุปกรณ์ขยายเสียงต่างๆ

2.2.2 การสื่อสารเชิงอวัจนะ (Nonverbal Communication)

การสื่อสารที่ไม่ใช่วาจาหรือเชิงอวัจนะ (Non - verbal Communication) หมายถึง การสื่อสารโดยใช้รหัสสัญญาณอย่างอื่นที่ไม่ใช่การพูดหรือเขียน เช่น ภาษาท่าทาง การแสดงออกทางใบหน้า การแสดงออกทางสายตา รวมทั้งน้ำเสียง ระดับเสียง ความเร็วในการพูด และการแสดงออกกับกิริยาอาการต่าง ๆ เป็นต้น จึงเป็นการสื่อสารที่เกิดจากความตั้งใจที่จะสื่อสารกับผู้รับสารโดยทางอ้อม

ในอีกความหมายหนึ่งของการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด หรือเรียกได้ว่าเป็น “ภาษาท่าทาง” (สุมิตร คุณานุกร, 2524) คำราชาภาษาไทยมักใช้คำว่า “อวัจนภาษา” หรือการสื่อสารเชิงอวัจนะ” ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ต่างๆ ดังนี้

อวยพร พานิช และคณะ (2526) ได้อธิบายว่า “อวัจนภาษา” เป็นภาษาส่วนที่ไม่ใช้ถ้อยคำหรือคำพูด แต่สามารถสื่อให้เกิดความหมาย ความรู้ และความเข้าใจระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารได้

สุมิตร คุณานุกร (2524) กล่าวไว้ว่า “อวัจนภาษา” คือการใช้ท่าทางเป็นเครื่องมือสื่อความหมาย หรือเป็นภาษาในการถ่ายทอดความหมายและอารมณ์ระหว่างบุคคล หรือระหว่างสัตว์ หรือระหว่างสัตว์กับคน หรือระหว่างคนกับสัตว์

ประมะ สตะเวทิน (2538) ให้ความหมายว่า เป็นการสื่อสารโดยใช้รหัส หรือสัญลักษณ์อย่างอื่นในการสื่อสาร แทนที่จะใช้ภาษาพูดหรือภาษาเขียน เช่น การยิ้ม การแสดงกิริยาอาการ เป็นต้น

อรุณีประภา หอมเศรษฐี (อ้างถึงใน วจิต ดีปานวงศ์, 2539) ได้ให้ความหมายว่าเป็นภาษาที่ไม่ออกเสียงเป็นถ้อยคำ แต่มีลักษณะเป็นภาษาที่แฝงอยู่ในถ้อยคำนั้น เช่น น้ำเสียง จังหวะของการพูด การหยุดพูด และยังหมายถึงกิริยาท่าทาง การเคลื่อนไหว การใช้สีหน้า หรือสายตา และยังรวมตลอดไปถึงสิ่งอื่นๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการแปลความหมายของมนุษย์ด้วย เช่น ระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับคนแปลกหน้าหรือคนใกล้ชิด การเลือกใช้เสื้อผ้า การเลือกสีสำหรับของใช้หรือเครื่องตกแต่ง การมาสาย การตรงต่อเวลา ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่สามารถสื่อความหมายได้ทั้งสิ้น

ด้วยประการนี้ การสื่อสารประเภทอวัจนภาษา ก็คือเป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสาร เป็นการสื่ออารมณ์ ความรู้สึก ความคิดของมนุษย์ออกมาไม่ใช่ด้วยคำ อวัจนภาษาอาจเกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ได้ และจะเกิดขึ้นตลอดเวลาที่สื่อสารกันอยู่ สามารถแสดงได้พร้อมๆ กันหลายรูปแบบ และสามารถสื่อความหมายได้ในลักษณะที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการตีความหมายของผู้รับสารด้วย (อวยพร พานิช และคณะ, 2526) ตลอดจนอวัจนภาษานั้นมีลักษณะเป็นสากล ซึ่งทุกสังคมสามารถเข้าใจในความหมายของอวัจนภาษาได้ตรงกัน แต่ก็มีอวัจนภาษาจำนวนมากที่ในสังคมซึ่งแตกต่างกันเข้าใจในความหมายต่างกัน (ณจิต ตีปานวงศ์, 2539)

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า “อวัจนภาษา” หรือ “การสื่อสารเชิงอวัจนะ” นั้น เป็นลักษณะของการสื่อสารที่ไม่ใช้คำพูดในการสื่อความหมายเป็นส่วนขยายที่สำคัญของการสื่อความหมายให้เกิดความชัดเจนมากขึ้นในการสื่อสารของบุคคลในลักษณะต่างๆ ตามโอกาส และสถานการณ์ ซึ่งหมายรวมถึงการแสดงออกด้านต่างๆ เช่น การแสดงทางกาย การแสดงออกทางสีหน้า อากัปกริยา ท่าทาง สายตา แววตา น้ำเสียง พิธีกรรม การแต่งกาย การใช้สัญลักษณ์เครื่องหมาย และอื่นๆ อันจะก่อให้เกิดความเข้าใจ หรือย้ำความรู้สึกที่เกิดขึ้นตามการสื่อสารนั้นๆ อีกทั้งเป็นการสร้างความหมาย และบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ของบุคคลหนึ่งๆ นอกจากนั้นยังรวมถึงเป็นสิ่งที่แสดงออกซึ่งบุคลิกภาพ และภาพลักษณ์ของบุคคลในลักษณะต่างๆ ด้วย อาทิ เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ และองค์ประกอบอื่นๆ ที่เป็นส่วนเสริมสร้างบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือให้บุคคลนั้น

จากความหมายต่างๆ ข้างต้น สามารถแบ่งประเภทและหมวดหมู่ของ “การสื่อสารเชิงอวัจนะ” หรือ “อวัจนภาษา” ให้เป็นที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และเป็นส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย บุคลิกภาพการสื่อสารของเด็ก ดังต่อไปนี้ (สวณิต ยมาภัย, 2538)

1. เทศภาษา หมายถึง ภาษาที่เกิดขึ้นจากลักษณะของสถานที่ที่บุคคลทำการสื่อสารอยู่ รวมทั้งช่วงระยะเวลาจะแสดงให้เห็นความหมายบางประการที่อยู่ ในจิตสำนึกของบุคคล ผู้กำลังสื่อสารกันได้ เช่น เราชอบนั่งชิดกันกับเพื่อน แต่จะนั่งหรือยืนห่างจากอาจารย์พอสมควร เพื่อรักษาภิรยามารยาทให้เหมาะสม

2. กาลภาษา หมายถึง อวัจนภาษาที่เกิดจากการใช้เวลาในการสื่อสาร เพื่อแสดงเจตนาของผู้ส่งสารที่จะก่อให้เกิดความหมายเป็นพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้รับสาร เช่น นักเรียนเข้าชั้นเรียนตรงเวลา ย่อมแสดงว่านักเรียนสนใจเรียน และให้เกียรติแก่อาจารย์ผู้สอน

3. เนตรภาษา หมายถึง อวัจนภาษาที่เกิดจากการใช้ดวงตา หรือสายตา เพื่อสื่อสารอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ความประสงค์ และทัศนคติบางประการในตัวผู้ส่งสาร เช่น การสบตา การจ้องหน้า การหลบสายตา การขำเล็ง ฯลฯ

4. สัมผัสภาษา หมายถึง อวัจนภาษาที่เกิดจากการใช้อาการสัมผัส เพื่อสื่อสารความรู้สึกและอารมณ์ ตลอดจนความปรารถนาที่ฝังลึกภายในจิตใจของผู้สื่อสารไปยังผู้รับสาร เช่น การจับมือ การคล้องแขน การโอบกอด การจุมพิต ฯลฯ

5. อากาษา หมายถึง อวัจนภาษาที่อยู่ในรูปการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสื่อสารอันได้แก่ การเคลื่อนไหวศีรษะ แขน ขา และลำตัว เป็นต้น

6. วัตถุภาษา หมายถึง อวัจนภาษาที่เกิดการใช้และเลือกวัตถุมาใช้ เพื่อแสดงความหมายบางประการปรากฏ เช่น เครื่องแต่งกาย การจัดแต่งบ้านเรือน การเลือกใช้เครื่องประดับ ฯลฯ

7. ปริภาษา หมายถึง อวัจนภาษาที่เกิดจากการใช้น้ำเสียงประกอบถ้อยคำที่พูดออกไป เช่น การเน้นเสียงพูด ความดัง ระดับความทุ้มแหลม ความเร็วจังหวะชัดเจน และคุณภาพของน้ำเสียงที่เปล่งออกไปนี้ไม่ใช้ถ้อยคำแบบสนิทยุโดยรอบถ้อยคำ และมีความสำคัญมากในการสื่อความหมาย

ทั้งนี้สามารถสรุปลักษณะอวัจนภาษาประเภทต่างๆ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันไว้ดังนี้ “เทศภาษา” หมายถึง ภาษาที่ปรากฏขึ้นจากลักษณะของสถานที่ที่ทำการสื่อสารกันอยู่ระยะห่างระหว่างบุคคล “กาลภาษา” หมายถึง ภาษาที่ใช้เวลาเป็นเครื่องมือ ความหมายอาจหมายถึงเวลาชุดใดชุดหนึ่งหรือช่วงเวลาใดก็ได้ “นัยภาษา” หมายถึง ภาษาจากดวงตาสื่ออารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด “สัมผัสภาษา” หมายถึง การใช้สัมผัสสื่อความหมาย อากาษา หมายถึง ภาษาที่อยู่ในรูปของการเคลื่อนไหวร่างกายส่วนต่างๆ กิริยาท่าทาง วัตถุภาษา ภาษาที่เกิดจากการใช้และการเลือกวัตถุมาใช้ เสื้อผ้าอาภรณ์ “ปริภาษา” หมายถึง น้ำเสียง (อวยพร พานิช และคณะ, 2526) และเพื่อให้เข้าใจอวัจนภาษาเพิ่มมากขึ้น จึงกล่าวถึงประเภทและลักษณะของอวัจนภาษาเพิ่มเติม ดังนี้

คุณภาพน้ำเสียง

เสียงทำให้ผู้ฟังตั้งใจ และคิดถึงบุคลิกภาพนิสัยเพียง 2 - 3 วินาทีแรก ที่ผู้ฟังได้ยินเสียงเสียงอ่อน ๆ เหยาะเหยาะทำให้ผู้ฟังคิดว่าผู้พูดเป็นคนไม่ช่างคิด และไม่ชอบแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง เสียงที่ไม่ชัดเจนพูดเหมือนพิมพ์ แสดงถึงสติปัญญา เสียงทำให้ผู้ฟังเกิดปฏิกิริยาทางอารมณ์ ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบได้ สิ่งเหล่านี้ค่อนข้างจะไม่ยุติธรรมต่อผู้พูดแต่เป็น

เรื่องจริงที่เกิดขึ้นได้ เพราะตามทัศนะของผู้ฟังนั้น เขาคาดหวังที่จะได้ยินเรื่องด้วยความเข้าใจและมีเสียงเสนาะ โดยทั่วไปผู้ฟังอาจเกิดความประทับใจอย่างใดอย่างหนึ่งต่อเสียงของผู้พูด เช่น เสียงแหบห้าว เสียงกระด้าง เสียงไพเราะ เสียงสุซุ่ม เสียงออกจุมก เสียงเล็ก เสียงก้องกังวาน เป็นต้น น้ำเสียงที่เสนาะนั้น เป็นเสียงที่มีความกลมกลืน เปรียบดังการซึ่งสายไวโอลินแต่ละสายหรือแต่ละเสียงจะต้องมีความกลมกลืนในเสียงที่เปล่งออกมาอย่างแท้จริง คุณภาพเสียงที่เปล่งออกมานั้นจะขึ้นอยู่กับทัศนคติด้านอารมณ์และสุขภาพจิตของผู้พูด ขึ้นอยู่กับผู้ฟัง ขึ้นอยู่กับเรื่องที่พูด ขึ้นอยู่กับอวัยวะส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพูด ซึ่งได้ทำงานกันอย่างคล้องจองพร้อมกันโดยไม่ติดขัด

ปัญหาทำให้เสียงด้อยคุณภาพ

1. เสียงเหยาะแหยะ เสียงเช่นนี้มักเกิดกับผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย เสียงมักจะเล็กแผ่วเบา กระปลกกระเปลี้ย ที่มีเสียงเช่นนี้อาจมีสาเหตุได้หลายประการ กล่าวคือ กล้ามเนื้อของลิ้นเพดานอ่อน และเพดานแข็งทำงานไม่คล้องจองกัน ทำให้ระดับเสียงสูงเกินไปแทนที่จะกล่อมเกล่าให้เสียงต่ำลง เปรียบเหมือนการปรับปุ่มควบคุมเสียงของวิทยุให้พอดี ซึ่งจะต้องปรับให้เหมาะสมกัน นอกจากนั้นอาจจะเนื่องมาจากกล้ามเนื้อควบคุมการหายใจทำงานไม่สอดคล้องกัน การปรับปรุงทำโดยพูดให้เสียงต่ำลงแต่ระดับเสียงดั่งขึ้น การเปิดปากให้กว้างขึ้นก็สามารถทำให้เสียงก้องกังวานขึ้นได้

2. เสียงกระด้าง แหบห้าวสภาพเสียงเช่นนี้ อาจเกิดจากความเครียดและต้องเค้นลมจากปอด ดันสายเสียงมากเกินไป และบางครั้งอาจเนื่องมาจากช่องคอเกิดการระคายเคืองก็เป็นได้ หากได้ตรวจหาอาการสมมติฐานของโรคก็อาจแก้ไขเสียงกระด้างและแหบห้าวได้ด้วย การปรับปรุงสภาพของการหายใจและรู้จักผ่อนคลายเป็นสำคัญ ลองผ่อนคลายนกล้ามเนื้อบริเวณคอแล้วลองออกเสียงคำว่า ปะ, บัว, พบ, ไม, วิพากษ์ ออกเสียงจนกว่าจะมีน้ำเสียงที่ชัดเจนไม่มีเสียงหายใจ ไม่เครียด และเสียงไม่กระด้างแหบห้าว

3. เสียงออกจุมก เสียงออกจุมกเป็นผลเนื่องมาจากมีน้ำเสียงกล่อมเกล่าออกจากจุมกน้อยเกินไป อวัยวะที่ทำเสียงสระ และเสียงพยัญชนะ ยังทำหน้าที่ไม่เหมาะสมเมื่อระเบิดเป็นเสียงออกมาและใช้อวัยวะเหล่านั้นออกเสียง ลองกลับไปทบทวนและปฏิบัติเกี่ยวกับอวัยวะเพื่อบังคับให้พูดชัดอีกครั้งหนึ่ง ท่านจะเห็นชัดเจนขึ้น

4. เสียงคืด นักพูดบางคนขณะที่หยุดคิดจะไม่มีเสียงพูดออกมา แต่โดยทั่วไปจะสังเกตเห็นได้ว่าขณะที่หยุดคิดนั้นผู้พูดมักมีเสียง “อือ” “เอ้อ” “อ่า” ออกมาด้วย บางคนจะทำเสียงดูหรือเสียงแสดงไม่พอใจออกมา เสียงเหล่านี้มีผู้พูดกระทำโดยไม่รู้สึกรู้สีกตัวและตนเองก็ไม่ได้ยิน

การวางท่าทาง

การวางท่าทางที่ถูกต้อง จะช่วยทำให้เสียงมีคุณภาพดีขึ้น ยืนในท่าที่ตรง อย่ายืนในท่าโค้ง คำนับ หรือให้ศีรษะโน้มไปข้างหน้าหรือยื่นคอไหล่อันจะทำให้เกิดเสียงอู้อี้ในลำคอได้ กล้ามเนื้อส่วนอก ไหล่ คอ ขากรรไกร และหน้า คอจะอยู่ในลักษณะผ่อนคลายทุกครั้ง หากมีโอกาสก่อนจะขึ้นเวทีพูดหรือก่อนพูด กล้ามเนื้อส่วนต่างๆ ดังกล่าวต้องไม่เครียด สะบัดแขน ยกไหล่ หมุนศีรษะรอบๆ อย่างช้าๆ และหันไปทาง ซ้ายขวา หน้าหลัง อย่าทำเร็วจะมีศีรษะ ยึดอย่างกว้างขวางและหายใจให้ลึก

เราใช้ท่าทางเพื่อช่วยให้คำพูดกระจ่างชัด หรือช่วยเน้นความคิด ท่าทางนั้นหมายถึง การเคลื่อนไหวอย่างมีความหมายของอวัยวะในร่างกาย เช่น หัว ไหล่ แขน มือ ฯลฯ เพื่อกระตุ้นหรือสาธิตให้ผู้ฟังทราบว่าท่านพูดอะไร การจับกระดุมเสื้อ หนังสือ กระดาษ บนโต๊ะผู้พูด ไม่นับเป็นการแสดงท่าทางเพราะไม่มีความหมาย และไม่เกี่ยวข้องกับความคิดที่พูดออกมา

ท่าทางของมือและแขน แบ่งได้เป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. ท่าทางตามธรรมเนียมหรือระเบียบแบบแผน ท่าทางตามธรรมเนียมหรือตามระเบียบแบบแผน และได้กลายเป็นภาษาสากล มีการเคลื่อนไหว 6 ประการ ได้แก่
 - 1.1 การชี้ ใช้นิ้วชี้ตำแหน่งหรือทิศทาง เพื่อเรียกร้องความสนใจต่อความคิดหรือวัตถุอาจเป็นนิ้วของมือขวาหรือซ้ายก็ได้
 - 1.2 การให้หรือการรับ เป็นการผายมือให้ผู้ฟัง เมื่อต้องการเสนอความคิดหรือขอรับให้ผู้ฟังสนับสนุนความคิดของเรา ท่าทางนี้ใช้มากที่สุด
 - 1.3 การไม่ยอมรับ ท่าทางการไม่ยอมรับความคิดหรือการไม่เห็นด้วย ใช้ท่าการคว่ำมือ เคลื่อนไปทางข้างตัว
 - 1.4 กำปั้น ใช้เพื่อเน้นการแสดงความรู้สึกที่รุนแรง เช่น การโกรธ หรือการตัดสินใจ
 - 1.5 การระมัดระวัง ใช้ในการเคลื่อนไหวมือช้าๆ เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสงบ เช่นเดียวกับเรา ค่อยๆ เอามือวางบนไหล่เพื่อให้สงบสติอารมณ์ เป็นการช่วยให้ผู้ฟังได้เตรียมตัวฟังความคิดต่อไป
 - 1.6 การแบ่งแยก เมื่อต้องการแสดงให้เห็นความแตกต่างการแยกความคิด หรือความจริงจากกัน ใช้มือในแนวตั้ง

2. ท่าทางพรรณนา เป็นท่าทางของส่วนบุคคลที่ต้องการจะบรรยายหรือเลียนความคิดที่ต้องการจะติดต่อ ผู้พูดอาจใช้บรรยายขนาดรูปร่าง ความสูง หน้าที ของสิ่งนั้น ด้วยการใช้มือหรือแขน

ท่าทางของหัวและไหล่

การเคลื่อนไหวไหล่ สั่นหัว ช่วยให้ความคิดชัดเจน และช่วยการเน้น บางทีอาจเคลื่อนไหวโดยไม่รู้สึกรู้สีกตัว การแสดงท่าทางด้วยมือ แขน ร่างกาย เช่นเดียวกับการแสดงสีหน้า คือทำให้ผู้ฟังมีความรู้สึก ทั้งนี้อย่าพยายามแสดงท่าทางในการเริ่มฝึกพูด ให้คุ้นเคยกับการคิดและการพูดโดยยืนเฉยๆ ต่อหน้าผู้ฟัง วางมือในตำแหน่งของมัน เราจะรู้สึกว่าจะเอามือเก็บที่ใด ผู้ฟังจ้องมือ หากไม่ถือโน้ต ควรวางมือห้อยไว้ข้างตัว ไม่ต้องกำมือ ไม่ต้องบั่นนิ้วให้ตรง หรือทำให้แขนตรงอย่างทหาร แต่ให้กล้ามเนื้อแขนผ่อนคลาย ข้อมือและนิ้วจะเป็นไปตามธรรมชาติ ผู้หญิงอาจจับมือหรือประสานมือข้างหน้าในโอกาสที่ไม่เป็นทางการ เช่น กล่าวสุนทรพจน์หลังจากรับประทานอาหารเย็น ผู้ชายอาจเอามือชูกระเป๋ากางเกง และอีกมือปล่อยตามสบาย เป็นต้น

ลักษณะท่าทางที่ดี

1. ผ่อนคลาย ก่อนเริ่มพูดผ่อนคลายกล้ามเนื้อ
 2. มีความกระปรี้กระเปร่าและกระฉับกระฉ่ง
 3. ใช้ท่าทางเหมาะสมกับเวลา ที่ต้องการจะเน้นการแสดงออกทางร่างกายนั้น
- ต้องคำนึงถึงหัวข้อ และขนาดของผู้ฟังด้วย ขนาดของผู้ฟังยิ่งจำนวนมาก ท่าทางก็ยิ่งมากขึ้น

อวัจนภาษากับความรู้สึกประทับใจฉบับพลัน

มนุษย์มักมีความรู้สึกต่างๆ ต่อผู้ที่เราพบเห็นหรือสัมผัสด้วยเป็นครั้งแรก ความรู้สึกต่างๆ เหล่านี้ ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากอวัจนภาษาที่แสดงออกมาระหว่างการสื่อสารนั้นซึ่งอาจพิจารณาได้ 3 ลักษณะด้วยกัน คือ (อวยพร พานิช และคณะ, 2526)

1. ลักษณะทางกายภาพ เป็นลักษณะสำคัญที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้คนประทับใจครั้งแรกที่พบเห็นซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านดีและด้านตรงข้าม เป็นสิ่งที่บอกให้รู้ถึงอายุ เพศ เชื้อชาติ และลักษณะทั่วไป เช่น รูปร่าง ความสูง น้ำหนัก เป็นต้น โดยสังเกตจากลักษณะภายนอก เช่น

การแต่งกาย แต่งหน้า แต่งผม เครื่องประดับ ซึ่งสามารถบ่งบอกอายุ เพศ เชื้อชาติ และรูปร่างได้ เสียงทุ้ม/แหลม นุ่ม/ห้าว รวดเร็ว/ยืดยาว ทำให้ผู้ฟังคะเนวัย เพศ และเชื้อชาติ โดยระยะห่างระหว่างบุคคลสามารถบ่งบอกวัย เพศ รูปร่างได้ และที่สำคัญการสัมผัสกันย่อมเป็นสิ่งบอกข้อมูลเรื่องเพศได้ดีที่สุด

2. ลักษณะทางสังคมวัฒนธรรม อัจฉริยะสามารถบ่งบอกถึงเศรษฐกิจ การศึกษา สถานภาพทางสังคม ถิ่นที่อยู่อาศัย เชื้อชาติ วัฒนธรรม กลุ่มศาสนา การเมือง และทัศนคติ สถานภาพทางสังคม โดยดูได้จากลักษณะภายนอก และน้ำเสียงที่พูด เช่น การแต่งกายสามารถบอกระดับสถานภาพทางสังคมระดับต่างๆ ได้ชัดเจน เสียงที่พูดสามารถบอกถิ่นที่เกิดและการศึกษาได้เป็นอย่างดีว่าผู้พูดมาจากท้องถิ่นใดและการศึกษาระดับใด

3. ลักษณะทางวัฒนธรรมสังคม อัจฉริยะสามารถบอกบุคลิกลักษณะนิสัย และอารมณ์ของผู้เป็นเจ้าของได้ โดยดูจากการแต่งกาย เครื่องประดับ และทรงผม หรือการแต่งหน้า รวมทั้งน้ำเสียงที่เปล่งออกมา ทำให้ผู้ฟังวัดได้ว่า ผู้นั้นมีอารมณ์อย่างไร เป็นคนเช่นไร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ

ปรียา หิรัญประดิษฐ์ (2520) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัญหาการสอนทักษะพูดในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” เพื่อศึกษาสภาพการสอนทักษะพูดในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตร ประมวลการสอนและเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการใช้ภาษาไทย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โดยกลุ่มตัวอย่างมีทั้งหัวหน้าสายภาษาไทย ครูภาษาไทย และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการเรียนการสอนทักษะพูด เกิดจากครูใช้วิธีการสอนโดยการสาธิตและให้นักเรียนออกมาฝึกปฏิบัติเป็นบางคนทำให้ไม่ทั่วถึง เนื่องจากจำนวนนักเรียนในชั้นมีมากเกินไป นอกจากนี้ครูที่สอนไม่ได้เป็นครูสอนทักษะพูดโดยเฉพาะและบางคนไม่มีความรู้เกี่ยวกับการสอนทักษะพูด

ปณิธา วรศาสตร์ (2547) “การสื่อสารเชิงวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของวัยรุ่น อายุ 6 - 12 ปี” พบว่าในด้านการออกเสียง ความคล่องในการพูด น้ำเสียงและหางเสียง จังหวะในการพูด และการกล่าวนำเข้าสู่เรื่องจัดอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนด้านความดังของเสียง ระดับเสียงสูงต่ำ โทนเสียง การกล่าวทักทาย ลำดับความคิดในการพูด การสร้างความเข้าใจให้กับผู้ฟัง การกล่าวสรุป อยู่ในเกณฑ์พอใช้ และในด้านการใช้อักษรควบกล้ำ จัดอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง และปัญหาที่พบมากที่สุดคือ การออกเสียงอักษรไม่ถูกต้อง สาเหตุสำคัญของปัญหามาจากความเคยชินในการใช้ภาษาที่ผิดและไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้อง

พิมพ์วิฑรา วัจนะพุกกะ (2547) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของวัยรุ่น อายุ 6 - 12 ปี” พบว่า อุปนิสัยส่วนตัวด้านความกล้าแสดงออกของเด็กโอกาสในการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรการพูด การเปิดรับสื่อภาพยนตร์ และการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต ส่งผลต่อความสามารถทั้งด้านวัจนภาษา และอวัจนภาษา ในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของวัยรุ่น อายุ 6 - 12 ปี”

อมลินทร์ ศิริสวัสดิ์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง “การสื่อสารเชิงอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของวัยรุ่น อายุ 6 - 12 ปี” พบว่า ลักษณะการสื่อสารเชิงอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของวัยรุ่นอายุ 6 - 12 ปี ด้านรูปร่างหน้าตา การแต่งกาย การแสดงสีหน้า อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนการประสานสายตา ลักษณะท่าทางและการเคลื่อนไหวร่างกายอยู่ในเกณฑ์พอใช้และการใช้มือประกอบการพูดอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง ปัญหาที่พบมากที่สุด คือเด็กขาดความเชื่อมั่นในตัวเองในการแสดงออก และแนวทางการพัฒนาทักษะการสื่อสารดังกล่าว ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างสม่ำเสมอจนเกิดความมั่นใจในตัวเอง และมีความต้องการที่จะพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เกสรี ศิริเลิศชัย (2550) “การพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 13 -15 ปี” ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มเด็กช่วงวัยนี้มีลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ อยู่ในเกณฑ์ดีและดีมาก พัฒนาการยังไม่คงที่สม่ำเสมอ มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นและลดลง กล่าวคือยังแสดงพฤติกรรมเป็นเด็ก เขินอาย ขาดความมั่นใจ ติดเล่น อย่างไรก็ตามเด็กวัยนี้ยังรู้จักเคารพกฎกติกา มีระเบียบวินัยดี มีน้ำใจ มีความพยายามในการเอาชนะอุปสรรค สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีในสถานการณ์ต่างๆ ส่วนปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารที่พบมากก็คือ ขาดความมั่นใจในตนเองเนื่องจากไม่ได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งปัจจัยส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระดับชั้นเรียน มีผลต่อการควบคุมอารมณ์ของเด็ก กล่าวคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถควบคุมอารมณ์ได้ดีกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ตลอดจนมีแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 13 - 15 ปี คือ การจัดกิจกรรมกระตุ้นอย่างต่อเนื่องให้เด็กได้ฝึก คิด พูด และแสดงออก ผ่านการเล่นเกมนักกิจกรรมเดี่ยวและกลุ่มโดยการสื่อสารสองทางระหว่างครูฝึกกับเด็ก และที่สำคัญครูฝึกต้องมีบุคลิกภาพที่เป็นแบบอย่างที่ดี

พรชนก เรื่องวีรยุทธ (2550) ศึกษาลักษณะทั่วไป ปัญหา ปัจจัยและแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปีพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ อยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งในด้านการแต่งกาย การแสดงออกทางความคิด มีมารยาทในการปฏิบัติต่อผู้อื่น และมีความพยายามในการเอาชนะอุปสรรค อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างยังมีการแสดงออกที่ไม่เป็นธรรมชาติ พูดเสียงเบา มีอารมณ์แปรปรวนค่อนข้างมาก เซินอาย ยังขาดวินัยในเรื่องของเวลา และยังไม่ค่อยมีความเชื่อมั่นในตนเอง รวมถึงปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาบุคลิกภาพด้านการพูด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การออกเสียงภาษาไทยไม่ถูกต้อง อีกทั้งยังเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับชั้น มีผลต่อลักษณะบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็ก กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีการแสดงออกและความเชื่อมั่นในตนเองน้อยกว่าเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปีและที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการพูดและการแสดงออกที่แสดงถึงความรับผิดชอบมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในวัยอื่นๆ และในระดับชั้นอื่นๆ

งานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่า มีงานวิจัยเพียงเรื่องเดียวเท่านั้นที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการวิจัยในกลุ่มตัวอย่างนี้ยังศึกษาไม่กว้างขวาง

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ รวมทั้งงานวิจัยต่างๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ ทำให้เห็นลักษณะทั่วไปของภาษาและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ผลการวิจัยได้เป็นอย่างดี

2.2.3 การพูดต่อหน้าสาธารณะ

การพูดต่อหน้าสาธารณะหรือการพูดในที่สาธารณะ ได้รับความสนใจมาตั้งแต่สมัยโบราณทุกยุคทุกสมัยจะมีนักพูดที่มีความยิ่งใหญ่ เกรียงไกร นักพูดที่มีชื่อเสียงและคนดีที่มีความสามารถในการพูดมากมาย อาทิเช่น อริสโตเติล, เพลโต, ซีเซโร, ควินติเลียน, เดมอสเทนิส, จังโจแรส, มิราโบ, วันแดร์ เวล, เบอรัค, เซอร์ซิลล์, อับราฮัม ลินคอล์น, แฟรงกลิน ดี รูสเวลต์, จอห์น เอฟ. เคนเนดี, มาร์ติน ลูเธอร์คิง ฯลฯ เป็นต้น บุคคลเหล่านี้ได้วางหลักเกณฑ์และแนวทางในการพูดต่อหน้าสาธารณะไว้มากมาย ดังนั้นการศึกษาศิลปะการพูดต่อหน้าสาธารณะจึงเป็นวิชาที่ค่อนข้างเด่น ได้รับความสนใจและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายมาโดยตลอดทุกยุคทุกสมัยมาตั้งแต่โบราณกาลมาจนถึงปัจจุบัน (วิรัช ลภีรัตนกุล , 2543) โดยผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดสำคัญที่ควรทราบ ดังนี้

ความหมายและความสำคัญของการพูดต่อหน้าสาธารณะ

การพูดต่อหน้าสาธารณะ (Public Speaking) หมายถึงการติดต่อสื่อสารที่เป็นไปอย่างมีระบบโดยวิธีการสื่อสารความหมายด้วยคำพูดและอากัปกิริยาท่าทางเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจให้แก่ผู้ฟังหรือเพื่อให้เกิดมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมหรือการประพฤติปฏิบัติของผู้อื่น อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือการสื่อสารที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งในสังคมประชาธิปไตย เพราะการพูดต่อหน้าสาธารณะเปิดโอกาสให้มนุษย์สามารถแสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของตนเองได้อย่างเสรีและเปิดเผย รวมทั้งสามารถช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นได้โดยการสื่อสารความคิดเห็นกับผู้อื่นรอบข้างตน นอกจากนี้การพูดต่อหน้าสาธารณะยังช่วยเสริมสร้างวิชาชีพของบุคคลและมีความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมชุมชนที่มั่นคงอุดมสมบูรณ์พูนสุขอย่างมีอิสระเสรี (นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต, 2544)

ประเภทของการพูดต่อหน้าสาธารณะ

นักวิชาการผู้เขียนตำราว่าด้วยเรื่องการพูด ได้แก่ สวณิต ยมาภัย (2538) สมจิต ชิวปรีชา (2540) มาณวิภา ตันติสุกฤต (2541) วสันต์ พงษ์สุประดิษฐ์ (2545) ได้อธิบายเรื่องบริบทการพูดต่อหน้าสาธารณะว่ามี 4 ประเภท ดังนี้

1. การพูดแบบฉับพลัน (Impromptu speech) กล่าวคือ การพูดแบบกะทันหันโดยผู้พูดไม่รู้ตัวล่วงหน้ามาก่อน สิ่งต่างๆ ที่ผู้พูดพูดจึงเกิดขึ้นจากความรู้พิเศษ และประสบการณ์ต่างๆ ตลอดจนจนทักษะที่ชำนาญ ไหวพริบปฏิภาณ รวมถึงสติปัญญาของผู้พูด บุคคลอาจจะต้องประสบกับการพูดแบบนี้โดนทันทีทันใด ฉะนั้น ข้อควรคำนึงที่อาจตระเตรียมไว้ล่วงหน้า คือ การเตรียมคำพูดโดยสังเขปไว้ในใจ หากได้รับเชิญก็จะได้ไม่ประมาทตื่นเต้นจนเกินควร และจำต้องควบคุมสมาธิให้มั่น สร้างความมั่นใจให้แก่ตนเอง โดยอาจจะหายใจลึกยาว เป็นการอบอุ่นร่างกาย (Warm up) วิธีการพูดก็ควรพยายามเชื่อมโยงความคิดของเรื่องที่พูดให้สอดคล้องกับความรู้เดิมและประสบการณ์ จะช่วยให้เกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น อีกทั้งควรจะต้องเลือกเรื่องที่มีเนื้อหาสาระอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟังที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงเหมาะสมกับโอกาสและกาลเทศะ ส่วนการกำหนดเค้าโครงเรื่อง (Outline) ทำให้พอเหมาะพอดีกับเวลา จากนั้นดำเนินการพูดตั้งแต่ต้นจนจบ ตลอดจนควรสรุปทั้งท้ายไว้ให้ประทับใจ

2. การพูดแบบท่องจำ (Memorized speech) กล่าวคือ การพูดที่ผู้พูดท่องจำข้อมูล รายละเอียดทุกอย่างได้จนขึ้นใจ เมื่อเวลาพูดจะสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่ว พรั่งพู่ แต่การพูดในลักษณะนี้ หากมีตอนใดจำไม่ได้จะทำให้การพูดนั้นสะดุดหยุดลง ก็เห็นจะเป็นโทษมากกว่า การพูดแบบนี้มักใช้ในการพูดที่เป็นพิธีการทางศาสนา เช่น การทำพิธีกรรมทางศาสนาต่างๆ การสวด การบวงสรวง หรือพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ การอ่านทำนองเสนาะ หรือการอ่านบทประพันธ์ บทกวีนิพนธ์ บทละคร เรื่องสั้น เรื่องเล่า การเล่านิทาน เป็นต้น

3. การพูดโดยอ่านจากต้นฉบับ (Read speech or reading form manuscripts) กล่าวคือ เป็นการพูดที่อ่านจากบทที่เตรียมไว้ล่วงหน้า ส่วนมากจะใช้ในการพูดที่เป็นแบบแผนเป็นทางการ หรือเป็นพิธีการในโอกาสต่างๆ ที่นิยมปฏิบัติกันในการพูดอย่างเป็นทางการ ในพิธีสำคัญ ผู้พูดมักเป็นบุคคลสำคัญ อาทิ พระบรมราชาธิราช คำปราศรัย สุนทรพจน์ ปาฐกถาพิเศษ การกล่าวรายงาน กล่าวเปิด - ปิดการประชุม การสัมมนา หรือการแข่งขันกีฬา ตามอาคารหรือสถานที่ต่างๆ ส่วนมากจะเป็นการพูดให้โอวาท สดุดี ต้อนรับ ไว้อาลัยที่เป็นทางการ ฯลฯ

4. การพูดแบบเตรียมล่วงหน้า (Extemporaneous speech) กล่าวคือ การพูดที่ผู้พูดทราบมาก่อนว่าจะต้องพูด จึงมีโอกาสได้เตรียมตนเองล่วงหน้า เป็นวิธีการพูดที่สัมฤทธิ์ผลมากที่สุดและยังถูกต้องตามหลักทฤษฎีหรือหลักวิชาการพูด นักพูดที่มีความสามารถมักใช้การพูดแบบนี้ เพราะเป็นการพูดแบบธรรมชาติ มีความรู้ความเข้าใจจริง ทำให้ผู้ฟังเกิดความเลื่อมใส ตลอดจนสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ให้เกิดกับผู้ฟังได้ง่ายอีกด้วย

วิธีการพูดต่อหน้าสาธารณะที่สัมฤทธิ์ผล

การพูดต่อหน้าสาธารณะมีหลายประการอันได้กล่าวไว้ในหนังสือและตำรา ที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพการพูด ปราบกฤษณะสมบัตินักพูดที่ดี ตลอดจนเป็นสิ่งที่จะต้องระวัง ในการพูดต่อหน้าสาธารณะ ดังต่อไปนี้ (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ, 2540; จำนง วิบูลย์ศรี, 2543; ฌภัทร เทพวรรณะ, 2542; ผอบ โปษกฤษณะ, 2538; วิรัช ภิรัตน์กุล, 2543; สายใจ อินทร์ทรัพย์ และศักดิ์ดา ปั้นเหน่งเพชร, 2537)

1. การกล่าวคำทักทายที่เหมาะสมควรเรียงจากประธานไปหาผู้ฟัง หรือเรียงลำดับจากผู้ที่มีตำแหน่งสูงกว่าไปหาต่ำกว่า
2. การใช้สรรพนามแทนตัวผู้พูด หรือการใช้สรรพนามแทนบุคคลที่สาม ควรเลือกใช้คำสรรพนามให้เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ

3. การสื่อความหมายของเนื้อหาหรือคำพูดควรพูดโดยใช้คำสุภาพเลือกเนื้อหาและคำพูดที่ใช้ให้เหมาะสม หลีกเลี่ยงการใช้คำหยาบ คำซ้ำ หรือคำที่ไร้ความหมาย ควรเลือกเนื้อหาที่ทำให้ผู้ฟังเกิดประทับใจ ใช้ถ้อยคำที่กระชับ ใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่ายและตรงความหมาย ไม่ควรใช้ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็นตลอดจนควรหลีกเลี่ยงการพูดในลักษณะที่เป็นภาษาเขียน

4. การกล่าวนำเรื่อง เป็นส่วนที่จะเชื่อมโยงไปสู่เนื้อเรื่อง ดังนั้นควรสร้างให้เกิดความน่าสนใจ อาทิ การกล่าวนำด้วยคำถามเชิงวาทศิลป์ การกล่าวคำอธิบายหรือบอกเล่าถึงสาเหตุความสำคัญของเนื้อเรื่อง การยกตัวอย่างใกล้ตัว การกล่าวนำด้วยสุภาษิตคำคมหรือกวี การกล่าวถึงข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย เป็นต้น ล้วนเป็นส่วนที่ทำให้เนื้อเรื่องน่าสนใจได้ทั้งสิ้น

5. การดำเนินเรื่อง ควรมีการเตรียมพร้อมอย่างดี มีการประมาณเวลา จัดลำดับเนื้อเรื่อง เรียบเรียงให้เหมาะสม เนื่องจากเนื้อเรื่องเป็นส่วนที่สำคัญที่สุด

6. การกล่าวบทสรุปหรือคำลงท้าย ควรเป็นการกล่าวในแนวสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง ซึ่งใจความต้องมีความสัมพันธ์กับคำนำและเนื้อเรื่องด้วย โดยลักษณะของการลงท้ายนั้นอาจใช้การเรียกร้องเชิญชวน การสร้างอารมณ์ขัน การสรุปความ การให้ข้อคิด การใช้คำคม รวมทั้งการเฉลยคำตอบจากคำนำที่เป็นคำถาม เป็นต้น

7. ความถูกต้องและความชัดเจนของคำ และการออกเสียงตามอักขระวิธีและไวยากรณ์ เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นปัญหาสำหรับผู้พูดจำนวนมาก การออกเสียง /ร/ /ล/ และเสียงควบกล้ำต่างๆ รวมทั้งความถูกต้องของคำเป็นสิ่งที่ต้องทำการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

8. ระดับความดังของเสียง ต้องปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สถานที่ จำนวนผู้ฟัง และอุปกรณ์ขยายเสียงต่างๆ รวมทั้งใช้ความดัง - เบาของเสียงให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่พูด

9. ความเร็วของคำพูดขึ้นอยู่กับเนื้อเรื่องที่พูด ไม่ควรพูดเร็วจนเกินไปเพราะจะทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจ และไม่ควรพูดช้าจนเกินไปเพราะจะทำให้ผู้ฟังเกิดความเบื่อหน่าย ควรพูดในจังหวะที่พอดี

10. การใช้ระดับเสียงสูง - ต่ำ ประกอบการพูดเพื่อทำให้เรื่องที่พูดเกิดความน่าสนใจยิ่งขึ้น โดยระดับเสียงสูง - ต่ำนั้นต้องสอดคล้องกับจังหวะในการพูดและเนื้อเรื่องที่พูด

11. การติดคำพูดบางคำ เช่น “ ก็ “ “ เอ้อ “ “ คือ “ “ แบบ “ โดยทั่วไปจะเกิดขึ้นเมื่อผู้พูดเกิดความเบื่อหน่าย หรือไม่สามารถประมวลความคิดที่มีมาพูดให้ต่อเนื่องได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรระวังอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้การพูดนั้นไม่น่าสนใจได้

นอกจากนี้ อริสโตเติล นักปราชญ์ชาวกรีก บิดาแห่งวาทวิทยา ที่ได้วางระบบวาทศาสตร์ไว้อย่างละเอียดสมบูรณ์และได้อธิบายว่าปัจจัยแห่งการพูดที่สัมฤทธิ์ผลแบ่งออกได้เป็น 3 ประการดังต่อไปนี้

1. อีทอส (Ethos) หมายถึง ลักษณะความน่าเชื่อถือของผู้พูด (Source Credibility) ที่ปรากฏอยู่ในตัวของผู้ฟัง Ethos ยังประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 3 ประการ คือความรู้จริงในเรื่องที่พูด (Expertise or Expertness) คุณธรรมหรือความดีงามในตัวผู้พูด (Moral Character) และความจริงใจและปรารถนาดีต่อผู้ฟัง (Sincerity, good will and trustworthiness)
2. พาทอส (Pathos) หมายถึง การที่ผู้พูดจะต้องรับรู้ถึงสภาพอารมณ์ทัศนคติของผู้ฟัง และเลือกสรรเนื้อหาสาระที่พูดให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการกับกลุ่มผู้ฟัง ตลอดจนการศึกษาให้ทราบถึงธรรมชาติแห่งความต้องการของมนุษย์ทั่วไป
3. โลกอส (Logos) หมายถึง การที่ผู้พูดรู้จักใช้เหตุผล (logic) อย่างถูกต้องมาประกอบการพูดรู้จักการประมวลเรื่องที่พูด และนำเอาข้อเท็จจริงหลักฐานต่างๆ มา Logos นี้ผู้พูดจะต้องให้สัมพันธ์สอดคล้องกับความรู้อันจริงในเรื่องที่พูดด้วย

สอดคล้องกับ จำนง วิบูลย์ศรี (2543) นักวิชาการด้านวาทวิทยากล่าวถึงเทคนิคการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Presentation Techniques) ไว้อย่างเป็นปทัสฐานที่ดียิ่ง กล่าวคือ ผู้พูดนำเสนอ ต้องพูดให้จบและครบตามวัตถุประสงค์ (Objective) ที่ตั้งไว้ในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีเหตุผล (Reason) ที่ชัดเจน ทั้งเนื้อหาสาระถูกต้อง ครบถ้วน กระชับ ชัด สร้างสรรค์ และตรงประเด็น เพื่อสอดคล้องกับความสนใจของผู้ฟัง (Audience) รู้จักใช้ภาษา (Language) และท่วงทีลีลาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม หมั่นปรับปรุงตนเองให้มีความพร้อม (Readiness) ในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพร้อมในด้านข้อมูล รวมทั้งความพร้อมในด้านจิตใจ รู้จักเน้นประเด็นสำคัญ (Emphasis) ให้ผู้ฟังรับทราบ และเข้าใจตรงกันอย่างเหมาะสม พยายามกระตุ้นให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ (Stimulation) และไม่เบื่อหน่าย โดยใช้อารมณ์ขัน

นอกจากนี้ ผู้พูดนำเสนอต้องพยายามให้ความสำคัญต่อผู้ฟัง โดยใช้วิธี “เอาใจเขามาใส่ใจเรา” (Empathy) เป็นหลัก ใช้วิธีพูดที่เป็นลักษณะธรรมชาติ (Nature) ต้องปรับตัว (Adaptation) และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่อาจจะเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดมาก่อนได้อย่างราบรื่นและเรียบร้อย ศึกษาความหมายของคำศัพท์เฉพาะ (Terminology) ที่เกี่ยวข้องซึ่งจะต้องนำมาเสนอให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และสามารถอธิบายความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ เหล่านั้นให้ผู้ฟังเข้าใจตรงกันได้ อย่างชัดเจน ต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้ผู้ฟังเกิดความกระจ่าง (Illustration) ในเนื้อหาสาระทั้งหมดที่นำเสนอ อีกทั้งต้องเตรียมโครงร่าง (Outline) อย่างเป็นระบบ ทั้งบทนำ ตัวเนื้อหา และบทสรุป ตลอดจนต้องเตรียมเนื้อหาโดยย่อ (Note) ซึ่งครอบคลุมข้อมูลที่จำเป็นหรือประเด็นที่สำคัญเพื่อป้องกันการลืมหรือเพื่อเอาไว้แจกให้ผู้ฟังหลังจากที่จบการนำเสนอด้วยวาจาแล้ว ก็จะทำให้การนำเสนอมีประสิทธิภาพประสบประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วิธีการใช้ภาษาในการพูดต่อหน้าสาธารณะ

ผู้พูดควรจะทำให้เป็นภาษาที่เข้าใจได้ง่าย ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน 5 ประการ ดังนี้

1. การปรับระดับความดังของเสียง การพูดให้เสียงดังเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับระยะห่างระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง โดยปกตินั้นบุคคลมักพูดเสียงดังเมื่อระยะห่างมีมาก อย่างไรก็ตามควรระวังไม่ให้เสียงดังมากจนกลายเป็นตะเบ็ง ควรจำลองบริบทการใช้เสียงในระดับที่พอดี เช่น จินตนาการถึงการพูดในห้องประชุมใหญ่มีผู้คนนับร้อยมารวมฟัง ซึ่งผู้ฟังจะต้องพูดเสียงที่ดังชัดเจนเพื่อให้คนที่นั่งแถวหลังสุดได้ยินและเข้าใจให้ได้

2. การแยกพยางค์ ผู้ฟังจะสามารถเข้าใจสิ่งที่พูดได้ จากการเปล่งเสียงออกมาเป็นพยางค์ที่เว้นระยะห่าง โดยใช้ความเร็วที่เหมาะสมโดยทั่วไปพูดช้าจะเข้าใจง่ายกว่าพูดเร็ว จากการศึกษาพบว่า ผู้ฟังสามารถเข้าใจภาษาได้ง่ายอย่างถูกต้อง ขึ้นอยู่กับการเว้นระยะระหว่างพยางค์เสียงของคำมากกว่าความเร็วของการพูดโดยทั่วไป ความเร็วในการพูดนั้นควรจะเป็นความเร็วปานกลาง แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าทำให้พูดช้าจนยืดเยื้อ เพียงแต่แยกพยางค์เสียงโดยเอาเสียงต่างๆ ของคำมาประกอบแต่งให้เป็นคำหรือวลีอย่างกลมกลืน

3. การเลือกใช้และเรียงลำดับคำ มีคำทั้งในภาษาไทยและต่างประเทศที่ต้องเลือกใช้ให้ถูกต้อง มิฉะนั้นความหมายอาจผิดพลาดไปได้ บางคำออกเสียงเหมือนกัน แต่การเขียนและความหมายต่างกัน ทั้งนี้ในการพูดก็ต้องเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับความหมายของเรื่องนั้นๆ ด้วย ต้องตรวจสอบทุกครั้งที่ไม่แน่ใจ

4. การพูดให้ชัดเจน เป็นการทำหน้าที่หลักของชากรรไกร ลิ้น และริมฝีปาก หากกล้ามเนื้อที่ควบคุมอวัยวะเหล่านี้ทำงานอย่างคล่องแคล่ว ก็จะทำให้การพูดครั้งนั้นกระฉ่างแจ้ว ถ้าหากระหว่างพูด ผู้พูดเคลื่อนไหวอวัยวะดังกล่าวเพียงเล็กน้อย อาจทำให้ภาษาพูดนั้นมีความผิดพลาดไปได้ เคลื่อนไหวชากรรไกรน้อยทำให้ออกเสียงพยัญชนะผิดความหมายและมีผลต่อการออกเสียงสระ นอกจากนั้นยังต้องใช้ลิ้นช่วยเพื่อการออกเสียงพยัญชนะได้ถูกต้องชัดเจน ชัดคำ ฉะนั้น ขณะพูดต้องเคลื่อนไหวชากรรไกร ลิ้น ริมฝีปากอย่างอิสระให้ถูกตำแหน่ง อันจะมีผลทำให้การพูดนั้นชัดเจนทุกคำ การพูดให้ชัดเจนช่วยการหายใจ ช่วยให้เสียงพูดมีอำนาจเข้มแข็ง การติดต่อสื่อสารก็สัมฤทธิ์ผล

5. การออกเสียงอย่างถูกต้อง การทำให้ผู้ฟังเข้าใจภาษาได้ง่ายอย่างถูกต้องขึ้นอยู่กับ การออกเสียงคำอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน จะทำให้ผู้ฟังเข้าใจคำ เข้าใจความหมาย เข้าใจเรื่องได้ง่าย และเร็วขึ้น การออกเสียงคำที่แปลกๆ ไม่คุ้นเคยหู และเป็นคำที่ไม่ตรงกับความคิดของผู้ฟัง อาจทำให้ผู้ฟังไม่เชื่อถือหรือความรู้ความสามารถของผู้พูดได้ มาตรฐานในการออกเสียงคำบางคำนั้น

แตกต่างกันไป มักออกเสียงกันโดยยึดตามหลักของราชบัณฑิตยสถาน และพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน คำบางคำที่มาจากภาษาต่างประเทศผู้พูดต้องตรวจสอบเสมอว่าจะออกเสียงเรียกอย่างไรในภาษาไทย ซึ่งอาจติดตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและประกาศราชบัณฑิตยสถาน

การออกเสียงในการพูดต่อหน้าสาธารณะ

ผู้ฟังอาจเข้าใจภาษา เข้าใจเรื่อง แต่ไม่อาจรับความรู้สึกได้ เพราะผู้ฟังได้รับความคิดและความรู้สึกจากผู้พูดไม่ครบถ้วน ไม่สอดคล้องตามความหมายและอารมณ์ที่ต้องการจะแสดง การแปรเปลี่ยนเสียงในการพูดให้ชวนฟังนั้นจะขึ้นอยู่กับความเร็ว พลัง และระดับเสียง ดังนี้

1. ความเร็ว ปกติคนเราพูด 120 - 150 คำต่อนาที ความเร็วของการพูดจะสัมพันธ์กับความคิดและความรู้สึกของผู้พูดที่ต้องการจะเสนอแก่ผู้ฟัง หากเป็นเรื่องที่ซับซ้อน ยิ่งต้องพูดให้ช้าลง เพื่อให้ผู้ฟังตามทัน และเข้าใจความคตินั้น หากเป็นเรื่องเบาช้าขั้นอาจพูดให้เร็วขึ้นได้ แต่หากจะให้ดียิ่งขึ้น ควรจะผสมผสานกัน เพราะผู้ฟังแต่ละคนมีความสามารถที่จะรับความคิดได้ต่างกัน สิ่งที่ใช้พิจารณาความเร็วในการพูด ได้แก่ ปริมาณหรือระยะเวลาที่ใช้ในการเปล่งเสียงแต่ละคำ และการหยุดเว้นระยะระหว่างคำ ถ้าหากใช้ระยะเวลานานในการเปล่งเสียงแต่ละคำ การพูดจะช้าลง ปริมาณหรือระยะเวลาที่ใช้ในการเปล่งเสียงแต่ละคำ จะขึ้นอยู่กับการแสดงความคิดออกมาด้วย อารมณ์ ความรู้สึก ขึ้นอยู่กับลักษณะภาพพจน์ของเหตุการณ์เรื่องนั้น และขึ้นอยู่กับทางเลือกใช้คำ การหยุดเว้นระยะระหว่างคำ เป็นการกำหนดเว้นระยะของความคิด ออกเป็นหน่วยความคิดย่อยที่มีความหมาย การหยุดเว้นระยะระหว่างคำอย่างไม่เหมาะสม อาจทำให้ผู้ฟังสับสนได้ง่าย การหยุดเว้นระยะระหว่างคำนั้น ควรกระทำเพื่อช่วยทำให้ความคิดชัดเจนหรือเป็นการเน้นประเด็นที่สำคัญ การเน้นความคิดหรืออารมณ์จะช่วยทำให้น้ำเสียงที่ออกมานั้นแสดงออกถึงความคิดและอารมณ์นั้น อย่างไรก็ตามเมื่อหยุดพูดก็ควรหยุดนิ่ง ไม่ต้องให้มีเสียง อือ-เอ้อ-อ่า

2. พลัง ผู้พูดจะต้องมีความรับผิดชอบขั้นพื้นฐาน ที่จะต้องเปล่งเสียงออกมาด้วยพลังที่มีเสียงดังให้ผู้ฟังได้ยิน ฉะนั้นขณะพูดจึงต้องการพลังส่วนหนึ่งหากผู้พูดต้องการสร้างความประทับใจว่าตนเองมีความเชื่อมั่น มีความเข้มแข็ง แต่พูดเสียงเบา ก็ไม่สามารถสร้างความประทับใจดังกล่าวแก่ผู้ฟังได้ ในทางกลับกันหากพูดลักษณะตะโกนก็ไม่สามารถจะดึงความสนใจให้แก่ผู้ฟังได้ การมีพลังในการพูดจึงต้องสัมพันธ์กับอัตราความเร็วและการแปรเปลี่ยนเสียง ซึ่งผู้พูดจะต้องพิจารณา

พลังในการพูดนั้น ควรแปรเปลี่ยนไปตามระดับความถี่ ความหนักเบาของเสียง และแบบของคำพูด ซึ่งหมายถึงลักษณะการเน้นเสียง การเน้นเสียงนั้นย่อมจะต้องสัมพันธ์กับการเปลี่ยนระดับเสียง หรือความเร็ว ฉะนั้นการเน้นเสียงจึงอาจนับเป็นลักษณะหนึ่งที่ทำให้พลังแปรเปลี่ยนไปได้ พลังการพูดที่แปรเปลี่ยนไป ตามระดับความถี่ ความหนัก เบาของเสียงนั้น ทำให้เกิดลักษณะการเน้นคำโดยการเพิ่มหรือลดความดังของคำหรือวลี การเปลี่ยนแปลงระดับความดังเช่นนี้ เป็นการพูดที่ให้ผลในการดึงความสนใจแก่ผู้ฟังขึ้น โดยเฉพาะผู้ฟังที่วง กำลังเลือนลอย

3. ระดับเสียง เสียงของนักร้องย่อมแตกต่างกัน เป็นเสียงสูงที่สุดแบบ Soprano หรือแบบ Tenor และเสียงต่ำที่สุดแบบ Contralto หรือแบบ Bass ส่วนนักพูดควรจะแปรเปลี่ยนเสียงในระดับเสียงกลาง ๆ อย่าให้เสียงสูงหรือต่ำเกินไป คนที่พูดเสียงสูงมักมีแนวโน้มที่จะเป็นคนไม่ค่อยเข้มแข็ง ตื่นเต้นง่าย เป็นคนขี้รำคาญ และเป็นวัยรุ่น คนที่พูดเสียงต่ำมักเป็นคนที่วางใจได้ มีสติและเข้มแข็ง ฉะนั้นการพูดจึงควรมีเสียงต่ำดีกว่าเสียงสูง แต่ก็ไม่ใช่ต่ำที่สุด ทั้งนี้ น้ำเสียงควรสอดคล้องกับอารมณ์และความคิดของเรื่องที่พูด อาจเปลี่ยนแปลงควบคุมระดับเสียงเพื่อเป็นการแสดงอารมณ์และความคิดโดยสอดคล้องกับการแบ่งคำ วลี ประโยค จะทำให้เสียงไพเราะขึ้น (Melody Pattern)

การพูดอย่างมีการเปลี่ยนเสียง (Vocal flexibility) เพื่อให้เสียงชวนฟัง จึงมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงอยู่ 3 ประการ ได้แก่ การวรรคเว้น (Pace) การพูดอย่างมีพลัง (Power) และระดับเสียง (Pitch) ในขณะที่พูดอาจจำทำเสียงกร้าว เสียงหวาน เสียงสุภาพนุ่มนวล ฯลฯ ไปตามสภาพอารมณ์ที่เหมาะสม จะให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ตามและจูงใจ อีกประการที่ควรคำนึงถึง คือ การพูดอย่างจริงใจ ซึ่งสะท้อนให้เห็นส่วนลึกของความคิด ความรู้สึก และจะทำให้ น้ำเสียงน่าสนใจ การพัฒนาเสียงพูดของตนเองนั้น ต้องฝึกพูด การฝึกร้องเพลงก็เป็นการฝึกเสียง หรือฝึกเล่นละคร ประกอบท่าทาง จะเป็นการพัฒนาการพูดได้อีกทางหนึ่ง

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพูดต่อหน้าสาธารณะ ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำความรู้ไปวิเคราะห์บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ทั้งนี้จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัย ทำให้เห็นว่า การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพการพูดต่อหน้าสาธารณะมีน้อยมาก จึงเป็นอีกเหตุผลที่ทำให้เกิดแนวคิดที่จะวิจัยในด้านนี้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสาร

จากคำถามนำวิจัยข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่น อายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย มีอะไรบ้าง ทำให้ผู้วิจัยพยายามศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสาร ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยอื่นๆ ซึ่งพบว่าปัจจัยหลายด้านที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ดังนี้

2.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้พัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยรุ่นแต่ละคนแตกต่างกันไป และอาจส่งผลต่อความสามารถในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นด้วย จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางภาษาของเด็กวัยรุ่น พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสาร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น (ปัจจัยที่สอดคล้องกับงานวิจัย) ดังนี้

ในช่วงปีแรกของชีวิต เด็กจะยังไม่มี ความแตกต่างระหว่างเพศ ในการพูดให้ปรากฏ จนกระทั่งเริ่มปีที่สองความแตกต่างนี้จึงแสดงให้เห็น โดยเด็กผู้หญิงเริ่มแสดงการใช้เสียงพูดได้ เหนือกว่า เด็กผู้ชายจะเริ่มพูดได้ช้ากว่าเด็กผู้หญิง ประโยคที่พูดก็มักจะสั้นกว่า และผิดไวยากรณ์มากกว่า ความเข้าใจคำศัพท์น้อยกว่า การออกเสียงก็ถูกต้องน้อยกว่า ความแตกต่างอันนี้จะยิ่งปรากฏชัดเมื่อเด็กโตขึ้น ด้วยเหตุนี้เมื่อพิจารณาด้านความบกพร่องทางการพูดจึงพบว่า เด็กผู้ชายมักมีปัญหามากกว่าเด็กผู้หญิง (ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม, 2519) อีกทั้งเด็กหญิงมักมีความสามารถเหนือกว่าเด็กชายในด้านการใช้ศัพท์ การออกเสียง จำนวนคำศัพท์ในการพูด จนถึงอายุประมาณ 10 ปี (ประยูรศรี ศุภะศุณานนท์, 2521) นอกจากนี้การศึกษาพัฒนาการและเซาว์ปัญญาของเด็กไทย พบว่า เด็กผู้หญิงวัยเรียนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับเซาว์ปัญญาของเด็กไทย พบว่า เด็กผู้หญิงวัยเรียนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับเซาว์ปัญญาเท่ากับ 88.5 สูงกว่าเพศชายซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 87.6 ขณะที่กลุ่มวัยรุ่นเพศชายมีค่าเฉลี่ยของระดับเซาว์ปัญญาสูงกว่าเพศหญิง คือ เท่ากับ 87.3 และ 86.2 ความแตกต่างระหว่างเพศมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ในทั้งสองกลุ่มอายุ (นิชรา เรื่องดารกานนท์, 2547)

นอกจากนี้ในงานวิจัยของ เกสรี ศิริเลิศชัย (2550) เรื่อง “การพัฒนาบุคลิกภาพ การสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 13 - 15 ปี” ทำให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระดับชั้นเรียน มีผลต่อการควบคุมอารมณ์ของเด็ก กล่าวคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถควบคุมอารมณ์ ได้ดีกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ตลอดจนมีแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 13 - 15 ปี คือ การจัดกิจกรรมกระตุ้นอย่างต่อเนื่องให้เด็กได้ฝึก คิด พูดและแสดงออก ผ่านการเล่นเกมที่ทั้งกิจกรรมเดี่ยวและกลุ่มโดยการสื่อสารสองทางระหว่างครูฝึกกับเด็ก และที่สำคัญครูฝึกต้องมีบุคลิกภาพที่เป็นแบบอย่างที่ดี

ส่วนงานวิจัยของ พรชนก เรืองวีรยุทธ (2550) ที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป ปัญหา ปัจจัย และแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ทำให้เห็นว่า เป็นปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับชั้น มีผลต่อลักษณะบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็ก กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีการแสดงออกและความเชื่อมั่นในตนเองน้อยกว่าเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปีและที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการพูดและการแสดงออกที่แสดงถึงความรับผิดชอบมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในวัยอื่นๆ และในระดับชั้นอื่นๆ

จากการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ได้แก่ เพศ อายุ และระดับชั้น มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสาร ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสามารถนำไปประกอบการวิเคราะห์เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่น อายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ต่อไปได้

2.3.2 ปัจจัยด้านถิ่นที่อยู่

ปัจจัยด้านถิ่นที่อยู่ในที่นี้ ผู้วิจัยหมายถึง ภูมิภาคที่แตกต่างกัน ซึ่งการแบ่งภูมิภาคในที่นี้ ผู้วิจัยอ้างอิงตามการแบ่งพื้นที่ทางภาษาไทยถิ่น ที่แบ่งเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นใต้ ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นเหนือ (วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, 2544) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแบ่งภูมิภาคออกเป็น 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ซึ่งลักษณะบุคลิกภาพทั่วไปของคนแต่ละภาคแตกต่างกัน ดังนี้

บุคลิกภาพทั่วไปของคนในภาคเหนือ

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภาคเหนือเป็นพื้นที่ที่มีภูเขาสลับซับซ้อน ประชากรส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่แถบพื้นที่ราบระหว่างหุบเขา ลักษณะภูมิอากาศของภาคเหนือจึงมีอุณหภูมิค่อนข้างหนาวเย็น ขนบธรรมเนียม ประเพณี สังคม ศาสนา และความนิยมอื่นๆ มีอัตลักษณ์ผิดแผกแตกต่างจากภาคอื่นอย่างเห็นได้ชัด แม้แต่อักษรที่ใช้เขียนก็เป็นของท้องถิ่นไม่เหมือนกับของภูมิภาคอื่น คือ หนังสือพื้นเมือง ซึ่งมีใช้มาแต่โบราณ และแตกต่างกับหนังสือไทยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช (ไพบูลย์ บุญไชย, 2550)

บุคลิกภาพทางสังคมและวัฒนธรรมในภาคเหนือ ถือได้ว่าเป็นความแอบอิงกับลักษณะทางอาณาเขตวัฒนธรรม จนทำให้มีความแตกต่างไปจากวัฒนธรรมของคนไทยภาคอื่นๆ อย่างเห็นได้ชัดเจน ความพิเศษทางวัฒนธรรมเช่นนี้ มีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายประการนับตั้งแต่ปัจจัยทางด้านธรรมชาติ ปัจจัยทางด้านเชื้อชาติ และปริมาณของประชากร กับปัจจัยทางด้านความสัมพันธ์ทางสังคมตามลักษณะวัฒนธรรมดั้งเดิม (สนิท สมัครการ, 2521)

คนโดยทั่วไปจะมีทัศนคติต่อลักษณะนิสัยของคนเหนือว่า ต้องมีลักษณะสุภาพเรียบร้อย อ่อนโยน มีกิริยาวาจาสื่อสุภาพ การพูดจาที่มีลักษณะค่อยๆ ซ้ำ มีการลากฐานเสียงให้ยืดยาว แต่ในความเป็นจริงสังคมและวัฒนธรรมของคนเหนือได้มี “การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ ความใกล้ชิดกับวัฒนธรรมต่างถิ่น ทำให้ชาวเมืองสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ขึ้นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมหลายๆ ด้านทำให้ในปัจจุบันลักษณะนิสัยดังกล่าวได้มีการผสมกลมกลืนด้วยวัฒนธรรมจากต่างถิ่น” (วรวิธ สุวรรณฤทธิ์, 2549) เห็นได้ชัดจากภาษาพูด กล่าวคือ เยาวชนลูกหลานคนเมืองที่ “ผู้กำเมือง” (พูดภาษาไทยถิ่นเหนือ) ไม่ได้จะไม่เรียกตนเองว่าเป็นคนเมือง แต่จะเรียกตนเองว่าเป็นคนเชียงใหม่ คนลำปาง คนแพร่ เป็นต้น และยังมีเยาวชนอีกกลุ่มหนึ่งที่ยังคงพูดกำเมืองต่อไป แต่คำที่ใช้ในอดีตได้สูญหายไปไม่น้อยมาก คำที่นำมาใช้เป็นคำพูดของภาษากลางแต่ยังมีเสียงนาสิก (จมูก) บ้างหรืออาจใช้ ภาษากำเมืองมาแทนภาษากลางก็มี

คนในภาคเหนือต้องอธิบายใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะคนที่อยู่ในเขตเมืองและคนที่อยู่ในเขตพื้นที่ชนบท มีลักษณะดังนี้

บุคลิกภาพโดยทั่วไปของคนอยู่ในเขตเมืองภาคเหนือ จะมีลักษณะโดยทั่วไปคล้ายๆ กับคนในเขตเมืองของภาคอื่นๆ คือ รับเอาวัฒนธรรมต่างถิ่นมาผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น จนทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นของตนถูกรอบงำโดยวัฒนธรรมต่างถิ่น จึงทำให้วัฒนธรรมต่างถิ่นมีบทบาทมากในชีวิตประจำวันของเยาวชนในเขตเมืองของภาคเหนือ ลักษณะการพูด จะมีการใช้คำพูดภาษากรุงเทพฯ แต่ออกสำเนียงท้องถิ่น การแสดงออกก็เลียนแบบวัฒนธรรม ต่างถิ่น ในด้านวิถีชีวิตในสังคมเมืองจึงมีลักษณะที่คล้ายคลึงในสังคมเมืองอื่นๆ ทั่วไป เช่น มีความสัมพันธ์กันในระดับเป็นทางการสูง มีระดับความเอื้ออาทรในระดับต่ำ มีระดับความพยายามแข่งขันกันทำการค้า ธุรกิจพาณิชย์ค่อนข้างสูง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีความเอาวัดเอาเปรียบแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น เป็นต้น

ส่วนคนในชนบทของภาคเหนือ จะมีลักษณะที่ยังคงความเป็นท้องถิ่นอยู่มาก กล่าวคือ ลักษณะภาษาหรือการแสดงออกยังเป็นท้องถิ่นนิยม คงความเป็นท้องถิ่นสูงมาก จะไม่พูดและไม่กล่าพูด ภาษากลาง เพราะกลัวพูดไม่ค่อยชัด มีความมั่นใจต่อการสื่อสารไม่สูงมาก แต่การแต่งกายหรือการแสดงออกบางประการจะมีลักษณะคล้ายกับวัยรุ่นท้องถิ่นอื่นๆ ที่มีการแต่งกายตามกระแสนิยม มีวิถีชีวิตที่อยู่กับธรรมชาติผสมกับวัฒนธรรมความเป็นเมือง มีความเกรงใจ และเคารพนับถือผู้มีอาวุโสที่ท้องถิ่นให้ความสำคัญ ใช้ชีวิตอย่างมีปฏิสัมพันธ์ได้ง่ายกับทุกสภาพแวดล้อม

สภาพครอบครัวในภาคเหนือมีลักษณะโดยทั่วไปคล้ายกับสังคมภาคอื่นๆ ที่มีทั้งครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย ซึ่งมีผสมผสานทั้งในสังคมเมืองและสังคมชนบท การเลี้ยงดูอบรมเด็กในภาคเหนือ ผู้ที่เลี้ยงดูเด็กจะเป็นผู้สูงอายุภายในครอบครัว ระบบความคิดความเชื่อต่างๆ จะถูกถ่ายทอดสู่เด็ก แต่เมื่อเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น วัยรุ่นจะถูกการศึกษาเป็นตัวผลักดันให้เข้ามาดำเนินชีวิตในรูปแบบของสังคมเมือง ลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพบางประการที่ยังคงอยู่คู่กับชาวเหนือ คือ การคงอยู่ของภาษา“กำเมือง” ที่ยังมีการใช้กันอยู่เป็นส่วนใหญ่ในสังคมชนบท นอกจากนี้ในสังคมเมืองก็ยังมีการใช้อยู่บ้างถึงแม้ว่าสำเนียงจะแตกต่างกันไปจากดั้งเดิม

บุคลิกภาพทั่วไปของคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พื้นดินภาคอีสานนับว่าเป็นพื้นที่ที่แบ่งตามลักษณะทางภูมิศาสตร์แล้ว มีพื้นที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ แต่สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศค่อนข้างแห้งแล้ง และแข่งขันกับธรรมชาติมาก วิถีชีวิตของชาวอีสานจึงต้องดิ้นรนต่อสู้มาตั้งแต่วัยเริ่มต้นของชีวิต ประชาชนของภูมิภาคนี้ ตั้งแต่เดิมเป็นคนที่ยอพยพมาจากทางเหนือที่เรียกว่า “ลาว” หรืออาจเป็นคนท้องถิ่นดั้งเดิมตามทฤษฎีมนุษยชาติใหม่ ที่สอดคล้องกับการค้นคว้าที่บ้านเชียงแล้วแพร่ไปทางเหนือ แต่อย่างไรก็ดีลาวมีภาษาไทยที่พูดด้วยสำเนียงที่แตกต่างจากภาคกลางและภาคเหนือ การแต่งกายคล้ายกับคนไทยในภาคเหนือตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีหลายอย่าง แต่ที่ไม่เหมือนกับภาคเหนือ คือชนกลุ่มน้อยของเผ่าชาวเขาที่มีเฉพาะแต่ในภาคเหนือ คนไทยภาคนี้มีอิทธิพลของลาวเจือปนอยู่มาก และเขมรก็มีโดยเฉพาะทางใต้ของภูมิภาค (ทวี ทองสว่าง, 2527)

คนที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะเป็นผู้มีอุปนิสัยขยันขันแข็ง หนักเอาเบาสู้ง่าย ขยันอดออม หนักเอาเบาสู้ง่าย นับถือผู้เฒ่าผู้อาวุโสในชุมชน จากการที่ต้องเผชิญปัญหาโดยเฉพาะ ปัญหาทางทรัพยากรทางธรรมชาติ ทำให้คนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นคนง่าย ๆ สบาย ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพสังคมอย่างไรก็สามารถดำรงตนให้อยู่ได้โดยปกติ เพราะพื้นฐานของคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับการสอนมาให้เป็นคนที่สามารถปรับตัวได้ทุกสถานการณ์

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำหน้าที่ศึกษาวิจัยวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งรักษาและทำนุบำรุงวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ประเพณีฮีตสิบสอง งานบุญต่างๆ คำผญา ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมาก (สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2525)

แม้ว่าจะต้องแข่งขันต่อสู้กับสภาพทางธรรมชาติที่แห้งแล้ง แต่สภาพสังคมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมแล้วจะอยู่อย่างพึ่งพาอาศัยกัน ยึดโยงกันด้วยความเชื่อและค่านิยมท้องถิ่น เช่น ความเชื่อเรื่อง พญาแถน พญานาค ผีฟ้า ผีเจ้า ผีปอบ ความเชื่อในเรื่องนี้ยังอยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 94.27 (พิชญ์ สมพงษ์, 2526) ทำให้คนภาคตะวันออกเฉียงเหนือผูกเอาความเป็นไปของชีวิตไว้กับเรื่องราวสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ เหล่านี้ ทำให้คนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นคนที่เชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และด้วยความที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ทำให้คนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นคนเชื่อ ไว้วางใจคนง่าย

ลักษณะบุคลิกภาพดีเด่นอีกประการของคนภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือ เป็นคนที่รักความสนุกสนาน ซึ่งจะเห็นได้จากประเพณีและวัฒนธรรม หรือภาษาถิ่นที่เป็นคำสั้น จะพูดจารวดเร็ว ทำงานคล่องแคล่ว แม้ว่าสภาพทางภูมิศาสตร์จะมีความแห้งแล้งเพียงใดแต่คนในภาคนี้ก็ยังสามารถสร้างสรรคงานประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ให้รื่นเริง สนุกสนาน ผ่อนคลายความแร้นแค้นจากธรรมชาติลงไปได้

บุคลิกภาพทั่วไปของคนในภาคกลาง

ภาคกลางเป็นแหล่งอยู่ช้ำวอยู่่น้ำสำคัญของประเทศชาติ และเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศ จะเห็นได้ว่านับแต่อดีตเป็นต้นมา ผู้นำหรือกษัตริย์ในสมัยก่อนๆ ล้วนแต่เลือกดินแดนแถบนี้เป็นราชธานี อันเป็นศูนย์กลางในด้านต่างๆ ของประเทศมาโดยตลอด อาจจะมีพูดได้ว่าคนภาคกลางเป็น “คนเมืองหลวง” ทั้งที่ไม่ใช่ทั้งหมด แต่โดยการมองภาพรวมแล้วจะเห็นถึงความคล้ายคลึงกันของลักษณะบุคลิกภาพของคนในภูมิภาคนี้

ปัจจุบันกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้เป็นแหล่งรับวัฒนธรรมตะวันตกที่แพร่ขยายเข้ามา วัฒนธรรมการแต่งกายและขนบธรรมเนียมหลายอย่างได้เปลี่ยนไปตามตะวันตกมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีร่องรอยเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมดั้งเดิมยังมีเหลืออยู่ตามชนบททั่วไป (ทวี ทองสว่าง, 2527)

การมองอุปนิสัยของเยาวชนภาคกลางนั้นค่อนข้างยากอย่างที่ ศรีศักร วัลลิโภดม (2535) กล่าวไว้ในการศึกษาเรื่อง การศึกษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคกลาง ว่า “เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสังคมวัฒนธรรมของภาคกลางซับซ้อนและรวดเร็ว โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วนี้เป็นอุปสรรคเหมือนกันที่จะศึกษาสังคมวัฒนธรรมให้ได้เด่นชัด เพราะว่าไม่ได้เก็บข้อมูลอย่างง่าย ปัญหาที่ต้องแยกภาคกลางออกจากกรุงเทพฯ เพราะว่ากรุงเทพฯ เป็นจุดที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เกิดรูปแบบวัฒนธรรมอีกแบบหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับบริเวณที่เป็นชนบท” แม้ว่าในชนบทเองก็มีความแตกต่างกันไปอีก เนื่องจากภาคกลางมีคนหลายเชื้อชาติมาอยู่รวมกัน เช่น ชาวมอญ ชาวจีน ชาวญวน เป็นต้น

บุคลิกภาพโดยทั่วไปของคนในภาคใต้

ถ้าเราเปรียบประเทศไทยเป็นขวานทอง ด้ามขวานทองก็คือภาคใต้ของประเทศไทย ภูมิภาคอันอุดมด้วยทัศนียภาพ ทรัพยากร และมรดกวัฒนธรรม ซึ่งได้สัมผัสต่อกันมาเป็น

เวลานาน ชื่อที่ใช้เรียกดินแดนภาคใต้มีหลายชื่อ แตกต่างกันตามยุคตามสมัยและตามภาษาของผู้เรียก เช่น มหาภาพยเรื่องราวมาของอินเดีย ซึ่งวาลมิกิแต่งขึ้นระหว่าง พ.ศ.100 - 200 เรียกว่า “สุวรรณภูมิ” และ “สุวรรณทวีป” หนังสือภูมิศาสตร์ของคลอเดียส ปโตเลมี นักภูมิศาสตร์ชาวกรีกซึ่งแต่งขึ้นระหว่าง พ.ศ. 670 - 684 เรียกว่า “คาบสมุทรทอง” นักประวัติศาสตร์และนักโบราณคดีสมัยหลังๆ มานิยมเรียกว่า “ปากใต้” “ปักชีใต้” และ “ภาคใต้” ตามลำดับ (ฉันทัส ทองช่วย, 2536)

ภาคใต้ของไทยมีพื้นที่อยู่ระหว่างภาคกลางของประเทศไทยกับภาคเหนือของประเทศมาเลเซีย เป็นดินแดนที่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นแหลมยาวเหยียดยื่นลงสู่ท้องทะเลอันกว้างไกล ฝั่งทะเลด้านตะวันตกติดต่อกับทะเลอันดามันแห่งมหาสมุทรอินเดีย ฝั่งทะเลด้านตะวันออกติดต่อกับอ่าวไทยในทะเลจีนใต้แห่งมหาสมุทรแปซิฟิก ภาคใต้แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 14 จังหวัด คือ ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี พังงา นครศรีธรรมราช กระบี่ ภูเก็ต ตรัง พัทลุง สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

ลักษณะของคนภาคใต้มีความอุดมสมบูรณ์และมีฐานะร่ำรวยและยังมีการค้าขายชายแดน ในทางเศรษฐกิจ ชาวใต้มีอาชีพหลักเพียงไม่กี่อาชีพ การผลิตในพื้นที่ยังขนาดเล็ก และเป็นสังคมการเกษตร ภาคใต้ยังอยู่ในระดับที่ต้องพัฒนาคุณภาพชีวิต และพัฒนาพื้นที่เพิ่มขึ้นอีก (ประมาณ เทพสงเคราะห์, 2541) สังคมคนใต้ส่วนใหญ่เป็นสังคมชั้นเกษตรกรรม อาชีพของคนใต้ส่วนใหญ่ก็คือ เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ วัฒนธรรมหลายๆ อย่างเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของคนใต้ที่ถ่ายทอดกันมา ด้วยสภาพทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคมของภาคใต้ จึงส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิต

ลักษณะของคนใต้โดยสรุปดังนี้ คนใต้นิยมความจริงใจและตรงไปตรงมา นิยมยกย่องผู้อาวุโส ให้ความเคารพนับถือผู้สูงอายุ ไม่ยกย่องระบบเจ้าขุนมูลนายหรือนายใหญ่(ในลักษณะนาย - โพร) แต่นิยมความเป็นกันเอง เคารพในความเป็นมนุษย์ของกันและกัน นิยมการมีคู่ครองคนเดียว หรือครอบครัวเดียว นิยมความสนุกรื่นเริงในหมู่เพื่อนฝูง มีความรักญาติพี่น้องมาก นิยมพวกพ้อง นิยมความเป็นนักเลง ใจกว้างใจถึง

ส่วนในด้านบรรทัดฐานและสถานภาพทางสังคมนั้นคนใต้นิยมความสงบ หรือสันติสุข มีนิสัยขี้เล่น ไม่ชอบอยู่ใต้ข้อบังคับใดๆ ที่รู้ว่าเขาออกมาบังคับตน ให้เกียรติผู้นำที่ทำความประโยชน์แก่ตนและสังคม นิยมความสามัคคี นิยมอยู่ในถิ่นกำเนิดของตน และไม่ชอบย้ายถิ่นฐานไป

ไกลนัก ให้ความยกย่องนับถือคนใต้ที่จากถิ่นเดิมไปเพื่อศึกษาหาความรู้ นิยมการละเล่นพื้นเมือง เช่น หนังตะลุง โนรา เพลงบอก เป็นต้น ตลอดจนนิยมพิธีกรรมต่างๆ เช่น การแต่งงาน การบวช ที่สำคัญมากคนใต้นิยมใช้ภาษาถิ่นเพื่อสื่อสารกันและกันทั้งในสังคมเมืองและชนบท

นอกจากลักษณะพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของคนใต้ที่มีผลต่อการเกิดพฤติกรรมของคน ค่านิยม โลกทัศน์ และความคิดต่างๆ ยังมีผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมอีกด้วย อาทิ โลกทัศน์ที่มีต่อเรื่องเพศเช่นผู้หญิงควรรักตัวสงวนตัว คนใต้อธิบายว่าความบริสุทธิ์ของหญิงสาวเป็นสิ่งสำคัญ ผู้หญิงจะต้องรักตัวสงวนตัว ผู้หญิงต้องมีคุณสมบัติของกุลสตรี คือมีความละเอียดถี่ถ้วน มีความขยัน อดทน ทำงานบ้านงานเรือน มีความสามัคยวาทะวาจา คนใต้นิยมให้หนุ่มสาวสนิทสนมกันเป็นพิเศษ

ส่วนโลกทัศน์ที่มีต่อวัยนั้น คนใต้อาจจะรังเกียจผู้ที่วางตนไม่เป็นไปตามวัย ไม่เหมาะสมกับวัย พฤติกรรมต่างๆ ที่ขัดกับวัยของตน และจะยกย่องผู้อาวุโส ถือว่าผู้อาวุโส เป็นผู้ที่ควรเคารพ ยำเกรง กราบไหว้บูชา ไม่ว่าผู้อาวุโสเหล่านั้นจะเป็นญาติกันหรือไม่ รวมถึงโลกทัศน์ที่มีต่ออาชีพ อาทิ ยกย่องอาชีพที่ใช้สติปัญญา หรือการรับราชการ ยกย่องอาชีพศิลปินว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ โดยเฉพาะอาชีพพมโนรา ไม่นิยมทำงานเป็นคนรับใช้ เพราะคิดว่าเป็นงานที่ต้องต่ำ ทั้งยังมี โลกทัศน์ที่มีต่อชาติกำเนิด การศึกษา เช่น ยกย่องผู้ที่มีชาติตระกูลสูง ยกย่องผู้ที่มีความรู้ ไม่ว่าจะในด้านวิชาการ หรือศาสนา นิยมให้ผู้ชายศึกษามากกว่าผู้หญิง ตลอดจนคนใต้อีกยังมีโลกทัศน์ต่อสิทธิเสรีภาพที่ชอบความเป็นอิสระ รักและหวงแหนสิทธิเสรีภาพ มีโลกทัศน์ต่อการดำเนินชีวิตในการยึดมั่นในประเพณี และศาสนา รักความสนุกสนาน (สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์, 2551)

จะเห็นว่า ปัจจัยด้านถิ่นที่อยู่หรือความแตกต่างทางภูมิภาค ส่งผลให้คนในแต่ละภูมิภาคมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน เพราะแต่ละภูมิภาคมีวิถีชีวิต วัฒนธรรม ภาษาไทยถิ่นแตกต่างกัน ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้บุคลิกภาพการสื่อสารของคนในแต่ละภูมิภาคแตกต่างกัน ซึ่งลักษณะดังกล่าวปรากฏให้เห็นในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ด้วยเช่นกัน

2.3.3 ปัจจัยด้านครอบครัว

ครอบครัวที่บิดามารดาขาดความสามัคคี เสียสละ และให้อภัยซึ่งกันและกัน ทะเลาะวิวาทกันบ่อยครั้ง เด็กก็ย่อมรับนิสัยก้าวร้าว พุดจาหยาบค้าย ชอบวิวาท หรือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่พ่อแม่เป็นโรคประสาท จู้จี้ ขี้บ่น เด็กมักจะขาดความมั่นคงทางอารมณ์ หรือเด็กที่พ่อแม่เลิกร้าง

กัน แยกแยก ไม่ได้อยู่ร่วมกัน เด็กมักจะติดนิสัยแข็งกระด้าง หรือกลายเป็นพาลเกรเพื่อหาทาง ชดเชยความต้องการที่ขาดหายไป นอกจากนี้ครอบครัวที่พ่อแม่เข้มงวดกวดขันมากเกินไป หรือ อ่อนโยนเลี้ยงดูตามใจมากเกินไปก็จะทำให้เด็กนิสัยเสียและประพฤติน่าเกลียดได้

ซัฟเฟอร์และคูนด์ตัน (Schafer and Kundten, 1970) ได้อธิบายถึงครอบครัว ซึ่งเป็นผล ให้เด็กและวัยรุ่นซึ่งกระทำผิดโดยสรุปว่า บ้านเป็นสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นที่จะส่งเสริมอุปนิสัย ความคิดสร้างสรรค์ และบุคลิกภาพของเด็ก พฤติกรรมของเด็กส่วนใหญ่เป็นผลที่ได้จาก การอบรมเลี้ยงดูภายในบ้าน ครอบครัวที่ไม่มีความสุข บิดามารดาทะเลาะวิวาทกันเสมอ เด็กจะมีบุคลิกภาพที่ก้าวร้าว พุดจาหยาบคาย ชอบทะเลาะวิวาท หากสภาวะภายในบ้าน และ ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวไม่ดี ถึงขนาดที่เรียกว่า “บ้านแตก” (Broken Home) ก็อาจ ทำให้เด็กประพฤติเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมหรือกลายเป็นผู้กระทำความผิด (สุชา จันทน์เอม, 2522)

การเลี้ยงดูเด็ก มีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก จะเห็นว่า บิดามารดาที่ใช้อำนาจ สิทธิของตน หรือเป็นคนระเบียบจัด ไม่ยอมให้เด็กทำอะไรตามใจของเด็ก ทำให้เด็กต้องอยู่ภายใต้ บรรยากาศที่เรียกว่า “ออกคำสั่ง” จะทำให้เด็กไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ขาดความเชื่อมั่น ความคิด สร้างสรรค์ต่างๆ จะถูกทำลายโดยสิ้นเชิง เด็กจะปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกมาเท่านั้น ส่วนเด็กที่บิดามารดาตามใจ หรือที่เรียกว่าอยู่ภายใต้บรรยากาศ “ปล่อยตามเรื่อง” เด็กก็จะทำ อะไรไปโดยขาดหลักการต่างๆ ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากบิดามารดา ทำให้เขาไม่มีแนวชีวิต สำหรับที่จะยึดปฏิบัติ ไม่รู้จักคิดหรือรู้คุณค่าของการกระทำสิ่งต่างๆ จะทำให้เด็กเกิด ความบกพร่องเมื่อต้องไปทำงานร่วมกับผู้อื่นสำหรับเด็กที่ทางบ้านเลี้ยงแบบบรรยากาศ “ประชาธิปไตย” นั้น จะทำให้เด็กพัฒนาบุคลิกภาพอย่างเต็มที่ เพราะเด็กได้ฟังคำแนะนำต่างๆ จากผู้ใหญ่และรู้จักตัดสินใจว่าอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ ทำให้เขาเป็นตัวของตัวเอง เกิด ความเชื่อมั่นที่จะทำอะไรตามความคิดเห็น และอยู่ภายใต้สิ่งดีงามที่ผู้ใหญ่คอยให้คำแนะนำ

ดังนั้นการเลี้ยงดูที่ดีของครอบครัวจะเป็นการสร้างความมั่นคงทางจิตใจ ซึ่งจากการศึกษา บุคลิกภาพของวัยรุ่น พบว่า คนไทยมีความรื่นเริง สนุกสนานเฮฮาได้ง่าย และไม่มี ความรุนแรงนั้น ปลูกฝังกันมาในวัยเด็กเป็นเวลานาน และปล่อยให้เด็กทำอะไรก็ได้ตามความพอใจ คนไทย ชอบเสี่ยงกับสนุกสนาน ชอบอยู่เฉยๆ มากกว่าทำงานหนักและยอมรับฐานะรวยง ไม่มีครอบครัวใด ที่มีอำนาจตามแง่คิดแบบตะวันตก คนไทยยอมรับการเคารพนับถือตามการจัดลำดับชั้นโดย ปราศจากความไม่พอใจ (พรณี ฉัตรพลรักษ์, 2524)

รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว

รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว หมายถึง รูปแบบหรือลักษณะพฤติกรรมการสื่อสารภายในครอบครัวระหว่างพ่อกับแม่ ผู้ปกครองกับลูก ซึ่งรูปแบบหรือพฤติกรรมดังกล่าว แสดงออกโดยวิธีการอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ที่มีต่อลูก สามารถสื่อความหมายเข้าใจกัน ในความหมายของลักษณะพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดเป็น “รูปแบบ” ของการสื่อสาร คือ ความถี่บ่อยครั้งของพฤติกรรม การสื่อสารระหว่าง พ่อแม่กับลูก โดยพิจารณาจากการให้คำแนะนำอบรมสั่งสอนที่ผ่านมาในช่วงชีวิตของบุคคล (บุญศิริ มีสำราญ, 2544) สำหรับแนวคิดของรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวที่ผู้วิจัยได้รวบรวมมา มีสองแนวคิด ที่นักวิจัยส่วนมากได้นำมาใช้ในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว คือ

1. แนวคิดของ Chaffee, Mcleod and Wackman (1973) ได้แบ่งรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวเป็นสองรูปแบบ คือ แบบที่เน้นการดำรงรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามลำดับชั้น (Hierarchical Personal Relationship) หรือเรียกว่า Socio - Oriented และแบบที่เน้นการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นโดยอิสระเสรี (Self expression and free discussion) หรือเรียกว่า Concept-Oriented

2. แนวคิดของ Kantor and Lehr (1976) ได้แบ่งรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

2.1 การสื่อสารในครอบครัวแบบปิด เป็นแบบวิธีการสื่อสารในครอบครัวที่เข้มงวด มีการวางระเบียบกฎเกณฑ์อย่างรัดกุม

2.2 การสื่อสารในครอบครัวแบบเปิด เป็นแบบวิธีการสื่อสารในครอบครัวที่สมาชิกแต่ละคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจความเป็นไปต่างๆ ในครอบครัวสูง

2.3 การสื่อสารในครอบครัวแบบปล่อย เป็นแบบวิธีการสื่อสารในครอบครัวที่สมาชิกแต่ละคนสามารถทำอะไรตามที่ตนต้องการได้ กฎระเบียบต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวแบบนี้เป็นไปตามสบายในแบบฉบับของแต่ละคน

งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว โดยเฉพาะงานที่ใช้เกณฑ์ของ Kantor และ Lehr มีจำนวนน้อยมาก นอกจากงานวิจัยของ พัชนี เชนจรรยา และประทุม ฤกษ์กลาง (2531) เรื่องรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว และการเปิดรับสื่อมวลชนของเยาวชนในกรุงเทพฯ ซึ่งกลุ่มที่ศึกษาคือกลุ่มนักเรียนมัธยมในโรงเรียนต่างๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบเปิดมีความสัมพันธ์กับ

การเปิดรับนิตยสาร และวิทยุ รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปิดมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อ นิตยสาร ส่วนรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปล่อยมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับนิตยสารกับวิทยุ

วาริสา พลายบัว (2532) ได้วิจัย “รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว การเปิดรับสื่อมวลชนและทัศนคติต่อสถานภาพเพศสตรีของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร” พบว่า รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบปิดไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชน แต่แบบเปิดและแบบปล่อยมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชนและรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อสถานภาพสตรี

อารีพร อำนวนยกิจเจริญ (2533) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยบุคลิกภาพและการเลี้ยงดูของครอบครัวของวัยรุ่นที่มีอิทธิพลต่อการชม “ฟรีคอนเสิร์ต” ในเขตกรุงเทพมหานคร” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับความอบอุ่นจากครอบครัวมาก มีบุคลิกภาพดีทั้งการประเมินตนเอง และความภาคภูมิใจในตนเองสูง และได้รับความพึงพอใจในการชม “ฟรีคอนเสิร์ต” ปานกลาง การเลี้ยงดูของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการชม “ฟรีคอนเสิร์ต” ในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนการเลี้ยงดูของครอบครัว บุคลิกภาพของวัยรุ่นทั้งการประเมินตนเอง ความภูมิใจในตนเอง ต่างไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการชม “ฟรีคอนเสิร์ต” นอกจากนี้บุคลิกภาพทั้งการประเมินตนเอง และความภูมิใจในตนเอง ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการชม “ฟรีคอนเสิร์ต”

นิศารัตน์ ทองอุปกการ (2538) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวและทัศนคติต่อเรื่องเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวแบบเปิด มีทัศนคติต่อเรื่องเพศในเชิงบวกและเป็นกลาง ส่วนพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนนั้น โทรทัศน์เป็นสื่อที่ให้ประโยชน์ในเรื่องเพศมากที่สุด การทดสอบสมมติฐานพบว่า รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การเปิดรับหนังสือพิมพ์และนิตยสาร พฤติกรรมการเปิดรับหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศ และรูปแบบสื่อสารภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อเรื่องเพศ

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ในด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ถ้ามีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพ่อแม่ลูก ย่อมช่วยให้เกิดพัฒนาการทางภาษาได้ง่ายขึ้น ตรงข้ามหากความสัมพันธ์ไม่ดี ไม่เพียงแต่จะทำให้พัฒนาการทางภาษาล่าช้าไป และก่อให้เกิดความบกพร่องทางการพูดด้วย เช่น การพูดติดอ่าง พูดไม่ชัด ฯลฯ จากการศึกษาค้นคว้าในสถานเลี้ยงดูและเด็กกำพร้า พบว่า ทารกในสถานเลี้ยงดูเด็กจะร้องไห้มากกว่าเด็กที่เลี้ยงอยู่ที่บ้าน เด็กพวกนี้จะเล่นเสียงน้อยกว่า จึงส่งผลให้มีพัฒนาการทางภาษาล่าช้า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเด็กขาดความสัมพันธ์ส่วนตัวกับแม่หรือคนเลี้ยง (ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม, 2519)

กัลยา แกนโน (2514) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกับทัศนคติของมารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู” พบว่า มารดานักเรียนชายและหญิงที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ มีทัศนคติเกี่ยวกับการวางระเบียบควบคุมพฤติกรรมของเด็ก การละเลยทอดทิ้งเด็ก และการเลี้ยงดูอบรมเด็ก โดยใช้วิธีปกครองแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.95 แต่มารดานักเรียนหญิงที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ มีทัศนคติเกี่ยวกับการเลี้ยงดูอบรมเด็กโดยใช้วิธีปกครองแบบประชาธิปไตยมากกว่ามารดานักเรียนชายที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.95

รัชนี กิติพรชัย (2515) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูในด้านความเข้มงวดการลงโทษกับความคิดสร้างสรรค์ของบุตร” ผลการศึกษาเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูและความคิดสร้างสรรค์พบว่า

1. มารดาเข้มงวดและใช้การลงโทษในการยับยั้งการพึ่งตนเองของบุตรมากกว่าบิดา
2. ทั้งบิดาและมารดาที่มีการศึกษาสูงและปานกลาง อบรมเลี้ยงดูบุตรเข้มงวดและใช้การลงโทษในการยับยั้งการพึ่งตนเองของบุตรน้อยกว่าบิดามารดาที่มีการศึกษาต่ำ บิดามารดาที่มีการศึกษาสูงและปานกลางอบรมเลี้ยงดูบุตรด้านความเข้มงวดและการลงโทษไม่แตกต่างกัน
3. ทั้งบิดามารดาอบรมเลี้ยงดูบุตรชายหญิงไม่แตกต่างกัน
4. เด็กชายหญิงมีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน

วินิจ เกตุขำ (2515) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ กับความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นผู้นำ และความวิตกกังวลของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ในจังหวัด สุโขทัย” พบว่า

1. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ 3 แบบ คือการให้ความรัก การลงโทษ และการเรียกร้อง เอาจากเด็ก พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักกับแบบเรียกร้องเอาจากเด็กไม่มีความสัมพันธ์ กับความคิดสร้างสรรค์ ส่วนการเลี้ยงดูแบบลงโทษมีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ คือ เด็กที่อบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษมากจะมีความคิดสร้างสรรค์น้อย
2. เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมาก จะมีลักษณะความเป็นผู้นำ มากและถ้าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักน้อย จะมีลักษณะความเป็นผู้นำน้อย ส่วนเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษมาก มีแนวโน้มที่จะมีลักษณะความเป็นผู้นำน้อย
3. เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมาก มีแนวโน้มที่จะวิตกกังวลน้อย ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบการลงโทษ ไม่มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวล

จากแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว และความสัมพันธ์ภายใน ครอบครัว รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้เห็นว่า ครอบครัวเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อ บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ ผลการวิจัยต่อไปได้

2.3.4 ปัจจัยด้านโรงเรียน

โรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาการและอาชีพ รวมทั้งการอบรม ขัดเกลา พัฒนาคุณลักษณะด้านต่างๆ ของเด็ก จึงเป็นสถาบันที่ไม่ยิ่งหย่อนไป กว่าบ้าน ยิ่งในยุคนี้ครอบครัว ต้องทุ่มเทเวลาส่วนใหญ่ให้กับการทำมาหาเลี้ยงชีพ ไม่ค่อยมีเวลา สักสอนลูก ก็มักจะฝากความหวังในการพัฒนาเด็กไว้กับโรงเรียน แม้โดยความเข้าใจโดยทั่วไปของ สังคมก็เช่นเดียวกัน ที่มองว่าโรงเรียนเป็นสถาบันที่จะช่วยพัฒนาให้เด็กเป็นคนดีมีวิชาติดตัวที่จะ นำไปใช้ในการทำงานและสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้ โรงเรียนจึงต้องรับบทหนักตั้งแต่ ไหนแต่ไรมาในการที่จะต้องช่วยส่งเสริมพัฒนาการในทุกๆ ด้านให้กับเด็ก เพื่อให้เขาเป็นคนที่ มี คุณภาพสมดังความคาดหวังของครอบครัวและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาถึงปัจจัยที่ ส่งผลต่อความสามารถในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็ก ถือได้ว่าโรงเรียนมีบทบาทสำคัญอย่าง มากในการที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางการพูดให้กับเด็ก รวมถึงเป็นเวทีแรกที่เด็กได้มีโอกาส

แสดงออกต่อหน้าสาธารณะ ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงบทบาทของโรงเรียน ส่งผลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก ดังนี้

โรงเรียนส่งเสริมให้เด็กได้ค้นพบความสามารถ ความถนัดของตนเอง และส่งเสริมสนับสนุนให้ได้ออกงามไปตามที่ถนัด ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดรายวิชาเรียนไว้หลากหลาย ให้เด็กมีโอกาสเลือก นอกจากนั้นกิจกรรมเสริมหรือนอกหลักสูตรก็มีหลากหลายเช่นเดียวกัน ครูจะเป็นผู้จัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้เด็กมีโอกาสได้คิด ตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาให้เด็กคิดเป็นและแก้ปัญหาเป็น

จากการประมวลสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอน โดยสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าครูส่วนใหญ่นิยมใช้วิธีการสอนแบบดั้งเดิม คือ การบอกและอธิบายให้นักเรียนฟังมากกว่าให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นและใช้เหตุผล ตลอดจนการให้อิสระต่อนักเรียนในการที่จะคิดทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองยังมีน้อย ซึ่งเป็นสิ่งที่บั่นทอนการพัฒนาทางสติปัญญาของเด็กที่ครูควรจะต้องตระหนักและปรับปรุง ยิ่งยุคปัจจุบันที่มีสิ่งกระตุ้นทำให้มอมเมาและเสียหายมากมาย เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลง หากเด็กไม่ได้รับการฝึกให้คิดตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ก็อาจกลายเป็นเหยื่อของสิ่งมอมเมาหรือไม่สามารถปรับตัวให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้ ครูยังมีส่วนช่วยให้เด็กนักเรียนรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จ โดยจัดการเรียนการสอนให้เด็กมีกำลังใจและแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนเองต่อไป เพราะถ้าเด็กรู้สึกว่าคุณล้มเหลวเมื่ออยู่ที่โรงเรียนเด็กก็จะขาดกำลังใจ เบื่อหน่ายและไปแสวงหาความรู้สึกภาคภูมิใจจากข้างนอกโรงเรียนแทน เด็กที่หนีโรงเรียน เบื่อโรงเรียน ส่วนใหญ่เกิดจากไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน ครูจึงมีบทบาทที่จะช่วยให้เขาประสบความสำเร็จแม้เพียงสักอย่าง ให้เด็กภาคภูมิใจในสิ่งนั้นก็ช่วยดึงเด็กกลับมาพัฒนาตนเองอย่างมีความหวังและใฝ่ดีได้ นอกจากนี้โรงเรียนยังจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอาคาร สถานที่ ห้องเรียน และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เอื้ออำนวยต่อบรรยากาศการเรียนรู้อันดีของเด็ก (อุไร สุมาริธรรม, 2545)

บทบาทของโรงเรียนยังมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งสำคัญที่สร้างแนวทางปฏิบัติสำหรับทุกคนเป็นเหมือนบ้านที่สองของเด็กๆ ยิ่งในปัจจุบันสถาบันทางการศึกษาที่ดีขึ้น หลักการที่โรงเรียนถือปฏิบัติทางด้านพัฒนาบุคลิกภาพและสุขภาพจิตเป็นหลักการที่มุ่งเน้นให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทุกด้าน ดังนี้

1. ฝึกเด็กให้รู้จักพึ่งพาตนเอง
 2. ฝึกจิตใจเป็นสุขด้วยการแสดงออกที่ถูกต้อง ลดละกิเลส และรู้จักการอยู่ร่วมกัน
 3. มีคุณธรรมประจำใจ รู้จักนำไปใช้อย่างเหมาะสม
 4. ฝึกการแก้ปัญหาด้วยตนเองและด้วยกระบวนการกลุ่ม
 5. ฝึกมองโลกในแง่ดี โดยอาศัยหลักธรรมทางศาสนา
 6. ฝึกนิสัยให้รักการงาน ขยัน อดทน เพื่อจะได้รู้จักประกอบอาชีพที่เหมาะสมตามอัธยาศัยของตน
 7. ฝึกให้คิดถึงความเจริญก้าวหน้าของตนเองและครอบครัว
 8. ฝึกร่างกายให้แข็งแรงเพื่อต่อสู้กับสภาพแวดล้อม
- ทั้งหมดที่ว่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ชี้ให้เห็นบทบาทของโรงเรียนว่ามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเด็กได้อย่างมาก (กำธร จ่างทอง, 2541)

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 นี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบระเบียบวิธีวิจัยเพื่อศึกษานุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งยังเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการอภิปรายผลการวิจัย ซึ่งจะกล่าวในบทต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย” ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบระเบียบวิธีวิจัยเพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการจัดกิจกรรมประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินเกี่ยวกับบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะ แบบบันทึกการสังเกต รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพฤติกรรม การสื่อสารและบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นในประเทศไทย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับบุคลิกภาพการสื่อสาร และกลุ่มผู้ประเมินบุคลิกภาพการสื่อสาร ซึ่งแต่กลุ่มมีรายละเอียดและขอบเขต ดังนี้

1. กลุ่มเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย และศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบใช้เกณฑ์ผู้วิจัย (Judgemental or Purposive Sampling) (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2549) กล่าวคือ ผู้วิจัยได้เลือกนักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแบบเฉพาะ (Purposive Sampling) ใน 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ โดยในแต่ละภูมิภาคผู้วิจัยได้เลือก

โรงเรียนที่มีชื่อเสียง นักเรียนมีศักยภาพทางวิชาการและการทำกิจกรรม ตลอดจนเนื้อหานำความ สะดวกทั้งด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ ให้แก่ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินได้เก็บข้อมูลสำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยดี ประกอบกับเป็นโรงเรียนที่ยินดีให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งโรงเรียนที่อยู่ใน กลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 4 โรงเรียน ดังนี้

1. ภาคเหนือ ได้แก่ โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ โรงเรียนสุรวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
3. ภาคกลาง ได้แก่ โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
4. ภาคใต้ ได้แก่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างไว้ว่า เป็นเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี และกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ภูมิภาคละ 40 คน โดยคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากประชากร เด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1,063,650 คน (สถิติจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ข้อมูล ณ วันที่ 8 พฤศจิกายน 2551) ที่ระดับ ความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ความผิดพลาด 10 เปอร์เซ็นต์ ดังสูตรการคำนวณต่อไปนี้

สูตร การกำหนดตัวอย่างประชากรในกรณีที่มีประชากรจำนวนมาก (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2549)

$$n = \frac{1}{\left[\frac{4e^2}{Z^2} \right] + \left[\frac{1}{N} \right]}$$

$$= 96.03$$

n	แทนจำนวนหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	แทนจำนวนประชากรทั้งหมดสำหรับงานวิจัยนี้มีค่า = 1,063,650
e	แทนค่าความคลาดเคลื่อนที่กำหนดขึ้นสำหรับงานวิจัยนี้มีค่า = 0.10
Z	แทนค่าที่ได้จากการเปิดตารางสถิติ Z โดยใช้ค่าจากพื้นที่ $\alpha/2$ ซึ่งได้จากค่าระดับความ เชื่อมั่น $(1-\alpha)$ ที่กำหนดขึ้นมาโดยงานวิจัยนี้คำนวณที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นค่า $\alpha = 1-0.95$ และค่า $\alpha/2 = 0.025$ เมื่อนำไปเปิดตารางจะได้ค่า $Z = 1.96$

จากการคำนวณผู้วิจัยจะต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 97 คน จากประชากรทั้งประเทศ 1,063,650 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะแบ่งการเก็บข้อมูลเป็น 4 ภูมิภาค ซึ่งการกำหนด

กลุ่มตัวอย่างในแต่ละภูมิภาคจะอาศัยกลุ่มตัวอย่างของทั้งประเทศเป็นฐานในการหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภูมิภาคดังนี้

ภาค	จำนวนประชากร(คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)
ภาคเหนือ	114,271	$\frac{114,271 \times 97}{1,063,650} = 11$
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	369,492	$\frac{369,492 \times 97}{1,063,650} = 33$
ภาคกลาง	443,881	$\frac{443,881 \times 97}{1,063,650} = 40$
ภาคใต้	136,006	$\frac{136,006 \times 97}{1,063,650} = 13$
รวม	1,063,650	97

ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างประชากรภาคเหนืออย่างน้อย 11 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างน้อย 33 คน ภาคกลางอย่างน้อย 40 คน และภาคใต้อย่างน้อย 13 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างภูมิภาคละ 40 คน เพื่อความเท่าเทียมของข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัย

2. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร ภาษาไทย ภาษาศาสตร์ จิตวิทยา และอื่นๆ โดยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ด้านละ 2 - 5 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ข) เพื่อสัมภาษณ์แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) เป็นผู้ที่มีความรู้และความสามารถเกี่ยวกับบุคลิกภาพการสื่อสาร โดยแยกตามด้านต่างๆ ดังนี้

- ด้านการสื่อสาร เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการสื่อสาร เช่น อาจารย์ ผู้สอนเกี่ยวกับการสื่อสาร นักพูด นักประชาสัมพันธ์ เป็นต้น
- ด้านภาษาไทยและภาษาศาสตร์ เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับภาษาไทยและภาษาศาสตร์ สามารถใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เช่น ครู อาจารย์วิชาภาษาไทย เป็นต้น
- ด้านจิตวิทยา เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการในด้านต่างๆ ของเด็ก เช่น นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ สาขาจิตวิทยา เป็นต้น
- ด้านอื่นๆ เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี เช่น ผู้บริหารหรือครูอาจารย์ในโรงเรียนตามกลุ่มตัวอย่างที่สนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสาร ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมสุนทรภาพเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นต้น

3. กลุ่มผู้ประเมิน

ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ร่วมประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ทั้งหมด 6 คน (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ญ) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องบุคลิกภาพการสื่อสาร ทั้งนี้ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ประเมินดังนี้

- 1) เป็นนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี อายุ 18 - 25 ปี ที่มีความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถพิเศษด้านบุคลิกภาพการสื่อสาร เช่น นักพูด นักโต้วาที นักสุนทรภาพ นักแสดง นักกิจกรรม เป็นต้น
- 2) ผู้วิจัยสามารถติดต่อสื่อสารได้สะดวก และสามารถร่วมเดินทางไปประเมินได้ทุกครั้ง

ในการนี้ผู้วิจัยได้ฝึกอบรม ทำความเข้าใจ ชี้แจงอธิบายรายละเอียด และฝึกซ้อมทดสอบการประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารเพื่อทำให้งานวิจัยเกิดความเที่ยงตรงและสมบูรณ์ที่สุด

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และ เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. แบบสอบถามก่อนพูด - หลังพูดของเด็กวัยรุ่น

ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามก่อนพูด เพื่อให้ผู้วิจัยได้รับทราบถึงข้อมูลด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่าง เช่น ข้อมูลส่วนตัว ประสบการณ์การพูดต่อหน้าสาธารณะ ความรู้สึกเกี่ยวกับกิจกรรม เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป และหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างพูดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามหลังพูด เพื่อประเมินความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรม (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ข)

2. แบบประเมินและแบบสังเกตบุคลิกภาพการสื่อสาร

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบประเมินลักษณะบุคลิกภาพการสื่อสารและแบบบันทึกการสังเกตบุคลิกภาพการสื่อสาร เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ลักษณะทั่วไปและปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบประเมินบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะ ผู้วิจัยประยุกต์จากแบบประเมินบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกของโครงการพัฒนาบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออก” (Extraordinary Speech & Personality Program, ESP) (รุ่ง ศรีอักษรพร, 2550) (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ค)

ลักษณะบุคลิกภาพโดยทั่วไป ได้แก่

1. บุคลิกภาพภายนอกโดยทั่วไป ดูสะอาด สุภาพ สมวัย เหมาะกับกาลเทศะ
2. ความสามารถในการถ่ายทอดความคิดเป็นระบบเป็นขั้นตอน สามารถเรียบเรียงเรื่องราวได้ดี มีข้อมูลความรู้ที่ถูกต้องชัดเจน สามารถโต้แย้งแสดงเหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ ปฏิภาณไหวพริบและมีวิจารณญาณที่ดี

3. ความสามารถในการบริหารจัดการอารมณ์ตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์ได้ สอดคล้องกับเรื่องที่พูดและบริหารความขัดแย้งกับผู้อื่นได้ดี มีความเป็นมิตร สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
4. ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล การตรงต่อเวลา มารยาทในการปฏิบัติต่อผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความจริงใจ ซื่อสัตย์ ไม่เอาเปรียบ ไม่หลบหลู่ดูหมิ่น รู้จักแสดง มุกตลกที่ตลกดีต่อเพื่อนที่ร่วมกิจกรรม
5. ความพร้อมในการเรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเอง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า อดทนและมีความพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ใน การทำกิจกรรม
6. ความเชื่อมั่นและความนิยมชมชอบในตนเองมีความกล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออก เหมาะสมมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

ลักษณะบุคลิกภาพการพูด ได้แก่

1. การพูดโดยทั่วไป พูดจา มีน้ำเสียงไพเราะน่าฟัง มีหางเสียง ชัดถ้อยชัดคำ ชัดเจนได้ มาตรฐานถูกต้องตามอักขระวิธี ใช้ภาษาไทยถูกต้องทั้งความหมายและหลักการอ่าน ออกเสียง รวมถึงการใช้สำเนียงภาษาราชการได้อย่างถูกต้อง
2. การพูดเพื่อนำเสนอ
 - 2.1 ขั้นทักทายและปฏิสันถาร การกล่าวทักทายผู้ฟังทุกระดับอย่างทั่วถึง มีการ แนะนำตนเองที่ครบถ้วนชัดเจน ใช้สรรพนามแทนตนเองเหมาะสม กล่าวถึงประเด็นที่ จะพูดและเป้าหมายของการพูดได้อย่างน่าสนใจและทำให้ผู้ฟังเข้าใจ ชวนติดตาม
 - 2.2. ขั้นกล่าวนำเข้าสู่เรื่อง การกล่าวนำเข้าสู่เรื่องอย่างน่าสนใจมีการเร้าอารมณ์ให้ เกิดอย่างแรงกล้า เช่น การยกกวีหรือวจนะดีเด่นของนักปราชญ์ ตลอดจนใช้คำถาม เชิงวาทศิลป์ การร้องเพลง การเรียกร้องความน่าสนใจ ลีลาวาทะโดดเด่น มีอารมณ์ขัน การยกตัวอย่าง เป็นต้น
 - 2.3 ขั้นกล่าวเนื้อเรื่องและสาระสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ เวลา มีจุดมุ่งหมายของ เรื่องที่พูดเพียงจุดเดียวไม่ยกเหตุผลคัดค้านกันเอง มีการพูดเร้าความรู้สึกให้มากขึ้น ตามลำดับ โดยเรียงลำดับเหตุการณ์หรือยกตัวอย่างที่น่าสนใจ ไม่พูดออกนอก ประเด็น รู้จักเน้นตอนสำคัญมีการเปรียบเทียบเปรียบเทียบที่คมคายให้คิดและจดจำ

2.4 ชั้นกล่าวสรุป สรุปเรื่องราวอย่างสัมพันธ์กับหัวเรื่องและเนื้อเรื่องที่พูด กระชับ ชัดเจนประเด็น สามารถสร้างความประทับใจให้ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี

ลักษณะบุคลิกภาพการแสดงออก ได้แก่

1. การแสดงออกโดยทั่วไป ผู้พูดมีลักษณะการแสดงออกโดยรวมที่น่าประทับใจ มีคุณลักษณะที่ดี มีกิจกรรมยาวที่ฟังประสงค์ เรียบร้อย เหมาะสมแก่กาลเทศะ ตลอดจนมีการแสดงออกซึ่งความพร้อมที่จะปฏิบัติกิจกรรม
2. การแสดงออกขณะพูดนำเสนอ
 - 2.1 การแสดงออกของสีหน้า แสดงสีหน้าที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง มีความยิ้มแย้ม แจ่มใส มีชีวิตชีวา แสดงถึงการพักผ่อน
 - 2.2 การแสดงออกของสายตา มีการส่งสายตาไปหาผู้ฟังอย่างทั่วถึง เป็นมิตร สอดคล้องกับเรื่องที่พูด
 - 2.3 การแสดงท่าทาง แสดงท่าทางและอากัปกริยาประกอบการพูดอย่างสอดคล้อง เหมาะสม อาทิ การแสดงความเคารพ การปรากฏกายและเดินขึ้นพูดอย่างมั่นใจ มุ่งมั่น มีการยื่นที่สง่าผ่าเผย มีการใช้มือประกอบ การเคลื่อนไหวร่างกาย ท่วงท่า จังหวะ ลีลา การหายใจ ที่สอดคล้องกันและผสมผสานกันอย่างลงตัว เป็นต้น
 - 2.4 การใช้สื่อประกอบการพูด ผู้พูดใช้สื่อ เช่น เอกสารประกอบการพูด กระดาษโน้ต สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เกณฑ์การให้คะแนน

คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าเฉลี่ยจากคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับจากผู้ประเมิน ทั้ง 6 คน และนำค่าที่ได้จัดลำดับตามเกณฑ์ในการแบ่งช่วงคะแนน โดยเกณฑ์ในการประเมินนั้นจะ แบ่งข้อมูลในลักษณะของการเรียงอันดับ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2549) ซึ่งนอกจากจะแสดงค่าของข้อมูล ออกมาเป็นตัวเลขที่สามารถคำนวณได้แล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของคุณภาพของข้อมูลในแต่ละกลุ่มซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ช่วง คือ ควรปรับปรุง พอใช้ ดี และดีมากโดยใช้วิธีการแบ่งช่วงดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ความกว้างของช่วง} &= (\text{ค่าสุดท้าย} - \text{ค่าเริ่มต้น}) / \text{จำนวนช่วง} \\
 &= (4.00 - 1.00) / 4 \\
 &= 0.75
 \end{aligned}$$

ดังนั้นจะได้ค่าในช่วงต่างๆ ของคะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.75	อยู่ในเกณฑ์	ควรปรับปรุง
คะแนนเฉลี่ย	1.76 - 2.50	อยู่ในเกณฑ์	พอใช้
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.25	อยู่ในเกณฑ์	ดี
คะแนนเฉลี่ย	3.26 - 4.00	อยู่ในเกณฑ์	ดีมาก

แบบบันทึกการสังเกตบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะ

(ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ง)

เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพเพิ่มเติมจากการประเมินบุคลิกภาพการสื่อสาร ผู้วิจัยได้สร้างแบบบันทึกการสังเกตบุคลิกภาพการสื่อสารโดยทั่วไป และแบบบันทึกการสังเกตบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออก ซึ่งมีรายละเอียดคล้ายคลึงกับแบบประเมินบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะ จะมีส่วนรายละเอียดปลีกย่อยเพื่อความละเอียดชัดเจนเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ข้อมูล และการอภิปรายผลในลำดับต่อไป

ลักษณะบุคลิกภาพโดยทั่วไป ได้แก่

1. บุคลิกภาพภายนอกโดยทั่วไป ดูสะอาด สุภาพ สมวัย เหมาะกับกาลเทศะ เช่น มีการสังเกตปัญหาบุคลิกภาพภายนอกในเรื่องทรงผม ใบหน้า เสื้อผ้า รองเท้าถุงเท้า เป็นต้น
2. ความสามารถในการถ่ายทอดความคิดเป็นระบบขั้นตอน สามารถเรียบเรียงเรื่องราวได้ดี มีข้อมูลความรู้ที่ถูกต้องชัดเจน สามารถโต้แย้งแสดงเหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ ปฏิภาณไหวพริบและมีวิจรรณญาณที่ดี ซึ่งจะพิจารณาในรายละเอียดของปัญหาพฤติกรรมการสื่อสารขณะพูดในที่สาธารณะ เช่น การพูดววนขาดการจัดลำดับความคิดหรือไม่ การข้าม

ประเด็นจนจับต้นชนปลายไม่ถูกหรือไม่ การยกตัวอย่างเหตุผลประกอบที่ดีหรือไม่ หรือการแสดงถึงปัญญาภูมิรู้มีมากน้อยเพียงไหนอย่างไร เป็นต้น

3. ความสามารถในการบริหารจัดการอารมณ์ตนเอง ควบคุมอารมณ์ได้ สอดคล้องกับเรื่องที่พูดและบริหารความขัดแย้งกับผู้อื่นได้ดี มีความเป็นมิตร สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น รวมถึงการพิจารณาในเรื่องอารมณ์ร่วม การให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งต่อกิจกรรม การมีสัมพันธภาพที่ดีต่อ คณะผู้วิจัยและเพื่อนร่วมกิจกรรม การแสดงออกซึ่งความเป็นมิตรที่ดีต่อกัน การพยายามสร้างปฏิสัมพันธ์เพื่อเริ่มต้นในการสร้างมิตรภาพหรือ การจัดการอารมณ์ในเรื่องความประหม่า ตื่นเต้น ตกใจ เป็นต้น
4. ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล การตรงต่อเวลา มารยาทในการปฏิบัติต่อผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความจริงใจ ซื่อสัตย์ ไม่เอาัดเอาเปรียบ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่น รู้จักแสดงมุทิตาจิตที่ดีต่อเพื่อนที่ร่วมกิจกรรม โดยผู้วิจัยจะบันทึก การสังเกตลักษณะปัญหาของพฤติกรรมการสื่อสารดังกล่าว เช่น การมาร่วม กิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ตรงต่อเวลา การรักษาเวลาขณะทำกิจกรรม การพูดต่อหน้าสาธารณะ การพูดที่ไพเราะมีหางเสียง ไม่พูดคำหยาบคำต่ำ หรือลบหลู่ดูหมิ่นเสียสติ ประชดประชน กระแทกแตกดัน การมีน้ำใจต่อ ผู้วิจัย อาจารย์ผู้ควบคุม หรือเพื่อร่วมกิจกรรม เป็นต้น
5. การมีความพร้อมในการเรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเอง มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ แก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้า อุดทนและมีความพยายามเอาชนะ อุปสรรคต่างๆในการทำกิจกรรม พยายามแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้ด้วย ไหวพริบปฏิภาณ จดจำประสบการณ์เพื่อพัฒนาตนในอนาคต แสดงถึงความเอาใจใส่ต่อการพัฒนาตนอยู่เป็นนิตย์ เป็นต้น
6. ความเชื่อมั่นและความนิยมชมชอบในตนเอง มีความกล้าคิด กล้าพูด กล้า แสดงออกเหมาะสมมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นไม่แสดงความมั่นใจมาก หรือน้อยเกินไป จนทำให้การร่วมกิจกรรมเป็นประโยชน์ต่อตนเองในอนาคต เป็นต้น

ลักษณะบุคลิกภาพการพูด ได้แก่

1. การพูดโดยทั่วไป ผู้วิจัยแบ่งหัวข้อการสังเกตเป็น การใช้น้ำเสียง ซึ่งจะสังเกตการพูดตามหลักภาษาไทยที่ถูกต้องตามอักขระวิธี เช่น การออกเสียงควบกล้ำ ร ลว ที่ชัดเจนถูกต้อง และการใช้ภาษา เช่น การใช้คำศัพท์ภาษาที่ถูกต้องตามความหมาย และถูกต้องตามหลักระดับของภาษาไทย การใช้คำศัพท์มาตรฐานราชการโดยไม่ปะปนกับคำศัพท์ ใช้ภาษาถิ่น เป็นต้น
2. การพูดเพื่อนำเสนอ
 - 2.1 ชั้นทักทายและปฏิสันถาร การกล่าวทักทายผู้ฟังทุกระดับอย่างทั่วถึง มีการแนะนำตนเองที่มีรายละเอียดครบถ้วน มีการกล่าวถึงหัวข้อที่จะพูดแสดงความรู้สึกถึงการได้พูดได้อย่างน่าสนใจและเร้าผู้ฟังให้เข้าใจชวนติดตาม มีความน่าเชื่อถือ เป็นต้น
 - 2.2 ชั้นกล่าวนำเข้าสู่เรื่อง การกล่าวนำเข้าสู่เรื่องอย่างน่าสนใจมีการเร้าอารมณ์ให้เกิดอย่างแรงกล้า ทำให้เกิดความน่าสนใจด้วยกระบวนการวิธีต่างๆ
 - 2.3 ชั้นกล่าวเนื้อเรื่องและสาระสำคัญ เรียงลำดับเหตุการณ์ เวลา มีจุดมุ่งหมายของเรื่องที่พูดเพียงจุดเดียวไม่ยกเหตุผลคัดค้านกันเอง มีการพูดเร้าความรู้สึกให้มากขึ้นตามลำดับ โดยเรียงลำดับเหตุการณ์หรือยกตัวอย่างที่น่าสนใจ ไม่พูดออกนอกประเด็น รู้จักเน้นตอนสำคัญ มีการเปรียบเทียบเปรียบเทียบที่คมคายให้คิดและจดจำ
 - 2.4 ชั้นกล่าวสรุป สรุปเรื่องราวอย่างสัมพันธ์กับหัวเรื่องและเนื้อเรื่องที่พูด กระชับ ชัดเจนประเด็น สามารถสร้างความประทับใจให้ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี

ลักษณะบุคลิกภาพการแสดงออก ได้แก่

1. การแสดงออกโดยทั่วไป การรักษามารยาทตามธรรมเนียมไทยอย่างถูกต้อง รู้จักกาลเทศะ มีความนอบน้อมถ่อมตน แสดงออกถูกต้องตามธรรมชาติเป็นปกติ
2. การแสดงออกขณะพูดนำเสนอ
 - 2.1 การแสดงออกของสีหน้า แสดงสีหน้าที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง มีความยิ้มแย้มแจ่มใส มีชีวิตชีวา สดชื่น ร่าเริงแจ่มใส
 - 2.2 การแสดงออกของสายตา มีการส่งสายตาไปหาผู้ฟังอย่างทั่วถึง

2.3 การแสดงท่าทางแสดงท่าทางและอากัปกิริยาประกอบการพูดอย่าง สอดคล้องเหมาะสม เช่น การแสดงความรัก การปรากฏกายและเดินขึ้น พูดอย่างมั่นใจมุ่งมั่น มีการยืนที่สง่าผ่าเผย มีการใช้มือประกอบการ เคลื่อนไหวร่างกาย ท่วงท่า จังหวะ ลีลา การหายใจ ที่สอดคล้องกันและ ผสมผสานกันอย่างลงตัว เป็นต้น

2.4 การใช้สื่อประกอบการพูด ผู้พูดใช้สื่อ เช่น เอกสารประกอบการพูด กระดาษโน้ต สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้ออกแบบคำถามในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับบุคลิกภาพการสื่อสารในด้าน ต่างๆ เช่น การสื่อสาร ภาษาไทย ภาษาศาสตร์ จิตวิทยา และด้านอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์ คำถามนำวิจัยข้อที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้า สาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งแบบสอบถามนี้มี รายละเอียดดังนี้ (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก จ)

ตอนที่ 1 ประเด็นคำถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ นามสกุล อายุ อาชีพ ตำแหน่ง ความเชี่ยวชาญพิเศษ ลักษณะผลงานเชิงวิชาการ

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะ และอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของ ประเทศไทย แบ่งเป็น

2.1 ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูด ต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

2.2 ท่านคิดว่าครอบครัวและโรงเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะ และอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย หรือไม่ อย่างไร

3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่น อายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย” ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และเพื่อให้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัยมีความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเครื่องมือ ดังนี้

ผู้วิจัยได้ทดสอบความตรง (Validity) คือความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาของเครื่องมือ โดยนำแบบประเมินบุคลิกภาพการสื่อสาร และแบบบันทึกการสังเกตบุคลิกภาพการสื่อสาร ตลอดจนแบบสอบถามก่อน - หลังพูด นำไปทดสอบใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เป็นการวิจัยนำร่องกลุ่มตัวอย่างจาก 4 ภูมิภาคของประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 32 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา ก่อนที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง

ในการทดสอบนำร่องนี้ผู้วิจัยและคณะได้จัดขึ้น ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต) โดยรับสมัครเด็กวัยรุ่นเข้าร่วมโครงการกิจกรรมการพูดต่อหน้าสาธารณะ ซึ่งจะมีเด็กนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากทุกภูมิภาคเดินทางมาสอบโครงการสอบตรงของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยเลือกใช้เวลาช่วงที่นักเรียนพักอาศัยที่หอพักนักศึกษา

ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากนักศึกษาที่เป็นพี่เลี้ยงนักเรียนที่เดินทางมาสอบ ดำเนินการรับสมัครนักเรียนที่สอบเสร็จแล้วมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกเด็กวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างจาก 4 ภูมิภาคในประเทศไทย 4 ภูมิภาคละ 8 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 32 คน ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินจะได้ศึกษาเพื่อทดสอบเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนต่อไป โดยผู้วิจัยนำเสนอรายงานการทดสอบกิจกรรมดังกล่าวต่ออาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้เครื่องมือมีประสิทธิภาพมากที่สุด

สำหรับแบบประเมินบุคลิกภาพการพูดของวัยรุ่นซึ่งเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูลของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา ก่อนจะนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มนำร่องเพื่อทดสอบความเที่ยง (Reliability) โดยหาค่าความเชื่อมั่น

Alpha Coefficient ของ Cronbach ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีค่าความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2546) ดังนี้

ค่าอัลฟาต่ำกว่า 0.50	=	มีความน่าเชื่อถือน้อย
ค่าอัลฟาอยู่ระหว่าง 0.51 - 0.69	=	มีความน่าเชื่อถือได้ปานกลาง
ค่าอัลฟาตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป	=	มีความน่าเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง

ทั้งนี้ จากการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบประเมินบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.949 (จากค่า Alpha Coefficient) ถือว่ามีความน่าเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง

สำหรับแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ นั้น ผู้วิจัยได้นำข้อค้นพบจากการวิจัยมาออกแบบคำถามสัมภาษณ์ตลอดจนให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเกี่ยวกับความเหมาะสมของคำถามและภาษาที่ใช้ ก่อนนำไปสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงภาคสนาม โดยลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งการลงพื้นที่แต่ละภูมิภาคมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อทางโรงเรียนที่กำหนดไว้ โดยส่งหนังสือราชการขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ข) ทั้งนี้ได้ขอความร่วมมือกับทางโรงเรียนประชาสัมพันธ์ประกาศรับสมัครนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม
2. เมื่อโรงเรียนยินดียินยอมและอนุเคราะห์ช่วยประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 40 คนแล้ว ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินเดินทางลงพื้นที่
3. วันดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยเชิญกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรม ชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม จากนั้นแยกกลุ่มตัวอย่างออกจากห้องประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมและทำแบบทดสอบก่อนพูด โดยขอความร่วมมือให้นักเรียนที่เป็นผู้ฟังไม่รบกวนสมาธิของผู้พูดเพื่อความสะดวกของการเก็บข้อมูล
4. ในขณะที่นักเรียนกำลังทำแบบทดสอบ ผู้วิจัยทำกิจกรรมสร้างความคุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่างที่จะขึ้นพูดเพื่อให้บรรยากาศไม่ตึงเครียด หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล

จากแบบสอบถามก่อนพูด แล้วให้กลุ่มตัวอย่างทำความเข้าใจกับเนื้อหาที่จะพูด ส่วนผู้วิจัยตอบข้อสงสัยที่กลุ่มตัวอย่างอาจจะมีข้อคำถาม และสร้างความมั่นใจให้แก่กลุ่มตัวอย่าง

5. เริ่มกิจกรรมการพูดต่อหน้าสาธารณะเป็นรายบุคคลตามลำดับที่กลุ่มตัวอย่างจับฉลากได้ โดยกำหนดให้เวลาพูด 3 - 5 นาที และเว้นระยะห่างประมาณ 5 นาทีต่อหนึ่งคน เพื่อให้ผู้วิจัยและผู้ประเมินทำการประเมินและบันทึก การสังเกตบุคลิกภาพการสื่อสารให้เรียบร้อย

6. เมื่อกลุ่มตัวอย่างพูดเสร็จแล้ว ผู้วิจัยจะให้ตอบแบบสอบถามหลังพูดและให้พักผ่อนในสถานที่ที่จัดไว้ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในเรื่องการพูดและการแสดงออกแก่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาต่อไป

7. เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้น ผู้วิจัยขอบคุณและมอบของที่ระลึกแก่ผู้สนับสนุนการวิจัย ผู้เข้าร่วมงานวิจัย และผู้ประเมิน

8. ผู้วิจัยดำเนินการเหมือนกันทุกภูมิภาคและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญต่อไป

จากวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว สามารถอธิบายการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 4 ภูมิภาคตามกิจกรรมในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ ได้ดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	ช่วงเวลา
1	ผู้วิจัยส่งหนังสือราชการถึงโรงเรียนที่กำหนดไว้ เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย	20 - 25 มกราคม 2552
2	โรงเรียนที่กำหนดไว้ตอบรับอนุญาตให้เข้าเก็บข้อมูล และประชาสัมพันธ์รับสมัครนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม	1 - 5 กุมภาพันธ์ 2552
3	ผู้วิจัยและผู้ประเมินเดินทางลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 4 ภูมิภาค - ภาคใต้ (ครั้งที่ 1) - ภาคกลาง (ครั้งที่ 2) - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ครั้งที่ 3) - ภาคเหนือ (ครั้งที่ 4)	7 - 21 กุมภาพันธ์ 2552 แบ่งเป็น ครั้งที่ 1 7 - 8 กุมภาพันธ์ 2552 ครั้งที่ 2 11 - 12 กุมภาพันธ์ 2552 ครั้งที่ 3 14 - 15 กุมภาพันธ์ 2552 ครั้งที่ 4 21 - 22 กุมภาพันธ์ 2552
4	รวบรวมข้อมูลทั้งหมด สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล	25 - 28 กุมภาพันธ์ 2552

สำหรับกิจกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในแต่ละภูมิภาค สามารถอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับเวลาได้ดังนี้

เวลา	กิจกรรม
วันที่ 1 15.00 - 17.00 น.	ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินเดินทางถึงโรงเรียน จัดเตรียมสถานที่และเตรียมความพร้อมสำหรับการเก็บข้อมูล
วันที่ 2 08.00 น.	รับลงทะเบียนและแจกหมายเลขลำดับการพูดให้แก่ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
08.30 น.	ผู้วิจัยอธิบายความเป็นมาของการวิจัย
08.45 น.	พิธีเปิดกิจกรรมโดยผู้อำนวยการโรงเรียน
09.00 น.	ผู้วิจัยบรรยายเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพูดต่อ หน้าสาธารณะ
09.30 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 1 ถึงหมายเลขที่ 10
10.30 น.	รับประทานอาหารว่าง
10.45 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 11 ถึงหมายเลขที่ 20
12.15 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 21 ถึงหมายเลขที่ 30
14.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.45 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 31 ถึงหมายเลขที่ 40
16.15 น.	สรุปกิจกรรม มอบของที่ระลึก พิธีปิดและพิธีอำลา
16.30 น.	ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินเดินทางกลับ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามนำวิจัย โดยแบ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ แยกตามคำถามนำวิจัย ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และแปลผลเพื่อหาค่าทางสถิติ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2549) ดังต่อไปนี้

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (descriptive statistics) โดยการแจกแจงความถี่ (frequency distribution) และหาร้อยละ (percentage) เพื่อนำเสนอข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น และภูมิภาค รวมทั้งหาค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ได้ในแต่ละลักษณะบุคคลิกภาพการสื่อสาร
2. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) เพื่อตอบคำถามนำวิจัย ดังต่อไปนี้

คำถามนำวิจัยที่ 1 ลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (descriptive statistics) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

คำถามนำวิจัยที่ 2 ปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistic) โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายถึงปัญหาและจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

คำถามนำวิจัยที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (inferential statistics) โดยการทดสอบค่าเฉลี่ยแบบ Non - parametric สำหรับ 2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Mann - Whitney U Test) เพื่อหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความสามารถของบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง รวมทั้งหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายปัจจัยด้านเพศที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ยังใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวแบบ Non - parametric ด้วยวิธีทดสอบของ Kruskal - Wallis Test เพื่อหาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับความสามารถของบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละช่วงชั้นอายุ ระดับชั้นการศึกษา และภูมิภาค และในกรณีปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อระดับความสามารถของบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่าง และทดสอบความแตกต่างแบบจับคู่ (Paired Difference Tests) อีกครั้ง เพื่อให้เห็นว่าความสัมพันธ์คู่ใดมีค่าเฉลี่ยของระดับความสามารถของบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ อย่างแท้จริง ซึ่งแสดงการวิเคราะห์ข้อมูลตามปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

- สมมติฐานการวิจัยที่ 1** เพศต่างกันมีบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ต่างกันหรือไม่
- ตัวแปรต้น คือ เพศ
- ตัวแปรตาม คือ ความสามารถของบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ
- สถิติที่ใช้ คือ Non - parametric สำหรับ 2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน (Mann - Whitney U Test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
- สมมติฐานการวิจัยที่ 2** อายุต่างกันมีบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ต่างกันหรือไม่
- ตัวแปรต้น คือ อายุ
- ตัวแปรตาม คือ ความสามารถของบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ
- สถิติที่ใช้ คือ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวแบบ Non - parametric ด้วยวิธีทดสอบของ Kruskal - Wallis Test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05
- สมมติฐานการวิจัยที่ 3** ระดับชั้นต่างกันมีบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ต่างกันหรือไม่
- ตัวแปรต้น คือ ระดับชั้น
- ตัวแปรตาม คือ ความสามารถของบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ
- สถิติที่ใช้ คือ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวแบบ Non - parametric ด้วยวิธีทดสอบของ Kruskal - Wallis Test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานการวิจัยที่ 4

ภูมิภาคต่างกัันมีบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ต่างกันหรือไม่

ตัวแปรต้น คือ ภูมิภาค

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถของบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ

สถิติที่ใช้ คือ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวแบบ Non - parametric ด้วยวิธีทดสอบของ Kruskal - Wallis Test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis)

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการสังเกตบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะเพื่ออธิบายลักษณะทั่วไป ปัญหา และปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น และภูมิภาค ที่มีผลต่อการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ของ 4 ภูมิภาคในประเทศไทย และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่ออธิบายปัจจัยด้านครอบครัวและโรงเรียนที่มีผลต่อบุคลิกภาพ การสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย รวมทั้งใช้ประกอบการอธิบายเพิ่มเติมในส่วนของการแปลผล การสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะของการวิจัยเพื่อความสมบูรณ์ ความชัดเจน และความน่าเชื่อถือของการวิจัย

จากระเบียบวิธีการวิจัยดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลตามคำถามนำวิจัย โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยไว้ในบทที่ 4 และสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะของการวิจัยไว้ในบทที่ 5 ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไป ปัญหา และปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้จากการจัดกิจกรรมเพื่อสังเกตและประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ประกอบกับข้อมูลจากแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและแบบประเมินบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออก สามารถวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งผลการวิเคราะห์เป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (เรียงตามลำดับคำถามวิจัย)

4.2 ลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

4.3 ปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

4.4 ปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

จากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย สามารถแสดงผลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และแสดงผลเป็นค่าร้อยละ (Percentage) และแสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจริงดังตารางที่ 4.1.1 และ 4.1.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.1.1 แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย จำนวน 160 คน

ลักษณะทางประชากร		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	71	44.4
	หญิง	89	55.6
อายุ	16 ปี	74	46.30
	17 ปี	51	31.90
	18 ปี	35	21.90
ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 4	61	38.10
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	65	40.60
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	34	21.30
ภูมิภาค	ภาคเหนือ	40	25.00
	ภาคกลาง	40	25.00
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	40	25.00
	ภาคใต้	40	25.00

จากตารางที่ 4.1.1 แสดงข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย จำนวน 160 คนโดยภาพรวม ซึ่งประกอบด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย 71 คน เพศหญิง 89 คน ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 16 ปี มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 17 ปี มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 และกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดคือช่วงอายุ 18 ปี มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.90

ระดับชั้นของเด็กวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 ซึ่งใกล้เคียงกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 และน้อยที่สุดคือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 ทั้งนี้ ประชากรในกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งเป็นภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ มีจำนวนภูมิภาคละ 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25

ตารางที่ 4.1.2 แสดงการแจกแจงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ชั้น	อายุ	ภาคเหนือ		ภาคกลาง		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคใต้		รวม
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
ม. 4	16 ปี	9	21	7	7	5	-	6	6	61
	17 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	18 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ม. 5	16 ปี	-	2	-	-	3	4	2	2	13
	17 ปี	1	1	1	6	14	9	6	10	48
	18 ปี	1	1	-	-	-	1	1	-	4
ม. 6	16 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	17 ปี	-	-	2	1	-	-	-	-	3
	18 ปี	-	4	7	9	3	1	3	4	31
รวม		11	29	17	23	25	15	18	22	160
		40		40		40		40		

จากตารางที่ 4.2.1 แสดงการแจกแจงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงภาคเหนือที่มีอายุ 16 ปี และกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 21 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่แตกต่างจากกลุ่มอื่นอย่างโดดเด่น รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีอายุ 17 ปี และกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 14 คน กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุด ซึ่งมีเพียง 1 คน ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงภาคเหนือที่มีอายุ 17 ปี และ 18 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเพศชายภาคกลางที่มีอายุ 17 ปี และกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงภาคเหนือที่มีอายุ 17 ปี และกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีอายุ 18 ปี และกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 สุดท้ายคือกลุ่มตัวอย่างเพศชายภาคใต้ที่มีอายุ 18 ปี และกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (เรียงตามลำดับคำถามนำวิจัย)

4.2 ลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

จากการเก็บข้อมูลในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินได้สังเกตและประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย จำนวน 160 คน โดยจำแนกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

4.2.1 ลักษณะบุคลิกภาพโดยทั่วไปในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินได้สังเกตและประเมินลักษณะบุคลิกภาพโดยทั่วไปในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย จำนวน 160 คน โดยแบ่งลักษณะบุคลิกภาพออกเป็น 6 ลักษณะ ซึ่งแสดงในรูปคะแนนเฉลี่ยดังตารางที่ 4.2.1

ตารางที่ 4.2.1 แสดงคะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพโดยทั่วไปในการพูดต่อหน้าสาธารณะ
ของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ลักษณะบุคลิกภาพโดยทั่วไป	คะแนนเฉลี่ย - X	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
1. บุคลิกภาพภายนอก	3.24	0.44	ดี
2. การถ่ายทอดความคิด	2.76	0.52	ดี
3. การบริหารจัดการอารมณ์ตนเอง	2.73	0.51	ดี
4. ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล	3.04	0.43	ดี
5. ความพร้อมในการเรียนรู้	2.91	0.53	ดี
6. ความเชื่อมั่นและความ นิยมชมชอบในตนเอง	2.86	0.61	ดี
ผลรวม	2.92	0.51	ดี

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากตารางที่ 4.2.1 แสดงให้เห็นว่า ลักษณะบุคลิกภาพโดยทั่วไปในการพูดต่อหน้าสาธารณะ
ของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์ดี คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.92
เมื่อศึกษาในรายละเอียด จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพภายนอกความสามารถในการถ่ายทอด
ความคิด ความสามารถในการบริหารจัดการอารมณ์ ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล ความพร้อมใน
การเรียนรู้ ความเชื่อมั่นและความนิยมชมชอบในตนเอง โดยบุคลิกภาพภายนอกมีคะแนนเฉลี่ยสูง
ที่สุด และความสามารถในการบริหารจัดการอารมณ์มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

4.2.2 ลักษณะบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะ
ของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินได้สังเกตและประเมินลักษณะบุคลิกภาพการพูดในการพูดต่อ
หน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย จำนวน 160 คน โดยแบ่ง
ลักษณะบุคลิกภาพออกเป็น 5 ลักษณะ ซึ่งแสดงในรูปคะแนนเฉลี่ยดังตารางที่ 4.2.2

ตารางที่ 4.2.2 แสดงคะแนนเฉลี่ยของลักษณะบุคลิกภาพการพูดในการพูดต่อหน้าสาธารณะ
ของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ลักษณะบุคลิกภาพการพูด	คะแนนเฉลี่ย - X	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
1. บุคลิกภาพการพูดโดยทั่วไป	2.49	0.54	พอใช้
2. การพูดขึ้นทักทาย และปฏิสันถาร	2.63	0.51	ดี
3. การพูดนำเข้าสู่เรื่อง	2.44	0.65	พอใช้
4. การพูดเนื้อเรื่อง	2.50	0.66	พอใช้
5. การพูดสรุปเรื่อง	2.31	0.78	พอใช้
ผลรวม	2.47	0.63	พอใช้

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากตารางที่ 4.2.2 ผลการวิเคราะห์ภาพรวมบุคลิกภาพการพูดของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อยู่ในเกณฑ์พอใช้ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 เมื่อศึกษาในรายละเอียด จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพการพูดโดยทั่วไป การพูดขึ้นทักทายและปฏิสันถาร การพูดนำเข้าสู่เรื่อง การพูดเนื้อเรื่อง และการพูดสรุปเรื่อง โดยมีคะแนนเฉลี่ยการพูดขึ้นทักทายและปฏิสันถารสูงที่สุด และมีคะแนนเฉลี่ยการพูดสรุปเรื่องน้อยที่สุด

4.2.3 ลักษณะบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะ
ของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินได้สังเกตและประเมินลักษณะบุคลิกภาพการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคในประเทศไทย จำนวน 160 คน โดยแบ่งลักษณะบุคลิกภาพออกเป็น 5 ลักษณะ ซึ่งแสดงในรูปคะแนนเฉลียดังตารางที่ 4.2.3

ตารางที่ 4.2.3 แสดงคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะ
ของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ลักษณะบุคลิกภาพการแสดงออก	คะแนนเฉลี่ย - X	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	เกณฑ์การ ประเมิน
1. การแสดงออกโดยทั่วไป	2.50	0.55	พอใช้
2. การแสดงออกของสีหน้า	2.40	2.40	พอใช้
3. การแสดงออกของสายตา	2.31	2.31	พอใช้
4. การแสดงท่าทาง	2.29	2.29	พอใช้
5. การใช้สื่อประกอบการพูด	2.41	2.41	พอใช้
ผลรวม	2.38	1.99	พอใช้

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากตารางที่ 4.2.3 ผลการวิเคราะห์ภาพรวมบุคลิกภาพการแสดงออกของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อยู่ในเกณฑ์พอใช้ คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 2.38 เมื่อศึกษาในรายละเอียด จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีการแสดงออกโดยทั่วไป การแสดงออกของสีหน้า การแสดงออกของสายตา การแสดงท่าทาง และ การใช้สื่อประกอบการพูด โดยมีคะแนนเฉลี่ยการแสดงออกทั่วไปสูงที่สุด และมีคะแนนเฉลี่ยการแสดงท่าทางน้อยที่สุด

4.3 ปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะ ของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

จากการเก็บข้อมูลในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อวิเคราะห์บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ทำให้เห็นปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์แยกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

4.3.1 ปัญหาบุคลิกภาพโดยทั่วไปในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ตารางที่ 4.3.1 แสดงปัญหาบุคลิกภาพโดยทั่วไปในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ลักษณะพฤติกรรม (n = 160)	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่พบ (คน)	ร้อยละ
1. บุคลิกภาพภายนอก		
1.1 ทรงผม		
ไม่ถูกระเบียบ (เช่น ผมยาว ย้อมสีผม)	39	24.38
ไม่เรียบร้อย (เช่น ไม่จัดทรงผม)	34	21.25
1.2 ใบหน้า		
ใบหน้าเคร่งเครียด	40	25.00
ใบหน้าที่กใจ	21	13.13
ใบหน้าไม่สดชื่น	8	5.00
1.3 การแต่งกาย		
การแต่งกายไม่เหมาะสม (เพศ วัย)	28	17.50
การแต่งกายไม่เรียบร้อย (เช่น เสื้อรูด ร้าย สวมเสื้อคลุม)	13	8.13
1.4 รองเท้า ถุงเท้า		
ไม่สุภาพเรียบร้อย (เช่น สวมรองเท้าแตะ ไม่สวมถุงเท้า ม้วนถุงเท้า)	14	8.75
ชำรุด	5	3.13
2. การถ่ายทอดความคิด		
ขาดการถ่ายทอดความคิดอย่างมีระบบ	71	44.38
ขาดข้อมูลความรู้ในการถ่ายทอดความคิด	69	43.13

ตารางที่ 4.3.1 แสดงปัญหาบุคลิกภาพโดยทั่วไปในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย (ต่อ)

ลักษณะพฤติกรรม (n = 160)	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่พบ (คน)	ร้อยละ
3. การบริหารจัดการอารมณ์ตนเอง		
ประหม่าตื่นเต้น	104	65.00
การแสดงออกข้ามเพศ (เช่น ชายแสดงเป็นหญิง)	8	5.00
4. ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล		
ไม่เคารพผู้อื่น เช่น หลบหลู่ดูหมิ่น ประชดประชันเสียดสี	7	4.38
ไม่ตรงต่อเวลา	5	3.13
5. ความพร้อมในการเรียนรู้		
ขาดการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	33	20.63
ขาดความอดทนต่อการพูด	1	0.63
6. ความเชื่อมั่น และความนิยมชมชอบ ในตนเอง		
มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อยเกินไป	61	38.13
มีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป	6	3.75

จากตารางที่ 4.3.1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย มีปัญหาบุคลิกภาพโดยทั่วไปในการพูดต่อหน้าสาธารณะ โดยสามารถแยกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

บุคลิกภาพภายนอก ปัญหานี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ปัญหาทรงผมที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาทรงผมไม่ถูกระเบียบ พบจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 24.38 ตัวอย่างที่พบเช่น ผมยาวเกินไป ย้อมสีผม ตกแต่งทรงผมไม่เหมาะสม เป็นต้น รองลงมาคือปัญหาทรงผมไม่เรียบร้อย พบจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 ตัวอย่างที่พบ เช่น ผู้หญิงไม่จัดทรงผมให้เรียบร้อย ผมปิดหน้าปิดตา

เป็นต้น ปัญหาใบหน้าที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาเรื่องใบหน้าเคร่งเครียด พบจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ส่วนปัญหาการแต่งกายที่พบมากที่สุด คือปัญหาการแต่งกายไม่เหมาะสม (เพศ ้วย) พบจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ตัวอย่างเช่น แต่งกายไม่เหมาะกับรูปทรง รองลงมาคือปัญหาการแต่งกายไม่เรียบร้อย พบจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.13 เช่น เสื้ออู้ง่าย สวมเสื้อคลุม เป็นต้น และปัญหารองเท้า รองเท้าที่พบมากที่สุด คือปัญหาไม่สุภาพเรียบร้อย พบจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 ตัวอย่างเช่น สวมรองเท้าแตะ ไม่ใส่ถุงเท้า ม้วนถุงเท้า เป็นต้น

การถ่ายทอดความคิด ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาขาดการถ่ายทอดความคิดอย่างมีระบบ พบจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 44.38 รองลงมาคือปัญหาขาดข้อมูลความรู้ในการถ่ายทอดความคิด พบจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 43.13

การบริหารจัดการอารมณ์ตนเอง ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาประหม่าตื่นเต้น พบจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 65 ซึ่งเป็นปัญหาที่โดดเด่นมาก เพราะแตกต่างจากปัญหาอื่นๆ อย่างชัดเจน ตัวอย่างอาการที่แสดงการประหม่าตื่นเต้น เช่น มือสั่น เสียงสั่น จับชายเสื้อ ไม่มองผู้ฟัง ขาสั่น เหงื่อออก เสียงเบาลง หรือลืมเรื่องที่จะพูด ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือปัญหาการแสดงออกข้ามเพศ พบจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 โดยเฉพาะปัญหาที่ผู้ชายไม่สามารถควบคุมอารมณ์ความเป็นผู้หญิงได้ จึงต้องแสดงอารมณ์ความเป็นหญิงออกมา ส่วนใหญ่พบในภาคกลาง

ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล ปัญหาที่พบมากที่สุด คือปัญหาไม่เคารพผู้อื่น พบจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.38 สังเกตได้จากการพูดของกลุ่มตัวอย่างที่หลบหลู่ดูหมิ่น ประชดประชันเสียดสี ไม่นึกถึงความรู้สึกของผู้อื่น รองลงมาคือปัญหาไม่ตรงต่อเวลา พบจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.13

ความพร้อมในการเรียนรู้ ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาขาดการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า พบจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 20.63 ปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ ปัญหาขาดความอดทนต่อการพูด เพราะจบการพูดอย่างกะทันหัน พบเพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.63

ความเชื่อมั่นและความนิยมชมชอบในตนเอง ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาที่มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อยเกินไป พบจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 38.13 ทั้งนี้จากการสังเกตแบบสอบถามก่อนพูด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยพูดต่อหน้าสาธารณะ ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ มีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป พบจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ส่วนใหญ่เกิดกับกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การพูดต่อหน้าสาธารณะ เช่น เคยไปประกวดแข่งขัน เป็นต้น

4.3.2 ปัญหาบุคลิกภาพการพูดในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ตารางที่ 4.3.2 แสดงปัญหาบุคลิกภาพการพูดในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ลักษณะพฤติกรรม (n = 160)	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่พบ (คน)	ร้อยละ
1. การพูดโดยทั่วไป		
1.1 การใช้น้ำเสียง		
ตัว ร และควบก ล้ำ ร ไม่ชัด	108	67.50
ตัว ล และควบก ล้ำ ล ไม่ชัด	96	60.00
ใช้สำเนียงถิ่น	70	43.75
ใช้คำติดปาก เช่น แบบ,แบบว่า,คือ,คือว่า, เฮ้อ,อ่า	46	28.75
พูดเร็ว	36	22.50
ควบก ล้ำ ว ไม่ชัด	25	15.63
พูดเสียงราบเรียบทุ้มต่ำ	16	10.00
เสียงเบาเกินไป	11	6.88
พูดน้ำเสียงแข็งดุดัน	8	5.00
พูดซ้ำ (เช่น ยานคาง ลากเสียง)	6	3.75
แก้ไขเกินเหตุ (ออกเสียงตัว ร มากเกินไป)	5	3.13
ไม่เน้นเสียงหนักเบา	5	3.13
1.2 การใช้ภาษา		
ใช้ภาษาไทยถิ่น	37	23.13
ใช้ภาษาผิดระดับ	15	9.38
ใช้คำผิดความหมาย	12	7.50
ใช้คำต่างประเทศโดยไม่จำเป็น	12	7.50
ใช้คำสแลง	9	5.63

ตารางที่ 4.3.2 แสดงปัญหาคุณภาพการพูดในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย (ต่อ)

ลักษณะพฤติกรรม (n = 160)	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่พบ (คน)	ร้อยละ
2. การพูดเพื่อการนำเสนอ		
2.1 การพูดขั้นทักทายและปฏิสันถาร		
ไม่กล่าวทักทาย	53	33.13
ทักทายผิดระดับ	41	25.63
ไม่บอกหัวเรื่องการพูด	22	13.75
ทักทายไม่ครบทุกระดับ	8	5.00
2.2 การพูดนำเข้าสู่เรื่อง		
ไม่พูดนำเข้าสู่เรื่อง	54	33.75
การพูดนำเข้าสู่เรื่องไม่สัมพันธ์กับเรื่อง	6	3.75
2.3 การพูดเนื้อเรื่อง		
ไม่เรียงลำดับเนื้อเรื่อง	83	51.88
ไม่เน้นประเด็นสำคัญ	57	35.63
พูดไม่ตรงประเด็น	49	30.63
2.4 การพูดสรุปเรื่อง		
พูดสรุปไม่สัมพันธ์กับเรื่อง	39	24.38
ไม่มีสรุป	27	16.88
ไม่สามารถสรุปเรื่องได้	14	8.75

จากตารางที่ 4.3.2 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย มีปัญหาคุณภาพการพูดในการพูดต่อหน้าสาธารณะ โดยสามารถแยกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

การพูดโดยทั่วไป

การใช้น้ำเสียง ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดคือ ปัญหาเสียงตัว ร และควบกกล้า ร ไม่ชัด พบจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 รองลงมาคือปัญหาเสียงควบกกล้า ล ไม่ชัด พบจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ตามลำดับ ปัญหาใช้สำเนียงถิ่น พบจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 ปัญหาการใช้คำติดปาก เช่น แบบ,แบบว่า,คือ,คือว่า,เอ่อ,อ่า เป็นต้น พบจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 ปัญหาพูดเร็ว พบจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 ปัญหาควบกกล้า ว ไม่ชัด พบจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63 ส่วนปัญหาที่พบน้อย คือ ปัญหาพูดเสียงราบเรียบทุ่มต่ำ ปัญหาพูดเสียงเบาเกินไป ปัญหาพูดน้ำเสียงแข็งดุตัน ปัญหาพูดซ้ำ ปัญหาแก้ไขเกินเหตุ และปัญหาไม่เน้นเสียงหนักเบา

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัญหาการใช้สำเนียงค่อนข้างสูง โดยเฉพาะการออกเสียงตัว ร ควบกกล้า ร และ ล ไม่ชัด เช่น คำว่า “โรงเรียน” ออกเสียงเป็น “โลงเรียน” คำว่า “กระผม” ออกเสียงเป็น “กะผม” คำว่า “เกลียด” ออกเสียงเป็น “เกียด” เป็นต้น ทั้งนี้ปัญหาการออกเสียงตัว ร และควบกกล้า ร และ ล ไม่ชัด เกี่ยวข้องกับปัญหาการใช้สำเนียงถิ่น เช่น กลุ่มตัวอย่างภาคเหนือ จะออกเสียงนาสิกชัดเจนมากเกินไป (เสียงขึ้นจมูก) เช่น คำว่า “หัว” ออกเสียงเป็น “ห้วง” (/ห/ เป็น /หง/) หรือออกเสียง คำว่า “วัว” ออกเสียงเป็น “งัว” (/ว/ เป็น /ง/) หรือออกเสียงควบกกล้าไม่ชัด เช่น คำว่า “คร้าน” ออกเสียงเป็น “ค้าน” “ขวาง” ออกเสียงเป็น “ขวง” คำว่า “ขวัญ” ออกเสียงเป็น “ขน” คำว่า “ความ” ออกเสียงเป็น “ควม” นอกจากนี้ยังออกเสียงวรรณยุกต์แตกต่างจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐาน โดยออกเสียงวรรณยุกต์สามัญเป็นจัตวา เช่น คำว่า “ใจ” ออกเสียงเป็น “ใจ” เป็นต้น หรือออกเสียงวรรณยุกต์ตรีเพี้ยน (เสียงตรีกับเสียงโท) เช่น คำว่า “แก้ว” ออกเสียงเป็น “เก้า” เป็นต้น

ส่วนกลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า กลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่สามารถพูดภาษาท้องถิ่นเขมรได้ แต่ภาษาถิ่นเขมรออกเสียงรวชัดเจน ทำให้การออกเสียงตัว ร และควบกกล้า ร ในภาษาไทยมาตรฐานชัดเจนมากเกินไป เช่น คำว่า “โรงเรียน” “เรา” “อร่อย” จะออกเสียง ร แบบกระดกขึ้นชัดเจน เป็นต้น นอกจากนี้ยังออกเสียงพยัญชนะแตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน เช่น คำว่า “แดง” ออกเสียงเป็น “แดง” คำว่า “แดง” ออกเสียงเป็น “แดง” (เปลี่ยนคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย ง และประสมสระแอ เป็นเสียงสระเอ) เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่างภาคใต้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างภาคใต้ออกเสียงพยัญชนะบางเสียงต่างจากภาษามาตรฐาน ตัวอย่างคือ ออกเสียงพยัญชนะ ง เป็น ห หรือ ฮ เช่น คำว่า “เงิน” ออกเสียงเป็น “เฮิน” คำว่า “งาน” ออกเสียงเป็น “ฮ่าน” หรือออกเสียงพยัญชนะเสียง ย เป็น ญ เช่น คำว่า “ใหญ่” ออกเสียงเป็น “ไญ้” คำว่า “ยุ่ง” ออกเสียงเป็น “ญ้ง” เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบการออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน กล่าวคือ ไม่ออกเสียง ร และ ล เช่น คำว่า “ใคร” ออกเสียงเป็น “ไค” คำว่า “คราว” ออกเสียงเป็น “คาว” หรือออกเสียงควบกล้ำ ร เป็นเสียงควบกล้ำ ล เช่น คำว่า “กราบ” ออกเสียงเป็น “กลาบ” คำว่า “ครู” ออกเสียงเป็น “คลู” เป็นต้น ในส่วนของเสียงวรรณยุกต์ พบว่า ออกเสียงวรรณยุกต์เอกเพี้ยน (เสียงสูงกว่าและยาวกว่าเสียงเอกในภาษาไทยมาตรฐาน) เช่น คำว่า “พี่” ออกเสียงเป็น “ผี” คำว่า “ชื่อ” ออกเสียงเป็น “ฉ่อ” และออกเสียงวรรณยุกต์ตรีเพี้ยน (เป็นเสียงระหว่างเสียงโทกับเสียงตรี ค่อนไปทางเสียงตรีในภาษาไทยมาตรฐาน) เช่น คำว่า “ข้าว” ออกเสียงเป็น “ค้าว” คำว่า “ใหม่” ออกเสียงเป็น “ไม้” เป็นต้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างภาคกลาง เช่น คำว่า “มา” ออกเสียงเป็น “หมา” คำว่า “ไหน” ออกเสียงเป็น “ไหน” เป็นต้น

การใช้ภาษา ปัญหาที่พบมากที่สุด คือปัญหาใช้ภาษาถิ่น พบจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 23.13 รองลงมาคือปัญหาใช้ภาษาผิดระดับ พบจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.38 ปัญหาใช้คำผิดความหมาย พบจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 ปัญหาใช้คำต่างประเทศ พบจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 และน้อยที่สุดคือปัญหาใช้คำสแลง พบจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.63

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัญหาการใช้ภาษาไทยถิ่น โดยพบในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ยกตัวอย่างเช่น กลุ่มตัวอย่างภาคเหนือนิยมใช้คำภาษาไทยถิ่นเหนือ เช่น คำว่า “ปี้” แทน “พี่” คำว่า “ร่า” แทน “อร่อย” คำว่า “เตี้ยง” แทน “เที่ยง” และคำว่า “ตั้งวัน” แทน “เที่ยงวัน” นอกจากนี้ยังนิยมใช้คำสร้อย เช่น คำว่า “เนาะ” ตัวอย่างเช่น “เราก็คือคนเหนือเนาะ” “ก็อย่างนั้นเนาะ” หรือว่า “หนา” เช่น “ไปไม่ได้หนา” เป็นต้น ส่วนกลุ่มตัวอย่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นิยมใช้คำภาษาไทยถิ่นที่เป็นคำสร้อยหรือคำลงท้าย เช่น คำว่า “ยี้” “เบอะ” เช่น “ยี้ไม่ใช่ใส่เสื้อสีแดงเบอะ” เป็นต้น และกลุ่มตัวอย่างภาคใต้ นิยมใช้คำภาษาไทยถิ่นใต้ เช่น คำว่า “เขา” แทน “ภูเขา” คำว่า “ไม่รู้ฟัง” แทน “ไม่เข้าใจ” คำว่า “ลองแล” แทน “ลองดู” คำว่า “เติบ” แทน “ใหญ่” เป็นต้น นอกจากนี้ยังใช้คำสร้อย เช่น คำว่า “กะเบอะ” หมายถึงในความเป็นจริง ตัวอย่างเช่น “กะเบอะพ่อไม่อยู่บ้าน” หรือคำว่า “นิ” ตัวอย่างเช่น “กินข้าวไหมนิ” คำว่า “ตะ” ตัวอย่างเช่น “ไปด้วยกันตะ” เป็นต้น

ส่วนการใช้ภาษาผิดระดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ภาษาระดับสนทนาปนกับภาษาระดับทางการหรือกึ่งทางการ เช่น “สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชสวยงามอย่างแรง” “วัยรุ่นสมัยนี้มีผู้ก่อนกำหนด” เป็นต้น ส่วนการใช้คำผิดความหมายนั้น พบกลุ่มตัวอย่างใช้คำไม่ถูกต้องกับบริบท เช่น “มีผู้คนแน่นหนา” ที่ถูกต้องคือ “หนาแน่น” หรือ “กลัวเสียภาพพจน์” ที่ถูกต้องคือ “ภาพลักษณ์” ส่วนการใช้คำต่างประเทศโดยไม่จำเป็น หรือใช้คำทับศัพท์ พบในกลุ่มตัวอย่างภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่ เช่น วอนท์ (want) เพอร์เฟกท์ (perfect) ไฮโซ (hisso) เป็นต้น และปัญหาการใช้คำสแลงนั้น พบการใช้คำสแลงซึ่งเป็นคำที่ได้กวีรุ่นนิยมใช้ในปัจจุบัน เช่น “แอบแบร์ว” “ก๊ิก” เป็นต้น

การพูดเพื่อการนำเสนอ

การพูดชั้นทักษะและปฏิสัมพันธ์ ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาไม่กล่าวทักษะ พบจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 33.13 รองลงมาคือปัญหาทักษะผิดระดับ พบจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 25.63 ปัญหาไม่บอกหัวเรื่องการพูด พบจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 และปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือปัญหาทักษะไม่ครบทุกระดับ พบจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งไม่กล่าวทักษะและปฏิสัมพันธ์ผู้ฟัง รวมทั้งไม่กล่าวแนะนำตัวและไม่บอกหัวเรื่องที่พูดแต่พูดมุ่งตรงเข้าสู่เรื่องที่พูด ส่วนในกรณีที่พูดทักษะและปฏิสัมพันธ์ผู้ฟัง พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างทักษะผิดระดับ เช่น ทักษะเพื่อนก่อนทักษะครู หรือใช้คำทักษะผิด เช่น “สวัสดิ์เพื่อนพี่น้องที่เคารพ” เป็นต้น และมีกลุ่มตัวอย่างทักษะไม่ครบทุกระดับ เช่น ทักษะเฉพาะครู และเพื่อน แต่ไม่ทักษะผู้วิจัยหรือผู้ประเมิน เป็นต้น

การพูดนำเข้าสู่เรื่อง ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาไม่พูดนำเข้าสู่เรื่อง พบจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ปัญหาการพูดนำเข้าสู่เรื่องไม่สัมพันธ์กับเรื่อง พบจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่พูดนำเข้าสู่เรื่องจะพูดตรงเข้าสู่เนื้อหาทันที แต่กรณีที่มีการพูดนำเรื่อง พบว่า มีกลุ่มตัวอย่างบางคนพูดนำเรื่องไม่สัมพันธ์กับเรื่องที่พูด เช่น พูดเรื่องความใฝ่ฝันแต่พูดนำเรื่องด้วยการเรียน เป็นต้น

การพูดเนื้อเรื่อง ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดคือ ปัญหาพูดไม่เรียงลำดับเนื้อเรื่อง พบจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 51.88 รองลงมาคือปัญหาพูดไม่เน้นประเด็นสำคัญ พบจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 35.63 และปัญหาพูดไม่ตรงประเด็น พบจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 30.63

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาพูดไม่เรียงลำดับเนื้อเรื่อง วกวนสับสน นอกจากนี้ยังมีปัญหาพูดไม่เน้นประเด็นสำคัญและพูดไม่ตรงประเด็น ทำให้เรื่องที่พูดไม่เด่น รวมทั้งทำให้ผู้ฟังสับสนอีกด้วย

นอกจากนี้ จากการสังเกตและพิจารณาการเลือกหัวเรื่องสำหรับพูดต่อหน้าสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างบางคนเลือกหัวเรื่องไม่เหมาะสมกับการพูดต่อหน้าสาธารณะ เช่น พูดเรื่องการเมืองแบบเลือกข้าง พูดแสดงทัศนคติเชิงลบ หรือพูดเกี่ยวกับประสบการณ์ด้านลบมากเกินไป เป็นต้น

การพูดสรุปเรื่อง ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดคือ ปัญหาพูดสรุปไม่สัมพันธ์กับเรื่อง พบจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 24.38 รองลงมาคือปัญหาไม่มีสรุป พบจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 16.88 ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ปัญหาไม่สามารถสรุปเรื่องได้ พบจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาพูดสรุปไม่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เช่น พูดเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดแต่พูดสรุปเรื่องเกี่ยวกับความใฝ่ฝัน หรือพูดเรื่องรถยนต์แต่พูดสรุปเรื่องเกี่ยวกับผู้วิจัยและผู้ประเมิน เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีการสรุปและไม่สามารถสรุปเรื่องได้ ซึ่งทำให้การพูดไม่สมบูรณ์

4.3.3 ปัญหาบุคลิกภาพการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ตารางที่ 4.3.3 แสดงปัญหาบุคลิกภาพการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ลักษณะพฤติกรรม (n = 160)	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่พบ (คน)	ร้อยละ
1. การแสดงออกโดยทั่วไป		
การเคลื่อนไหวอวัยวะผิดปกติ	10	6.25
ไม่มีมารยาท	7	4.38
เสียงคอ	6	3.75
ไม่รู้จักกาลเทศะ	5	3.13
2. การแสดงออกขณะพูดนำเสนอ		
2.1 การแสดงออกของสีหน้า		
สีหน้าเคร่งเครียด	91	56.88
ผิวยิ้ม	48	30.00
สีหน้าไร้อารมณ์	29	18.13
สีหน้าไม่สดชื่น	13	8.13
2.2 การแสดงออกทางสายตา		
สายตามองไม่ทั่วถึง	71	44.38
สายตามองพื้น	42	26.25
ไม่สบตาผู้ฟัง	37	23.13
สายตามองเพดาน	30	18.75
สายตามองออกนอกบริเวณ	18	11.25
2.3 การแสดงท่าทาง		
2.3.1 การเคลื่อนไหวร่างกาย		
2.3.1.1 การใช้มือ		

ตารางที่ 4.3.3 แสดงปัญหาบุคลิกภาพการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็ก
วัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย (ต่อ)

ลักษณะพฤติกรรม (n = 160)	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่พบ (คน)	ร้อยละ
การเกร็งมือ	38	23.75
ใช้มือมากเกินไป	28	17.50
ใช้มือไม่สัมพันธ์กับเรื่อง	28	17.50
วางมือไม่เหมาะสม	13	8.13
ล้วง แคะ แกะ เกา	12	7.50
สัมผัสอวัยวะเพศ	5	3.13
2.3.1.2 การเดิน		
เดินช้าเกินไป	47	29.38
เดินลากเท้า	32	20.00
เดินเร็วเกินไป	10	6.25
2.3.1.3 การยืน		
ยืนพักขา	43	26.88
ยืนแยกปลายเท้ามากเกินไป	34	21.25
ยืนโยกตัวไปมา	26	16.25
ยืนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง	17	10.63
ยืนโน้มตัว	14	8.75
ยืนเกร็งผิดธรรมชาติ	10	6.25
2.3.1.4 การทักทาย/การไหว้/การแสดง ความเคารพ		
ไม่ไหว้แสดงความเคารพ	55	34.38
ไหว้ไม่ถูกต้องตามธรรมเนียมไทย	21	13.13
ไม่ตั้งใจไหว้	7	4.38
2.4 การใช้สื่อประกอบ		
ใช้ไมโครโฟนไม่ถูกต้อง	74	46.25

จากตารางที่ 4.3.3 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย มีปัญหาบุคลิกภาพการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะ โดยสามารถแยกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

การแสดงออกโดยทั่วไป เป็นลักษณะพฤติกรรมที่พบปัญหาน้อยมาก ปัญหาที่พบคือ ปัญหาการเคลื่อนไหววัยวะผิดปกติ พบจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 รองลงมาคือปัญหาไม่มีมารยาท พบจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.38 และปัญหาที่พบน้อยคือ ปัญหาเอียงคอ และปัญหาไม่รู้จักกาลเทศะ พบจำนวน 6 คน และ 5 คน ตามลำดับ

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเคลื่อนไหววัยวะผิดปกติ เช่น เคลื่อนไหวมือไม่เป็นธรรมชาติ หรือเดินแบบก้าวกระโดด เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบปัญหาไม่มีมารยาท เช่น ไม่ไหว้ทักทาย ไม่ให้เกียรติผู้ใหญ่เมื่อเดินผ่าน เป็นต้น ส่วนปัญหาที่พบน้อยคือ ปัญหาเอียงคอ และปัญหาไม่รู้จักกาลเทศะ เช่น แสดงกิริยาล้อเล่นผู้ประเมิน เป็นต้น

การแสดงออกขณะพูดนำเสนอ

การแสดงออกของสีหน้า ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาสีหน้าเคร่งเครียด พบจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 56.88 รองลงมาคือปัญหาผื่นยิ้ม พบจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือ ปัญหาสีหน้าไม่สดชื่น พบจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.13

การแสดงออกทางสายตา ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาสายตามองไม่ทั่วถึง พบจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 44.38 รองลงมาคือปัญหาสายตามองพื้น พบจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 23.13 ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือปัญหาสายตามองออกนอกบริเวณ พบจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25

การแสดงท่าทาง

การเคลื่อนไหวร่างกาย

การใช้มือ ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาเกร็งมือ พบจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 23.75 รองลงมาคือปัญหาการใช้มือมากเกินไป และปัญหาใช้มือไม่สัมพันธ์กับเรื่อง พบจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 เท่ากัน ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุดคือปัญหาสัมผัสอวัยวะเพศ พบจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.13 ทั้งนี้ปัญหาสัมผัสอวัยวะเพศพบเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างเพศชายเท่านั้น

การเดิน ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหาเดินช้าเกินไป พบจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 29.38 รองลงมาคือปัญหาเดินลากเท้า พบจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือปัญหาเดินเร็วเกินไป พบจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25

การยืน ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหายืนพักขา พบจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 26.88 รองลงมาคือปัญหายืนแยกปลายเท้ามากเกินไป พบจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือปัญหายืนเกร็งผิดธรรมชาติ พบจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25

การหักท่าย/การไหว้/การแสดงความเคารพ ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหาไม่ไหว้แสดงความเคารพ พบจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 34.38 รองลงมาคือปัญหาไหว้ไม่ถูกต้องตามธรรมเนียมไทย พบจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 13.13 ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือปัญหาไม่ตั้งใจไหว้ พบจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.38

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า ปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างไหว้ไม่ถูกต้องตามธรรมเนียมไทย เกิดจากกลุ่มตัวอย่างไหว้ผิดระดับ เช่น ไหว้ผู้ใหญ่ผิดระดับ เป็นต้น ส่วนปัญหาไม่ตั้งใจไหว้พบในเพศชายมากที่สุด และพบเพศชายไหว้แบบเพศหญิงอีกด้วย

การใช้สื่อประกอบ พบเพียงปัญหาเดียว คือปัญหาใช้ไมโครโฟนไม่ถูกต้อง พบจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 46.25 ตัวอย่างการใช้ไมโครโฟนไม่ถูกต้อง เช่น วางระดับไมโครโฟนไม่เหมาะสม จับไมโครโฟนสองมือ เคาะไมโครโฟน บิดสายไมโครโฟน เป็นต้น

4.4 ปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้นำปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารมาทดสอบสมมติฐานทั้งหมด 4 ปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น และภูมิภาค นอกจากนี้ยังศึกษาปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ ครอบครัว และโรงเรียน จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านบุคลิกภาพการสื่อสาร ซึ่งสามารถวิเคราะห์ผลการศึกษาดังนี้

4.4.1 เพศกับบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง ซึ่งวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐานทางสถิติ

H_0 : เพศต่างกันมีบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : เพศต่างกันมีบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.4.1.1 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านเพศที่มีผลต่อบุคลิกภาพโดยทั่วไป

เกณฑ์การประเมิน บุคลิกภาพ	เพศ				Mann- Whitney U value	Mann- Whitney U prob
	ชาย (n = 71)		หญิง (n = 89)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. บุคลิกภาพภายนอก	3.36	2.16	3.15	2.85	2312.5	0.003*
2. การถ่ายทอดความคิด	2.82	2.94	2.71	3.271	2739.0	0.147
3. การบริหารจัดการอารมณ์ ตนเอง	2.74	2.812	2.71	3.142	3052.0	0.710
4. ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล	3.07	2.206	3.02	2.861	3098.5	0.833
5. ความพร้อมในการเรียนรู้	2.99	2.64	2.84	3.434	2679.5	0.970
6. ความเชื่อมั่นและความ นิยมชมชอบในตนเอง	2.96	3.11	2.77	3.923	2655.5	0.082
ผลรวมเฉลี่ย	2.99	2.645	2.867	3.247	2601.5	0.550

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เกณฑ์การประเมิน 3.26-4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

ตารางที่ 4.4.1.1 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านเพศที่มีผลต่อบุคลิกภาพโดยทั่วไป ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติ Mann - Whitney U test สำหรับ 2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีบุคลิกภาพภายนอกแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

ตารางที่ 4.4.1.2 ตารางแสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านเพศที่มีผลต่อบุคลิกภาพการพูด

เกณฑ์การประเมิน บุคลิกภาพ	เพศ				Mann- Whitney U value	Mann- Whitney U prob
	ชาย (n = 71)		หญิง (n = 89)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. การพูดโดยทั่วไป	2.69	0.478	2.59	0.53	2861.0	0.303
2. การพูดขั้นทักษะ	2.52	0.491	2.47	0.583	2774.5	0.184
3. การพูดนำเสนอ	2.52	0.596	2.37	0.683	2723.5	0.133
4. การพูดเนื้อเรื่อง	2.59	0.616	2.43	0.684	2661.0	0.850
5. การพูดสรุป	2.39	0.695	2.25	0.849	2784.0	0.196
ผลรวมเฉลี่ย	2.54	0.507	2.42	0.608	2658.0	0.850

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

ตารางที่ 4.4.1.2 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านเพศที่มีผลต่อบุคลิกภาพการพูด ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติ Mann - Whitney U test สำหรับ 2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีบุคลิกภาพการพูดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4.1.3 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านเพศที่มีผลต่อบุคลิกภาพการแสดงออก

เกณฑ์การประเมิน บุคลิกภาพ	เพศ				Mann- Whitney U value	Mann- Whitney U prob
	ชาย (n = 71)		หญิง (n = 89)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. การแสดงออกโดยทั่วไป	2.57	0.48	2.44	0.593	2677.5	0.960
2. การแสดงออกทางสีหน้า	2.47	0.551	2.35	0.615	2776.0	0.186
3. การแสดงออกทางสายตา	2.34	0.562	2.30	0.612	2935.5	0.439
4. การแสดงท่าทาง	2.34	0.541	2.25	0.566	2849.0	0.284
5. การใช้สื่อประกอบ	2.44	0.464	2.40	0.578	2969.0	0.510
ผลรวมเฉลี่ย	2.43	0.38	2.35	0.446	2807.0	0.226

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

ตารางที่ 4.4.1.3 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านเพศที่มีผลต่อบุคลิกภาพการแสดงออก ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติ Mann - Whitney U test สำหรับ 2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีบุคลิกภาพการแสดงออกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.2 อายุกับบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ของกลุ่มตัวอย่างอายุ 16 ปี 17 ปี และ 18 ปี ซึ่งวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐานทางสถิติ

H_0 : อายุต่างกันมีบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุต่างกันมีบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.4.2.1 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านอายุที่มีผลต่อบุคลิกภาพโดยทั่วไป

เกณฑ์การประเมิน บุคลิกภาพ	อายุ						Kruskal Wallis value	Kruskal Wallis prob
	16 ปี (n = 74)		17 ปี (n = 51)		18 ปี (n = 35)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. บุคลิกภาพภายนอก	3.25	0.469	3.25	0.368	3.23	0.439	0.280	0.869
2. การถ่ายทอดความคิด	2.68	0.493	2.73	0.529	2.99	0.522	9.065	0.110
3. การบริหารจัดการ อารมณ์ตนเอง	2.68	0.472	2.68	0.527	2.91	0.506	5.024	0.081
4. ลักษณะอุปนิสัย ส่วนบุคคล	3.08	0.407	2.95	0.460	3.12	0.431	3.838	0.147
5. ความพร้อมใน การเรียนรู้	2.90	0.450	2.82	0.638	3.07	0.530	3.342	0.188
6. ความเชื่อมั่นและความ นิยมชมชอบในตนเอง	2.80	0.570	2.80	0.681	3.06	0.610	3.936	0.140
ผลรวมเฉลี่ย	2.90	0.370	2.87	0.450	3.06	0.430	4.168	0.124

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากตารางที่ 4.4.2.1 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านอายุที่มีผลต่อบุคลิกภาพโดยทั่วไป ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติ Kruskal Wallis test พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 16 ปี กลุ่มตัวอย่างอายุ 17 ปี และกลุ่มตัวอย่างอายุ 18 ปี มีบุคลิกภาพโดยทั่วไปแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4.2.2 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านอายุที่มีผลต่อบุคลิกภาพการพูด

เกณฑ์การประเมิน บุคลิกภาพ	อายุ						Kruskal Wallis value	Kruskal Wallis prob
	16 ปี (n = 74)		17 ปี (n = 51)		18 ปี (n = 35)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. การพูดโดยทั่วไป	2.49	0.504	2.43	0.552	2.62	0.602	4.309	0.116
2. การพูดขึ้นทักทาย	2.65	0.495	2.73	0.537	2.75	0.502	0.757	0.685
3. การพูดนำเสนอเรื่อง	2.47	0.619	2.40	0.685	2.61	0.646	3.499	0.174
4. การพูดเนื้อเรื่อง	2.41	0.605	2.48	0.689	2.67	0.667	7.100	0.029*
5. การพูดสรุป	2.34	0.800	2.29	0.771	2.70	0.693	10.039	0.007*
ผลรวมเฉลี่ย	2.47	0.54	2.47	0.594	2.67	0.559	6.604	0.037*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากตารางที่ 4.4.2.2 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านอายุที่มีผลต่อบุคลิกภาพการพูด ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติ Kruskal Wallis test พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 16 ปี กลุ่มตัวอย่างอายุ 17 ปี และกลุ่มตัวอย่างอายุ 18 ปี มีบุคลิกภาพการพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการพูดเนื้อเรื่องและการพูดสรุป เมื่อทดสอบความแตกต่างแบบจับคู่ (Paired Difference Tests) ด้วยค่าทางสถิติ Mann - Whitney U test พบว่ากลุ่มตัวอย่างอายุ 18 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างอายุ 16 ปี และ 17 ปี (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ก)

ตารางที่ 4.4.2.3 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านอายุที่มีผลต่อบุคลิกภาพการแสดงออก

เกณฑ์การประเมิน บุคลิกภาพ	อายุ						Kruskal Wallis value	Kruskal Wallis prob
	16 ปี (n = 74)		17 ปี (n = 51)		18 ปี (n = 35)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. การแสดงออกโดยทั่วไป	2.46	0.527	2.48	0.586	2.61	0.534	1.949	0.377
2. การแสดงออกทางสีหน้า	2.42	0.564	2.38	0.629	2.41	0.595	0.114	0.944
3. การแสดงออกทาง สายตา	2.32	0.559	2.26	0.611	2.37	0.627	1.315	0.518
4. การแสดงท่าทาง	2.26	0.517	2.25	0.603	2.40	0.563	2.049	0.359
5. การใช้สื่อประกอบ	2.44	0.467	2.33	0.545	2.50	0.465	4.639	0.098
ผลรวมเฉลี่ย	2.38	0.400	2.34	0.447	2.46	0.418	1.928	0.381

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากตารางที่ 4.4.2.3 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านอายุที่มีผลต่อบุคลิกภาพการแสดงออก ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติ Kruskal Wallis test พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 16 ปี กลุ่มตัวอย่างอายุ 17 ปี และกลุ่มตัวอย่างอายุ 18 ปี มีบุคลิกภาพการแสดงออกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.3 ระดับชั้นกับบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ของกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ซึ่งวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐานทางสถิติ

H_0 : ระดับชั้นต่างกันมีบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ระดับชั้นต่างกันมีบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.4.3.1 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านระดับชั้นที่มีผลต่อบุคลิกภาพโดยทั่วไป

เกณฑ์การประเมิน บุคลิกภาพ	ระดับชั้น						Kruskal Wallis value	Kruskal Wallis prob
	ม.4 (n = 61)		ม.5 (n = 65)		ม.6 (n = 34)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. บุคลิกภาพภายนอก	3.22	0.490	3.25	0.380	3.27	0.460	0.087	0.958
2. การถ่ายทอดความคิด	2.64	0.500	2.75	0.470	3.00	0.590	9.535	0.009*
3. การบริหารจัดการ อารมณ์ตนเอง	2.66	0.490	2.69	0.470	2.93	0.560	5.135	0.077
4. ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล	3.09	0.420	2.96	0.420	3.12	0.460	4.339	0.114
5. ความพร้อมในการ เรียนรู้	2.89	0.450	2.83	0.580	3.10	0.540	4.041	0.113
6. ความเชื่อมั่นและความ นิยมชมชอบในตนเอง	2.78	0.560	2.80	0.630	3.12	0.620	6.369	0.410
ผลรวมเฉลี่ย	2.88	0.390	2.88	0.400	3.09	0.470	4.441	0.109

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากตารางที่ 4.4.3.1 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านระดับชั้นที่มีผลต่อบุคลิกภาพโดยทั่วไป ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติ Kruskal Wallis test พบว่า กลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีบุคลิกภาพโดยทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการถ่ายทอดความคิด เมื่อทดสอบความแตกต่างแบบจับคู่ (Paired Difference Tests)

ด้วยค่าทางสถิติ Mann - Whitney U test พบว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ก)

ตารางที่ 4.4.3.2 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านระดับชั้นที่มีผลต่อบุคลิกภาพการพูด

เกณฑ์การประเมิน บุคลิกภาพ	ระดับชั้น						Kruskal Wallis value	Kruskal Wallis prob
	ม.4 (n = 61)		ม.5 (n = 65)		ม.6 (n = 34)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. การพูดโดยทั่วไป	2.44	0.525	2.45	0.526	2.7	0.605	2.290	0.318
2. การพูดขั้นทักทาย	2.60	0.493	2.71	0.504	2.83	0.545	1.927	0.382
3. การพูดนำเสนอเรื่อง	2.47	0.639	2.4	0.625	2.68	0.694	3.927	0.140
4. การพูดเนื้อเรื่อง	2.44	0.619	2.45	0.639	2.71	0.718	6.276	0.043*
5. การพูดสรุป	2.30	0.841	2.31	0.722	2.73	0.710	10.325	0.006*
ผลรวมเฉลี่ย	2.45	0.565	2.46	0.540	2.73	0.594	6.017	0.049*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากตารางที่ 4.4.3.2 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านระดับชั้นที่มีผลต่อบุคลิกภาพการพูด ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติ Kruskal Wallis test พบว่า กลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีบุคลิกภาพการพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการพูดเนื้อเรื่องและการพูดสรุป เมื่อทดสอบความแตกต่างแบบจับคู่ (Paired Difference Tests) ด้วยค่าทางสถิติ Mann - Whitney U test พบว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ก)

ตารางที่ 4.4.3.3 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านระดับชั้นที่มีผลต่อบุคลิกภาพ
การแสดงออก

เกณฑ์การประเมิน บุคลิกภาพ	ระดับชั้น						Kruskal Wallis value	Kruskal Wallis prob
	ม.4 (n = 61)		ม.5 (n = 65)		ม.6 (n = 34)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. การแสดงออกโดยทั่วไป	2.42	0.564	2.51	0.575	2.63	0.559	3.092	0.214
2. การแสดงออกทางสีหน้า	2.40	0.567	2.38	0.595	2.46	0.627	0.508	0.776
3. การแสดงออกทางสายตา	2.31	0.571	2.78	0.565	2.40	0.670	1.028	0.598
4. การแสดงท่าทาง	2.25	0.531	2.25	0.556	2.40	0.590	2.722	0.256
5. การใช้สื่อประกอบ	2.45	0.490	2.33	0.487	2.43	0.497	5.451	0.066
ผลรวมเฉลี่ย	2.37	0.406	2.45	0.415	2.46	0.446	2.166	0.339

เกณฑ์การประเมิน 3.26-4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากตารางที่ 4.4.3.3 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านระดับชั้นที่มีผลต่อบุคลิกภาพ การแสดงออก ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติ Kruskal Wallis test พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 มีบุคลิกภาพการแสดงออกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

4.4.4 ภูมิภาคกับบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้า สาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็ก วัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ซึ่งวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐานทางสถิติ

H_0 : ภูมิภาคต่างกัันมีบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ภูมิภาคต่างกัันมีบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ แตกต่างกััน

ตารางที่ 4.4.4.1 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านภูมิภาคที่มีผลต่อบุคลิกภาพโดยทั่วไป

เกณฑ์การประเมิน บุคลิกภาพ	ภูมิภาค								Kruskal Wallis value	Kruskal Wallis prob
	เหนือ (n = 40)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (n = 40)		กลาง (n = 40)		ใต้ (n = 40)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. บุคลิกภาพ ภายนอก	2.91	0.480	3.34	0.340	3.38	0.390	3.35	0.370	25.216	0.000*
2. การถ่ายทอด ความคิด	2.67	0.470	2.78	0.450	2.90	0.660	2.71	0.480	3.463	0.323
3. การบริหารจัดการ อารมณ์ตนเอง	2.79	0.380	2.62	0.410	2.89	0.670	2.62	0.480	7.525	0.057
4. ลักษณะอุปนิสัย ส่วนบุคคล	3.35	0.230	3.09	0.310	2.97	0.570	2.77	0.320	42.736	0.000*
5. ความพร้อมใน การเรียนรู้	2.93	0.430	2.90	0.500	3.15	0.560	2.66	0.510	17.544	0.001*
6. ความเชื่อมั่นและ ความนิยมชมชอบ ในตนเอง	2.81	0.470	2.93	0.570	3.08	0.680	2.61	0.630	13.987	0.003*
ผลรวมเฉลี่ย	2.91	0.340	2.94	0.330	3.06	0.530	2.79	0.410	7.717	0.052

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากตารางที่ 4.4.4.1 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านภูมิภาคที่มีผลต่อบุคลิกภาพโดยทั่วไป ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติ Kruskal Wallis test พบว่า กลุ่มตัวอย่างภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ มีบุคลิกภาพโดยทั่วไปแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านบุคลิกภาพภายนอก ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล ความพร้อมในการเรียนรู้ และความเชื่อมั่นและนิยมชมชอบในตนเอง เมื่อทดสอบความแตกต่างแบบจับคู่ (Paired Difference Tests) ด้วยค่าทางสถิติ Mann - Whitney U test พบว่าในด้านบุคลิกภาพภายนอก กลุ่มตัวอย่างภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าภาคเหนือ ในด้านลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล กลุ่มภาคเหนือมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างภาคใต้ ในด้านความพร้อมในการเรียนรู้และด้านความเชื่อมั่นและนิยมชมชอบในตนเอง กลุ่มตัวอย่างภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าภาคใต้ (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ก)

ตารางที่ 4.4.4.2 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านภูมิภาคที่มีผลต่อบุคลิกภาพการพูด

เกณฑ์การประเมิน บุคลิกภาพ	ภูมิภาค								Kruskal Wallis value	Kruskal Wallis prob
	เหนือ (n = 40)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (n = 40)		กลาง (n = 40)		ใต้ (n = 40)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. การพูดโดยทั่วไป	2.50	0.459	2.47	0.421	2.46	0.713	2.52	0.552	0.381	0.944
2. การพูดขั้นท้าทาย	2.57	0.390	2.78	0.437	2.63	0.654	2.66	0.493	6.084	0.108
3. การพูดนำเสนอเรื่อง	2.38	0.557	2.41	0.641	2.41	0.803	2.55	0.572	1.308	0.727
4. การพูดเนื้อเรื่อง	2.46	0.466	2.34	0.630	2.43	0.883	2.66	0.556	5.170	0.160
5. การพูดสรุป	2.31	0.737	2.26	2.681	2.67	0.976	2.55	0.673	5.818	0.121
ผลรวมเฉลี่ย	2.44	0.462	2.45	0.498	2.52	0.747	2.59	0.519	1.703	0.636

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากตารางที่ 4.4.4.2 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านภูมิภาคที่มีผลต่อบุคลิกภาพการพูด ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติ Kruskal Wallis test พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนภาคเหนือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนภาคกลาง และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนภาคใต้ มีบุคลิกภาพการพูดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4.4.3 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านภูมิภาคที่มีผลต่อบุคลิกภาพการแสดงออก

เกณฑ์การประเมิน บุคลิกภาพ	ภูมิภาค								Kruskal Wallis value	Kruskal Wallis prob
	เหนือ (n = 40)		ตะวันออกเฉียงเหนือ (n = 40)		กลาง (n = 40)		ใต้ (n = 40)			
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. การแสดงออก โดยทั่วไป	2.50	0.445	2.47	0.595	2.47	0.684	2.57	0.529	0.551	0.907
2. การแสดงออกทาง สีหน้า	2.47	0.471	2.28	0.508	2.31	0.705	2.37	0.566	2.353	0.503
3. การแสดงออกทาง สายตา	2.45	0.451	2.26	0.539	2.18	0.775	2.33	0.559	4.881	0.181
4. การแสดงท่าทาง	2.35	0.425	2.33	0.442	2.29	0.690	2.56	0.552	1.195	0.754
5. การใช้สื่อประกอบ	2.65	0.341	2.36	0.387	2.40	0.601	2.30	0.492	17.170	0.001*
ผลรวมเฉลี่ย	2.48	0.309	2.47	0.519	2.33	0.535	2.43	0.415	2.835	0.418

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เกณฑ์การประเมิน 3.26 - 4.00 = ดีมาก, 2.51 - 3.25 = ดี, 1.76 - 2.50 = พอใช้, 1.00 - 1.75 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

จากตารางที่ 4.4.4.3 แสดงผลการทดสอบปัจจัยทางด้านภูมิภาคที่มีผลต่อบุคลิกภาพการแสดงออก ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติ Kruskal Wallis test พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ มีบุคลิกภาพการแสดงออกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการใช้สื่อประกอบ เมื่อทดสอบความแตกต่างแบบจับคู่ (Paired Difference Tests) ด้วยค่าทางสถิติ Mann - Whitney U test พบว่ากลุ่มตัวอย่างภาคเหนือมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก ก)

4.4.5 ปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

นอกจากปัจจัยทั้ง 4 ด้านที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งได้ทดสอบสมมติฐานด้วยค่าทางสถิติแล้ว จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านบุคลิกภาพการสื่อสาร ผู้เชี่ยวชาญยังได้เสนอแนวคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งแบ่งเป็นปัจจัยด้านครอบครัวและโรงเรียน ดังนี้

4.4.5.1 ปัจจัยด้านครอบครัว

ผู้เชี่ยวชาญ ได้เสนอแนวคิดว่า ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่มีความสำคัญในการปลูกฝังและหล่อหลอมบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี โดยเฉพาะบทบาทการสื่อสารภายในครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อความสามารถในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่น

ในด้านของบุคลิกภาพโดยทั่วไป บทบาทการสื่อสารภายในครอบครัวมีส่วนกำหนดบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่น ยกตัวอย่าง เด็กวัยรุ่นที่อยู่ในครอบครัวที่ตามใจลูกมากเกินไป ทำให้บุคลิกภาพโดยทั่วไปของลูกอยู่ในระดับที่พอใช้ เช่น แต่งกายไม่เหมาะสม มีลักษณะนิสัยเอาแต่ใจตัวเอง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น ส่วนด้านบุคลิกภาพการพูด ผู้เชี่ยวชาญมีแนวคิดที่ว่า ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพ่อแม่ลูก ย่อมทำให้เกิดพัฒนาการทางภาษาได้ดีขึ้น เช่น พ่อแม่ที่สอนให้ลูกออกเสียง ร และควบกล้า ร ล ได้ชัดเจนและถูกต้อง ทำให้บุคลิกภาพการพูดต่อหน้าสาธารณะไม่มีปัญหาเรื่องการออกเสียง ร และควบกล้า ร ล ไม่ชัด นอกจากนี้ยังพบว่า บางครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวในภูมิภาคที่พูดภาษาไทยถิ่นได้ จะพยายามปลูกฝังให้ลูกใช้ภาษาไทยมาตรฐาน ไม่ใช่ภาษาถิ่น ซึ่งวิธีการดังกล่าว ทำให้ลูกพยายามใช้ภาษาไทยมาตรฐาน แต่ในการพูด พบว่า มีคำภาษาไทยถิ่นใช้ปนอยู่ หรือใช้คำภาษาไทยมาตรฐานแต่สำเนียงเป็นภาษาถิ่น

ส่วนบุคลิกภาพการแสดงออก ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอไว้ว่า บทบาทของครอบครัวส่งผลต่อบุคลิกภาพการแสดงออก เช่น ครอบครัวที่ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี พ่อแม่ไม่มีเวลาอยู่กับลูก ไม่ได้ปลูกฝังเรื่องมารยาทในการพูด ย่อมทำให้ลูกเกิดปัญหาบุคลิกภาพการแสดงออก เช่น แสดงความก้าวร้าว ไม่เคารพผู้อาวุโส เป็นต้น

นอกจากนี้ ลักษณะครอบครัวในแต่ละภูมิภาคเป็นครอบครัวแบบขยาย มีสมาชิกหลายคน นอกจาก พ่อ แม่ ลูก ทำให้ลูกได้รับการดูแลเอาใจอย่างเต็มที่ ไม่ขาดความอบอุ่นเหมือนครอบครัวเดี่ยวที่พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลลูก ซึ่งข้อดีดังกล่าวส่งผลให้ลูกแสดงบุคลิกภาพการสื่อสารในทางที่ดี

4.4.5.2 ปัจจัยด้านโรงเรียน

ผู้เชี่ยวชาญ ได้เสนอแนวคิดที่ว่า โรงเรียนเป็นสถาบันที่มีความสำคัญต่อการสร้างแนวทางการปฏิบัติ เป็นเสมือนบ้านหลังที่สอง ระบบการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรม ตลอดจนการสื่อสารภายในโรงเรียน เช่น ระหว่างครูกับศิษย์ ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน ที่มีผลต่อการบุคลิกภาพการสื่อสาร

ในด้านของบุคลิกภาพโดยทั่วไป โรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลิกภาพโดยทั่วไปของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย อยู่ในเกณฑ์ดี เพราะโรงเรียนส่วนใหญ่มีกฎระเบียบเรื่องการแต่งกาย เช่น ทรงผม การแต่งกายต้องถูกต้อง เรียบร้อย และเหมาะสม นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือการประกวดแข่งขัน เป็นปัจจัยอย่างหนึ่ง ที่ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพการพูด เช่น การพูดรายงานหน้าชั้นเรียน หรือการพูดหน้าเสาธง ทำให้นักเรียนได้ฝึกพูด มีประสบการณ์ และเกิดความชำนาญในการพูด

สำหรับบุคลิกภาพการแสดงออก ผู้เชี่ยวชาญเสนอว่า บทบาทการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน มีปัจจัยสำคัญต่อบุคลิกภาพการสื่อสาร เพราะครูจะคอยสั่งสอน ควบคุม ตักเตือน หรือนำให้นักเรียนมีบุคลิกภาพการแสดงออกที่ดี เช่น การไหว้แสดงความเคารพ เป็นต้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไป ปัญหา และปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยเก็บข้อมูลจากการจัดกิจกรรม ประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ซึ่งศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ ภูมิภาคละ 40 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 160 คน และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมด้วยแบบสอบถามก่อนพูด - หลังพูดของเด็กวัยรุ่น แบบประเมินและแบบบันทึก การสังเกตบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะ รวมทั้ง การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพฤติกรรมสื่อสารและบุคลิกภาพ การสื่อสารของเด็กวัยรุ่นในประเทศไทย

สำหรับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ รวมทั้งการสรุปและอภิปรายผลการวิจัยในประเด็นของลักษณะทั่วไป ปัญหา และปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลลักษณะทั่วไปของประชากรในกลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย จำนวน 160 คน ซึ่งประกอบด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย 71 คน เพศหญิง 89 คน ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 16 ปี มีจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30 ระดับชั้นของเด็กวัยรุ่นที่

เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 ซึ่งใกล้เคียงกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 ทั้งนี้ ประชากรในกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งเป็นภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ มีจำนวนภูมิภาคละ 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาการแจกแจงลักษณะทั่วไปของประชากรในกลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย จำนวน 160 คน กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุด คือกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงภาคเหนือที่มีอายุ 16 ปี และกำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 21 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่แตกต่างจากกลุ่มอื่นอย่างโดดเด่น

5.1.2 ลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัย เพื่อประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

1. บุคลิกภาพโดยทั่วไป

ลักษณะบุคลิกภาพโดยทั่วไปในการพูดและการแสดงออกของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในเกณฑ์ดี ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.92 เมื่อศึกษาในรายละเอียด จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพภายนอก การถ่ายทอดความคิด การบริหารจัดการอารมณ์ ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล ความพร้อมในการเรียน ความเชื่อมั่นและความนิยมชมชอบในตนเอง โดยมีค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพภายนอกสูงที่สุด และมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการบริหารจัดการอารมณ์น้อยที่สุด

2. บุคลิกภาพการพูด

บุคลิกภาพการพูดของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 เมื่อศึกษาในรายละเอียด จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีการพูดโดยทั่วไป การทักทายปฏิสันถาร การกล่าวนำเข้าสู่เรื่อง การกล่าวเนื้อเรื่องและสาระสำคัญ และขึ้นกล่าวสรุป โดยมีค่าเฉลี่ยขั้นทักทายและปฏิสันถารสูงที่สุด และมีค่าเฉลี่ยขั้นกล่าวสรุปน้อยที่สุด

3. บุคลิกภาพการแสดงออก

บุคลิกภาพการแสดงออกของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38 เมื่อศึกษาในรายละเอียด จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีการแสดงออกโดยทั่วไป การแสดงออกของสีหน้า การแสดงออกของสายตา การแสดงท่าทาง การใช้สื่อประกอบ โดยมีค่าเฉลี่ยการแสดงออกโดยทั่วไป สูงที่สุด และมีค่าเฉลี่ยการแสดงท่าทางน้อยที่สุด

5.1.3 ปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนและอวัจนในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาการสื่อสารเชิงวัจนและอวัจนในการพูดต่อหน้าสาธารณะในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. บุคลิกภาพโดยทั่วไป

บุคลิกภาพภายนอก ปัญหานี้ประกอบด้วยปัญหาย่อย 4 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาทรงผม ซึ่งปัญหาทรงผมไม่ถูกระเบียบ เช่น ยาวเกินไป ย้อมสีผม ตกแต่งทรงผมไม่เหมาะสม เป็นต้น พบจำนวนสูงที่สุด ปัญหาใบหน้าซึ่งปัญหาเรื่องใบหน้าเคร่งเครียด พบจำนวนสูงที่สุด ปัญหาการแต่งกายซึ่งปัญหาการแต่งกายไม่เหมาะสม (เพศ วัย) เช่น แต่งกายไม่เหมาะกับรูปทรง พบจำนวนสูงสุด และปัญหารองเท้า ถูงเท้าซึ่งปัญหาไม่สุภาพเรียบร้อย พบจำนวนสูงที่สุด เช่น สวมรองเท้าแตะ ไม่ได้ ถูงเท้า ม้วนรองเท้า เป็นต้น สรุปโดยรวมแล้ว บุคลิกภาพภายนอกโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี สะอาด สุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับวัย เพศ และกาลเทศะ ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างแต่งกายชุดนักเรียนหรือชุดพลศึกษาของโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างต้องมีบุคลิกภาพภายนอกตรงตามกฎระเบียบของโรงเรียน

การถ่ายทอดความคิด ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาขาดการถ่ายทอดความคิดอย่างมีระบบ รองลงมาคือปัญหาขาดข้อมูลความรู้ในการถ่ายทอดความคิด ทั้งนี้ปัญหาการถ่ายทอดความคิด เป็นปัญหาที่พบทั่วไปทุกภูมิภาคของประเทศไทย

การบริหารจัดการอารมณ์ตนเอง ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหาประหม่าตื่นเต้น ซึ่งเป็นปัญหาที่โดดเด่นมาก เพราะแตกต่างจากปัญหาอื่นๆ อย่างชัดเจน ตัวอย่างอาการที่แสดงการประหม่าตื่นเต้น เช่น มือสั่น เสียงสั่น จับชายเสื้อ ไม่มองผู้ฟัง ขาสั่น เหงื่อออก เสียงเบาลง หรือลืมเรื่องที่จะพูด ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือปัญหาการแสดงออกข้ามเพศ โดยเฉพาะปัญหาที่ผู้ชายไม่สามารถควบคุมอารมณ์ความเป็นผู้หญิงได้ จึงต้องแสดงอารมณ์ความเป็นหญิงออกมา ส่วนใหญ่พบในภาคกลาง

ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล ปัญหาที่พบบมากที่สุด คือปัญหาไม่เคารพผู้อื่น รongลงมาคือ ปัญหาไม่ตรงต่อเวลา แต่ทว่าปัญหาทั้งสองพบน้อยมาก

ความพร้อมในการเรียนรู้ ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหาขาดการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งแสดงให้เห็นการขาดความพร้อมในการเรียนรู้

ความเชื่อมั่นและความนิยมชมชอบในตนเอง ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหาไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อยเกินไป ซึ่งเป็นปัญหาที่ค่อนข้างโดดเด่น เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยพูดต่อหน้าสาธารณะ

2. บุคลิกภาพการพูด

2.1 การพูดโดยทั่วไป

การใช้น้ำเสียง ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหาเสียงตัว ร และควบกล้ำ ร ไม่ชัด รongลงมาคือปัญหาเสียงควบกล้ำ ล ไม่ชัด ปัญหาใช้สำเนียงถิ่น ปัญหาการใช้คำติดปาก เช่น แบบ,แบบว่า,คือ,คือว่า,เอ่อ,อ่า เป็นต้น ปัญหาพูดเร็ว ปัญหาควบกล้ำ ว ไม่ชัด ส่วนปัญหาที่พบน้อย คือ ปัญหาพูดเสียงราบเรียบทุ่มต่ำ ปัญหาพูดเสียงเบาเกินไป ปัญหาพูดน้ำเสียงแข็งดุดัน ปัญหาพูดซ้ำ ปัญหาแก้ไขเกินเหตุ และปัญหาไม่เน้นเสียงหนักเบา

ทั้งนี้ ปัญหาออกเสียงตัว ร และควบกล้ำ ร ล ไม่ชัดเจน เกี่ยวข้องกับปัญหาใช้สำเนียงถิ่น เพราะสำเนียงถิ่นทำให้เกิดปัญหาการออกเสียงไม่ชัด นอกจากนี้ปัญหาการใช้สำเนียงถิ่นยังเป็นปัญหาที่พบในทุกภูมิภาค

การใช้ภาษา ปัญหาที่พบมากที่สุดคือปัญหาใช้ภาษาถิ่น รองลงมาคือปัญหาใช้ภาษาผิดระดับ ปัญหาใช้คำผิดความหมาย ปัญหาใช้คำต่างประเทศ และน้อยที่สุดคือปัญหาใช้คำสแลง ทั้งนี้ ปัญหาใช้ภาษาถิ่นเป็นปัญหาที่โดดเด่น

2.2 การพูดเพื่อการนำเสนอ

การพูดขั้นทักทายและปฏิสันถาร ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาไม่กล่าวทักทาย รองลงมาคือปัญหาทักทายผิดระดับ

การพูดนำเข้าสู่เรื่อง ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาไม่พูดนำเข้าสู่เรื่อง โดยพูดตรงเข้าสู่เนื้อเรื่องทันที นอกจากนี้ยังมีปัญหาการพูดนำเข้าสู่เรื่องไม่สัมพันธ์กับเรื่องอีกด้วย

การพูดเนื้อเรื่อง ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาพูดไม่เรียงลำดับเนื้อเรื่อง วกวน สับสน รองลงมาคือปัญหาพูดไม่เน้นประเด็นสำคัญ และปัญหาพูดไม่ตรงประเด็น

การพูดสรุปเรื่อง ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาพูดสรุปไม่สัมพันธ์กับเรื่อง รองลงมาคือ ปัญหาไม่มีสรุป

3. บุคลิกภาพการแสดงออก

3.1 การแสดงออกโดยทั่วไป เป็นลักษณะพฤติกรรมที่พบปัญหาน้อยมาก ตัวอย่างปัญหาที่พบ คือปัญหาการเคลื่อนไหวอวัยวะผิดปกติ ปัญหาไม่มีมารยาท ปัญหาเอียงคอ และปัญหาไม่รู้จักกาลเทศะ

3.2 การแสดงออกขณะพูดนำเสนอ

การแสดงออกของสีหน้า ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหาสีหน้าเคร่งเครียด ร่องลงมาคือ ปัญหาผืนยิ้ม นอกจากนี้ยังพบปัญหาสีหน้าไม่สดชื่นอีกด้วย

การแสดงออกทางสายตา ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหาสายตามองไม่ทั่วถึง ร่องลงมาคือ ปัญหาสายตามองพื้น รวมทั้งปัญหาสายตามองออกนอกบริเวณ ปัญหาอื่นชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง ยังใช้สายตาไม่ถูกต้องเหมาะสมกับการพูด

3.3 การแสดงท่าทาง

การเคลื่อนไหวร่างกาย ปัญหาประกอบด้วยปัญหาย่อย 4 ปัญหา ได้แก่ ปัญหาการใช้มือ ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหาเกร็งมือ ร่องลงมาคือปัญหาการใช้มือมากเกินไป และปัญหาใช้มือไม่สัมพันธ์กับเรื่อง ปัญหาการเดิน ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหาเดินช้าเกินไป ร่องลงมาคือปัญหาเดินลากเท้า ปัญหาการยืน ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหายืนพักขา ร่องลงมาคือปัญหายืนแยกปลายเท้ามากเกินไป และปัญหาการหักท่าย/การไหว้/การแสดงความเคารพ ปัญหาที่พบบมากที่สุดคือ ปัญหาไม่ไหว้แสดงความเคารพ ร่องลงมาคือปัญหาไหว้ไม่ถูกต้องตามธรรมเนียมไทย

3.4 การใช้สื่อประกอบ พบเพียงปัญหาเดียว คือปัญหาใช้ไมโครโฟนไม่ถูกต้อง

จากการสรุปสภาพปัญหาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ ในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย มีปัญหาครอบคลุมทั้งสามประเด็น ได้แก่ ปัญหาบุคลิกภาพโดยทั่วไป ปัญหาบุคลิกภาพการพูด และปัญหาบุคลิกภาพการแสดงออก ซึ่งเป็นปัญหาที่สามารถพัฒนาแก้ไขได้ เพื่อส่งผลให้วัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทยมีบุคลิกภาพการสื่อสารทั้งการใช้วัจนะและอวัจนะในบริบทการพูดต่อหน้าสาธารณะที่ดีขึ้น

5.1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ ในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย มีทั้งหมด 4 ปัจจัย ดังนี้

1. **ปัจจัยด้านเพศ** (เพศชาย และเพศหญิง) พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพศต่างกันมีบุคลิกภาพโดยทั่วไปในด้านบุคลิกภาพภายนอกต่างกัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง

2. **ปัจจัยด้านอายุ** (อายุ 16 ปี อายุ 17 ปี และ อายุ 18 ปี) พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 อายุต่างกันมีบุคลิกภาพการพูดในด้านการพูดเนื้อเรื่องและการพูดสรุปต่างกัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างอายุ 18 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างอายุ 16 ปี และ 17 ปี

3. **ปัจจัยด้านระดับชั้น** (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ,5 และ 6) พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ระดับชั้นต่างกันมีบุคลิกภาพโดยทั่วไปในด้านการถ่ายทอดความคิด บุคลิกภาพการพูดในด้านการพูดเนื้อเรื่องและการพูดสรุปต่างกัน ซึ่งบุคลิกภาพโดยทั่วไปในด้านการถ่ายทอดความคิด กลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ส่วนบุคลิกภาพการพูดในด้านการพูดเนื้อเรื่องและการพูดสรุป กลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 เช่นเดียวกัน

4. **ปัจจัยด้านภูมิภาค** (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้) พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ภูมิภาคต่างกันมีบุคลิกภาพโดยทั่วไปในด้านบุคลิกภาพภายนอก ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล ความพร้อมในการเรียนรู้ และความเชื่อมั่นและนิยมชมชอบในตนเอง และบุคลิกภาพการแสดงออกในด้านการใช้สื่อประกอบต่างกัน ซึ่งบุคลิกภาพโดยทั่วไปในด้านบุคลิกภาพภายนอก กลุ่มตัวอย่างภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าภาคเหนือ ในด้านลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล กลุ่มภาคเหนือมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า

กลุ่มตัวอย่างภาคใต้ ในด้านความพร้อมในการเรียนรู้และด้านความเชื่อมั่นและนิยมชมชอบในตนเอง กลุ่มตัวอย่างภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าภาคใต้ ส่วนบุคลิกภาพการแสดงออกในด้านการใช้สื่อประกอบ กลุ่มตัวอย่างภาคเหนือมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพการสื่อสาร ผู้เชี่ยวชาญยังได้เสนอแนวคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะ และอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งแบ่งเป็นปัจจัยด้านครอบครัวและโรงเรียน ดังนี้

1. **ปัจจัยด้านครอบครัว** ผู้เชี่ยวชาญมีแนวคิดที่ว่า บทบาทการสื่อสารในครอบครัวมีปัจจัยต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ทั้งในด้านบุคลิกภาพโดยทั่วไป บุคลิกภาพการพูด และบุคลิกภาพการแสดงออก

2. **ปัจจัยด้านโรงเรียน** ผู้เชี่ยวชาญมีแนวคิดที่ว่า การสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน และกฎระเบียบของโรงเรียนเกี่ยวกับบุคลิกภาพ รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารของนักเรียน มีส่วนควบคุม และพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปีใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการสรุปข้อมูลลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างแต่ละปัจจัยที่มีจำนวนแตกต่างกัน ได้แก่ จำนวนกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จำนวนกลุ่มตัวอย่างอายุ 16 ปี มากกว่าอายุ 17 ปี และ 18 ปี ตามลำดับ และจำนวนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มากกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ตามลำดับ ไม่ได้มีผลต่อค่าเฉลี่ยของระดับความสามารถของบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่าง กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างแต่ละปัจจัยที่มี

จำนวนมากกว่า เช่น กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีมากกว่าเพศชาย ไม่ได้มีค่าเฉลี่ยของระดับความสามารถของบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยกว่า ในทางกลับกัน กลุ่มตัวอย่างเพศชาย กลุ่มตัวอย่างอายุ 18 ปี และกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีจำนวนน้อยที่สุด แต่มีค่าเฉลี่ยของระดับความสามารถของบุคลิกภาพการสื่อสารในด้านต่างๆ สูงที่สุด

นอกจากนี้ การกำหนดจำนวนของกลุ่มตัวอย่างภูมิภาคละ 40 คน สามารถใช้เป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทยได้

5.2.2 ลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

จากสรุปผลการวิจัยลักษณะทั่วไปของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย สามารถอภิปรายผลการวิจัยแยกตามลักษณะบุคลิกภาพแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1. บุคลิกภาพโดยทั่วไป

ลักษณะบุคลิกภาพโดยทั่วไปในการพูดต่อหน้าสาธารณะ อยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้เมื่อพิจารณาบุคลิกภาพโดยทั่วไปในด้านต่างๆ ทำให้เห็นลักษณะของบุคลิกภาพแต่ละด้าน ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพภายนอกโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี สะอาด สุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับวัย เพศ และกาลเทศะ มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่มีปัญหา เช่น ทรงผมผิดระเบียบสวมรองเท้าแตะ หน้าตาเคร่งเครียด เป็นต้น ซึ่งลักษณะบุคลิกภาพดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยของพรชนก เรืองวีรยุทธ (2550) ที่ว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี แต่งกายเรียบร้อยดี ถูกต้องตามกาลเทศะ สมกับวัยและเพศ ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลค่อนข้างเป็นทางการ ทำให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเยาวชนให้ความสำคัญกับการแต่งกายเป็นพิเศษ

ประกอบกับจัดกิจกรรมในสถานศึกษา ทางโรงเรียนจึงกำหนดให้นักเรียนแต่งกายชุดนักเรียนหรือชุดพลศึกษาของโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ทำให้การแต่งกายถูกต้องเหมาะสม

ในส่วนของการถ่ายทอดความคิด กลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพในด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมาจากโรงเรียนที่มีคุณภาพ และเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในแต่ละภูมิภาค นอกจากนี้ยังมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี และเป็นนักกิจกรรมของโรงเรียน บางคนเป็นนักฟุตบอลสมัครเล่นของโรงเรียนอีกด้วย

การบริหารจัดการอารมณ์ กลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพในด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ดี แต่คะแนนเฉลี่ยไม่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประหม่าตื่นเต้น เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยพายุฝน (storm and stress) มีความแปรปรวนของอารมณ์ค่อนข้างมาก โดยจะมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย สับสน อ่อนไหว มีความเข้มของอารมณ์สูง ไม่มั่นคง การควบคุมอารมณ์ยังไม่ค่อยอยู่ในระดับที่พอดี (ศิริกุล อิศรานุรักษ์, 2547; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549) แต่ทว่าอาการประหม่าตื่นเต้นปรากฏช่วงแรกๆ เท่านั้น ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างสามารถปรับตัว และควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เมื่อเวลาผ่านไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Fuhrmann (1990 อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549) ที่ว่า วัยรุ่นสามารถเรียนรู้พัฒนาการของตนเอง รู้จักตนเองสมวัย รู้จักปรับตัว ยอมรับจุดดีจุดด้อยของตน และดำรงชีวิตตรงตามธรรมชาติประจำวัยได้ ประกอบกับการจัดกิจกรรมไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อประกวดแข่งขัน จึงทำให้บรรยากาศขณะจัดกิจกรรมไม่เคร่งเครียด ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่ประหม่าตื่นเต้นในช่วงแรก สามารถลดอาการประหม่าตื่นเต้นลงได้

ในส่วนของคุณลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล ความพร้อมในการเรียนรู้ ความเชื่อมั่นและความนิยมชมชอบในตนเอง ทั้งสามด้านนี้กลุ่มตัวอย่างมีบุคลิกภาพอยู่ในเกณฑ์ดี เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อุปนิสัยดี มีมารยาท ตรงต่อเวลา ให้ความเคารพผู้อื่น สามารถใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ ทำให้การพูดต่อหน้าสาธารณะประสบความสำเร็จ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นในตนเองปกติ มีบางกลุ่มตัวอย่างที่มีความมั่นใจในตัวเองสูง ทั้งนี้ อาจเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการพูดต่อหน้าสาธารณะ หรือเป็นเพราะการที่ผู้วิจัยไม่ได้กำหนดเรื่องที่จะพูด ทำให้กลุ่มตัวอย่างเลือกเรื่องที่จะพูดตามความถนัดและความสนใจของตน โดยเฉพาะเลือกเรื่อง que แสดงให้เห็น

ถึงความสามารถและภาพลักษณ์ที่ดีของตนเอง ซึ่งอาจส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความมั่นใจในตัวเองสูงกว่าปกติ

2. บุคลิกภาพการพูด

บุคลิกภาพการพูดของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในเกณฑ์พอใช้ มีเพียงการพูดขึ้นทักทายและปฏิสนธการเท่านั้นที่อยู่ในเกณฑ์ดี เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวทักทายและปฏิสนธการผู้ฟัง ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์หรือเห็นแบบอย่างการพูดต่อหน้าสาธารณะ ส่วนด้านอื่น ๆ ได้แก่ บุคลิกภาพการพูดโดยทั่วไป การพูดเข้านำเรื่อง การพูดเนื้อเรื่อง และการพูดสรุปเรื่อง จัดอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาด้านการพูด ทั้งปัญหาที่เกิดจากลักษณะนิสัยหรือความเคยชิน เช่น พูดเสียง ร และคำก้ำ ร ล ไม่ชัด เป็นต้น หรือปัญหาที่เกิดจากกลุ่มตัวอย่างพูดภาษาไทยถิ่นได้แล้วใช้คำไทยถิ่น รวมทั้งสำเนียงถิ่น เป็นต้น

3. บุคลิกภาพการแสดงออก

บุคลิกภาพการแสดงออกของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในเกณฑ์พอใช้ เพราะกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาการแสดงออกในด้านต่างๆ เช่น ปัญหาการแสดงออกทางสีหน้า ปัญหาการแสดงออกของสายตา ปัญหาการแสดงท่าทาง เป็นต้น ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวเกิดจากบุคลิกภาพเฉพาะบุคคล ไม่ค่อยกล้าแสดงออก และเกิดจากนิสัยส่วนบุคคล เช่น การยื่นพักขา การวางมือที่ไม่ถูกต้อง สายตามองไม่ทั่วถึง เกร็งมือ เป็นต้น ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวสามารถปรับและพัฒนาให้ดีขึ้นได้

5.2.3 ปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

จากสรุปผลการวิเคราะห์ปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ทำให้เห็นสภาพปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งปัญหาดังกล่าวสามารถอภิปรายปัญหาแยกตามบุคลิกภาพการสื่อสารแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1. บุคลิกภาพโดยทั่วไป

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาบุคลิกภาพโดยทั่วไปที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาการบริหารจัดการอารมณ์ตนเอง โดยเฉพาะการประหม่าตื่นเต้น ทั้งนี้ปัญหาบุคลิกภาพดังกล่าวอธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยพายุฝน (storm and stress) มีความแปรปรวนของอารมณ์ค่อนข้างมาก โดยจะมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย สับสน อ่อนไหว มีความเข้มของอารมณ์สูง ไม่มั่นคง การควบคุมอารมณ์ยังไม่ค่อยอยู่ในระดับที่พอดี (ศิริกุล อิศรานุรักษ์, 2547; ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549)

นอกจากนี้ปัญหาบุคลิกภาพภายนอก จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพภายนอกโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี สะอาด สุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับวัย เพศ และกาลเทศะ ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างแต่งกายชุดนักเรียนหรือชุดพลศึกษาของโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างต้องมีบุคลิกภาพภายนอกตรงตามกฎระเบียบของโรงเรียน แต่ทว่ามีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่มีปัญหา ยกตัวอย่าง ปัญหาทรงผมไม่เรียบร้อย เช่น ผู้หญิงไว้ผมยาวเกินไป ย้อมสีผมหรือตัดทรงผมผิดระเบียบ ปัญหาการแต่งกายไม่เรียบร้อย เช่น ผู้หญิงใส่เสื้อตัวเล็กและกระโปรงสั้นเกินไป ผู้ชายใส่เสื้อรุ่มร่าย สวมรองเท้าแตะ เป็นต้น ปัญหาแต่งกายไม่เหมาะสมกับวัยและเพศของตนเอง เช่น ผู้ชายบางคนพยายามแต่งกายให้เป็นผู้หญิง เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีนิสัยรักสวยรักงาม ต้องการสร้างจุดเด่นให้แก่ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศรีเรือน แก้วกังวาล (2549) ที่ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงเปลี่ยนวัย เช่น ร่างกายเติบโตเป็นชายหนุ่มและหญิงสาวเต็มที่ ต้องวางตัวในสังคมกับเพื่อนร่วมวัย และเพื่อนต่างเพศ ในส่วนของปัญหาใบหน้าเคร่งเครียดนั้น เป็นปัญหาที่พบโดดเด่นทุกภูมิภาค เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตื่นเต้น ดังเหตุผลที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การพูดต่อหน้าสาธารณะ ในลักษณะของ การประเมินผลการพูดน้อย

ในส่วนของการถ่ายทอดความคิด จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัญหาการถ่ายทอดความคิดไม่เป็นระบบ ซึ่งเห็นได้จากพูดสับสน วกวน ไม่มีลำดับ ส่วนปัญหาขาดข้อมูลความรู้ในการถ่ายทอดความคิดนั้น เกิดจากกลุ่มตัวอย่างไม่มีข้อมูลที่จะพูด จึงทำให้การพูดมีแต่ความรู้สึขาดข้อมูลความรู้ที่สนับสนุนความคิด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยไม่ได้กำหนดเรื่องที่จะพูดและไม่ได้ให้เวลาสำหรับการเตรียมข้อมูล

2. บุคลิกภาพการพูด

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาบุคลิกภาพการสื่อสารที่พบบ่อยที่สุด คือ ปัญหาการใช้น้ำเสียง โดยเฉพาะการออกเสียงตัว ร ควบกล้ำ ร และ ล ไม่ชัด ทั้งนี้ปัญหาการออกเสียงดังกล่าว ถือเป็นปัญหาการพูด เพราะว่าภาษาไทยถือว่า การออกเสียงตัว ร และควบกล้ำ ร ล ชัดเจนเป็นการใช้ภาษาที่ถูกต้อง เป็นรูปศักดิ์ศรี หมายความว่า การออกเสียงตัว ร และควบกล้ำ ร ล ถูกต้องชัดเจนจะได้รับการยกย่อง ชื่นชม ทั้งนี้จากการออกเสียงตัว ร และควบกล้ำ ร ล ชัดเจนเป็นภาษารูปศักดิ์ศรี ทำให้กลุ่มตัวอย่างพยายามออกเสียงให้ถูกต้อง แต่ทว่าเป็นการแก้ไขเกินเหตุ เพราะพยายามออกเสียงตัว ร ชัดเจนมากเกินไป และไม่เป็นธรรมชาติ ซึ่งปัญหาที่พบในงานวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กไทยอายุ 16 - 18 ปี (พรชนก เรื่องวีรยุทธ, 2550) ซึ่งพบปัญหาการออกเสียงไม่ถูกต้องตามหลักอักขระมากที่สุด โดยออกเสียงควบกล้ำ ร ไม่ชัดจนมากที่สุด รองลงมา คือ ควบกล้ำ ล

ทั้งนี้ปัญหาการออกเสียงตัว ร และควบกล้ำ ร และ ล ไม่ชัด เกี่ยวข้องกับปัญหาการใช้สำเนียงถิ่น เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใน 3 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้สามารถพูดได้ 2 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาถิ่น ซึ่งส่งผลให้การออกเสียงภาษาไทยมาตรฐานบางเสียงเป็นเสียงภาษาถิ่น และส่งผลให้การออกเสียงตัว ร และควบกล้ำ ร และ ล ไม่ชัดจน เช่น กลุ่มตัวอย่างภาคเหนือ จะออกเสียงนาสิกชัดเจนมากเกินไป (เสียงขึ้นจมูก) หรือออกเสียงควบกล้ำไม่ชัด ทั้งนี้เกิดจากในภาษาถิ่นเหนือมีหน่วยเสียงควบกล้ำเพียงหน่วยเสียงเดียว คือ ควบกล้ำ ว และคำบางคำไม่นิยมออกเสียงควบกล้ำ ขว หรือ คว เป็นต้น นอกจากนี้ยังออกเสียงวรรณยุกต์แตกต่างจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐาน โดยออกเสียงวรรณยุกต์สามัญเป็นจัตวา หรือออกเสียงวรรณยุกต์ตรีเพี้ยน (เสียงตรีกับเสียงโท) (อรพันธ์ บวรรักษา, 2544)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า กลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่สามารถพูดภาษาท้องถิ่นเขมรได้ ซึ่งส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างคุ้นชินกับการออกเสียงภาษาถิ่นเขมร อย่างเช่น ภาษาถิ่นเขมรออกเสียงรวชัดเจน ทำให้การออกเสียงตัว ร และควบกล้ำ ร ในภาษาไทยมาตรฐานชัดเจนมากเกินไป นอกจากนี้ยังออกเสียงพยัญชนะแตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐานอีกด้วย

กลุ่มตัวอย่างภาคใต้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างภาคใต้ออกเสียงพยัญชนะบางเสียงต่างจากภาษามาตรฐาน ตัวอย่างคือ ออกเสียงพยัญชนะ ง เป็น ห หรือ ฮ หรือออกเสียงพยัญชนะเสียง ย เป็น ญ นอกจากนี้ยังพบการออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน กล่าวคือ ไม่ออกเสียง ร และ ล หรือออกเสียงควบกล้ำ ร เป็นเสียงควบกล้ำ ล ในส่วนของเสียงวรรณยุกต์ พบว่า ออกเสียงวรรณยุกต์เอกเพี้ยน (เสียงสูงกว่าและยาวกว่าเสียงเอกในภาษาไทยมาตรฐาน) และออกเสียงวรรณยุกต์ตรีเพี้ยน (เป็นเสียงระหว่างเสียงโทกับเสียงตรี ค่อนไปทางเสียงตรีในภาษาไทยมาตรฐาน) (อรพันธ์ บวรรักษา, 2544)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างภาคกลาง แม้ว่าจะเป็นภูมิภาคที่ไม่มีภาษาถิ่นใช้ แต่ก็ปรากฏการใช้สำเนียงเฉพาะของภาษาภาคกลาง คือภาษาสำเนียงเหนือ โดยออกเสียงวรรณยุกต์ต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน

ส่วนปัญหาการใช้คำติดปาก เช่น แบบ แบบว่า คือ คือว่า เอ่อ อ่า เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่พบในกลุ่มตัวอย่างทุกภูมิภาค ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นเพราะกลุ่มตัวอย่างเกิดอาการประหม่าตื่นเต้น หรือขาดการเตรียมเนื้อเรื่องพูดที่ดี ทำให้กลุ่มตัวอย่างขาดความมั่นใจ พูดไม่ต่อเนื่อง ส่วนปัญหาการพูดเร็ว นั้น พบโดดเด่นที่สุดในกลุ่มตัวอย่างภาคใต้ เพราะกลุ่มตัวอย่างนิยมพูดพยางค์ให้สั้นลง ทำให้การพูดเร็วขึ้น (ฉันทส ทองช่วย, 2534)

ในส่วนปัญหาการใช้ภาษาไทยถิ่น ผู้วิจัยสังเกตพบในกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เพราะกลุ่มตัวอย่างใช้ภาษาไทยถิ่นปนกับภาษาไทยมาตรฐาน ยกตัวอย่างเช่น กลุ่มตัวอย่างภาคเหนือนิยมใช้คำภาษาไทยถิ่นเหนือ เช่น คำว่า “ล้ำ” แทน “อร่อย” ตัวอย่างเช่น “มีข้าวชอยล้ำมาก ๆ” เป็นต้น นอกจากนี้นิยมใช้คำสร้อย เช่น คำว่า “เนาะ” ตัวอย่างเช่น “เราก็เป็นคนเหนือเนาะ” หรือ “หนา” ตัวอย่างเช่น “ไปไม่ได้หนา” ส่วนกลุ่มตัวอย่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นิยมใช้คำภาษาไทยถิ่นเขมรที่เป็นคำสร้อยหรือคำลงท้าย เช่น คำว่า “ยิ” “เบอะ” ตัวอย่างเช่น “ยิไม่ใช่ใส่เสื้อสีแดงเบอะ” และกลุ่มตัวอย่างภาคใต้ นิยมใช้คำภาษาไทยถิ่นใต้ คำว่า “ไม่รู้ฟัง” แทน “ไม่เข้าใจ” ตัวอย่างเช่น “เด็กนักเรียนบางคนไม่รู้ฟัง” นอกจากนี้ยังใช้คำสร้อย เช่น คำว่า “กะเบอะ” “นิ” “ตะ” ตัวอย่างเช่น “ไปด้วยกันตะ”

จะเห็นว่า ภาษาไทยถิ่นของแต่ละท้องถิ่น หรือสำเนียงถิ่น ทำให้บุคลิกภาพการสื่อสารของกลุ่มตัวอย่างแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของยศ สันตสมบัติ (2544) ที่ว่า บุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กในบริบทแวดล้อมสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่าง เป็นสาเหตุประการสำคัญที่ทำให้มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน โดนผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ที่ทำให้วัยรุ่นมีบุคลิกภาพการสื่อสารที่แตกต่างกันอย่างหลากหลาย

นอกจากนี้ การเลือกใช้ภาษาในการพูดยังเกิดปัญหาอีกหลายลักษณะ เช่น ใช้ภาษาระดับสนทนาปนกับภาษาระดับทางการหรือกึ่งทางการ ใช้คำไม่ถูกต้องกับความหมาย ใช้คำต่างประเทศโดยไม่จำเป็น และใช้คำสแลงซึ่งเป็นคำที่เด็กวัยรุ่นนิยมใช้ในปัจจุบัน ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างขาดความชำนาญด้านการใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย ประกอบกับการใช้ภาษาอยู่ในรูปแบบของการพูดต่อหน้าสาธารณะ ไม่ได้พูดจากเอกสาร จึงทำให้การใช้ภาษาบกพร่องมากกว่าการใช้ภาษาเขียน

สำหรับปัญหาบุคลิกการพูดที่พบและน่าสนใจอีกเรื่องหนึ่ง คือปัญหาพูดไม่เรียงลำดับเนื้อเรื่องวกวนสับสน ทั้งนี้เกิดจากกลุ่มตัวอย่างขาดการเตรียมความพร้อม นอกจากนี้ยังมีปัญหาพูดไม่เน้นประเด็นสำคัญและพูดไม่ตรงประเด็น ทำให้เรื่องที่พูดไม่เด่น รวมทั้งทำให้ผู้ฟังสับสนอีกด้วย นอกจากนี้ จากการสังเกตและพิจารณาการเลือกเรื่องสำหรับพูดต่อหน้าสาธารณะของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างบางคนเลือกเรื่องไม่เหมาะสมกับการพูดต่อหน้าสาธารณะ เช่น พูดเรื่องการเมื่อบแบบเลือกข้าง พูดแสดงทัศนคติเชิงลบ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งได้

3. บุคลิกภาพการแสดงออก

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาบุคลิกภาพการแสดงออกที่พบมากที่สุด คือปัญหาการแสดงออกทางสีหน้า โดยเฉพาะสีหน้าเคร่งเครียด รองลงมาคือปัญหาการแสดงท่าทาง ได้แก่ การเกร็งมือ การเดินเข้าไป การยืนพักขา เป็นต้น ทั้งนี้ปัญหาการแสดงออกดังกล่าว เกิดจากความตื่นเต้นของกลุ่มตัวอย่าง หรืออาจเกิดจากลักษณะบุคลิกภาพโดยส่วนตัวที่ไม่ค่อยระมัดระวังในเรื่องของบุคลิกภาพที่ดี

สำหรับปัญหาการใช้มือและการแสดงออกทางสายตานั้น เกิดจากกลุ่มตัวอย่างขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพการแสดงออกที่ถูกต้อง ทำให้ไม่สามารถใช้มือ หรือสายตามีปัญหา ทั้งนี้ลักษณะปัญหาบุคลิกภาพการแสดงที่พบสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กไทยอายุ 16 - 18 ปี (พรชนก เรืองวีรยุทธ, 2550)

5.2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณชนของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย มีทั้งหมด 4 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านเพศ

จากสรุปผลการวิจัยที่ว่า เพศต่างกันมีบุคลิกภาพโดยทั่วไปในด้านบุคลิกภาพภายนอกต่างกัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง สอดคล้องกับข้อสังเกตของผู้วิจัยและผู้ประเมินที่พบว่า โดยภาพรวมเพศชายมีบุคลิกภาพภายนอกดีกว่าเพศหญิง เพราะเพศหญิงมีนิสัยรักสวยรักงามมากกว่าเพศชาย จึงทำให้เพศหญิงสร้างบุคลิกภาพภายนอก แต่ทว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงส่วนใหญ่สร้างบุคลิกภาพภายนอกเกินความพอดี เช่น ย้อมสีผม แต่งหน้าทาปาก สวมเสื้อคลุม เป็นต้น ซึ่งไม่เหมาะสมกับวัย และกาลเทศะ จึงทำให้บุคลิกภาพภายนอกของเพศหญิงด้อยลง แต่ทว่าผลการวิจัยดังกล่าวไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กไทยอายุ 16 - 18 ปี (พรชนก เรืองวีรยุทธ, 2550) เพราะงานวิจัยนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายจะมีการพัฒนาบุคลิกภาพการแสดงออก น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง โดยผู้วิจัยมีทรรศนะว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพการแสดงออกที่ค่อนข้างนิ่ง ไม่ค่อยแสดงออกมากนัก และไม่ค่อยมีการพัฒนาในด้านนี้ อาจเป็นเพราะไม่มีความรู้ในเรื่องบุคลิกภาพการแสดงออกที่ถูกต้อง และมีบางส่วนที่มีความรู้ในด้านนี้แต่ไม่ค่อยให้ความสำคัญ เนื่องจากคิดว่าบุคลิกภาพการแสดงออกมีความสำคัญน้อยกว่าบุคลิกภาพการพูด จึงไม่ค่อยให้ความสนใจในเรื่องนี้

2. ปัจจัยด้านอายุ

จากสรุปผลการวิจัยที่ว่า อายุต่างกันมีบุคลิกภาพการพูดในด้านการพูดเนื้อเรื่องและการพูดสรุปต่างกัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างอายุ 18 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างอายุ 16 ปี และ 17 ปี สอดคล้องกับข้อสังเกตของผู้วิจัยและผู้ประเมินที่ว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 18 ปี สามารถถ่ายทอดความคิดได้อย่างมีระบบ ไม่สับสนวุ่นวาย พูดลำดับเนื้อเรื่องดี เน้นประเด็นสำคัญ สำหรับการพูดสรุปเรื่องก็สามารถพูดสรุปสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง สร้างประทับใจแก่ผู้ฟัง ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวสัมพันธ์กับข้อมูลประชากร ที่มีกลุ่มตัวอย่างอายุ 18 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีแนวคิดว่าการพูดในชั้นเรียนหรือจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีมากกว่านักเรียนระดับชั้นอื่นๆ ทำให้กลุ่มตัวอย่างอายุ 18 ปี สามารถพูดนำเสนอและสรุปเรื่องที่พูดได้ดี ซึ่งผลการวิจัยในปัจจุบันนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับปัจจัยทางด้านระดับชั้น ดังจะให้เห็นในลำดับต่อไป

3. ปัจจัยด้านระดับชั้น

จากสรุปผลการวิจัยที่ว่า ระดับชั้นต่างกันมีบุคลิกภาพโดยทั่วไปในด้านการถ่ายทอดความคิด บุคลิกภาพการพูดในด้านการพูดเนื้อเรื่องและการพูดสรุปต่างกัน ซึ่งบุคลิกภาพโดยทั่วไปในด้านการถ่ายทอดความคิด กลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ส่วนบุคลิกภาพการพูดในด้านการพูดเนื้อเรื่องและการพูดสรุป กลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผลวิจัยที่ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Fuhrmann (อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2549) เรื่องการเล่นของเด็กวัยรุ่นตอนกลางและตอนปลายที่ว่า เด็กจะสนใจการเล่นต่างๆ น้อยลงเพราะต้องหมกมุ่นกับเรื่องราวนานๆ เช่น การเลือกอาชีพ การเปลี่ยนระดับการศึกษา ความหมกมุ่นการศึกษา ความสนใจเพศตรงกันข้าม การแสวงหาอุดมการณ์ปรัชญาชีวิต การเตรียมตัวประกอบอาชีพ ฯลฯ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวตรงกับบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กล่าวคือ จากการสังเกตพบว่า กลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จริงจังกับการพูดต่อหน้าสาธารณะ เลือกเรื่องที่จะพูดเกี่ยวกับความใฝ่ฝันและการศึกษาต่อเป็นส่วนใหญ่ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี รวมทั้ง

สามารถถ่ายทอดความคิดอย่างมีระบบ จัดการอารมณ์ตนเองได้ดี ไม่ค่อยประหม่าตื่นเต้น และมีความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะมีประสบการณ์การพูดต่อหน้าสาธารณะมากกว่าระดับชั้นอื่นๆ ซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น พูดหน้าชั้นเรียน พูดหน้าเสาธง พูดแข่งขัน เป็นต้น

4. ปัจจัยด้านภูมิภาค

จากสรุปผลการวิจัยที่ว่า ภูมิภาคต่างกันมีบุคลิกภาพโดยทั่วไปในด้านบุคลิกภาพภายนอก ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล ความพร้อมในการเรียนรู้ และความเชื่อมั่นและนิยมชมชอบในตนเอง และบุคลิกภาพการแสดงออกในด้านการใช้สื่อประกอบต่างกัน ซึ่งบุคลิกภาพโดยทั่วไปในด้านบุคลิกภาพภายนอก กลุ่มตัวอย่างภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าภาคเหนือ ในด้านลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล กลุ่มภาคเหนือมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างภาคใต้ ในด้านความพร้อมในการเรียนรู้และด้านความเชื่อมั่นและนิยมชมชอบในตนเอง กลุ่มตัวอย่างภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าภาคใต้ ส่วนบุคลิกภาพการแสดงออกในด้านการใช้สื่อประกอบ กลุ่มตัวอย่างภาคเหนือมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคใต้

ผลการวิจัยที่ได้ สอดคล้องกับข้อสังเกตของผู้วิจัยและผู้ประเมินอย่างชัดเจนเพียงหนึ่งประเด็น ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในภาคเหนือมีความสามารถในด้านลักษณะอุปนิสัยที่ดีที่สุด เพราะไม่พบกลุ่มตัวอย่างที่แสดงกิริยาประชดประชันเสียดสี หลบหลู่ดูหมิ่นผู้อื่น และรักษาเวลาในการพูดได้ดีมาก ซึ่งบุคลิกภาพดังกล่าวตรงกับลักษณะนิสัยโดยทั่วไปที่มีอัตลักษณ์ของตน คือ การนิยมความสวยงาม โดยเฉพาะของบุคคล ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และนิยมสังสรรค์ ความเชื่อฟังผู้มีความรู้และอำนาจ การไม่นิยมความขัดแย้งรุนแรง (สนิท สมัครการ, 2521)

ส่วนบุคลิกภาพโดยทั่วไปในด้านบุคลิกภาพภายนอก ความพร้อมในการเรียนรู้ และความเชื่อมั่นและความนิยมชมชอบในตัวเอง รวมทั้งบุคลิกภาพการแสดงออกในด้านการใช้สื่อประกอบ ไม่สอดคล้องกับข้อสังเกตของผู้วิจัยและผู้ประเมิน ที่พบว่า บุคลิกภาพการสื่อสารในด้านดังกล่าวปรากฏทั่วไปในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 และไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจน

ทั้งนี้ ในประเด็นปัจจัยทางด้านภูมิภาค สะท้อนให้เห็นความแตกต่างของผลการวิจัยที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานและหาค่านัยสำคัญทางสถิติ กับผลการวิจัยที่ได้จากการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ประเมิน กล่าวคือ ในด้านบุคลิกภาพการพูด โดยเฉพาะบุคลิกภาพการพูดโดยทั่วไป ได้แก่ น้ำเสียงและการใช้ภาษา จากการทดสอบสมมติฐานและหาค่านัยสำคัญทางสถิติ พบว่า ความแตกต่างทางภูมิภาคไม่ส่งผลต่อความแตกต่างของบุคลิกภาพการพูด แต่ทว่าจากการสังเกตข้อมูลของผู้วิจัยและผู้ประเมินพบว่า กลุ่มตัวอย่างแต่ละภูมิภาคมีบุคลิกภาพการพูดโดยทั่วไปแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างภาคกลางที่แตกต่างอย่างชัดเจนกับภูมิภาคอื่นๆ เพราะว่ามีภูมิภาคอื่นๆ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างสามารถพูดภาษาไทยถิ่นได้ หรือการพูดมีสำเนียงภาษาไทยถิ่น นอกจากนี้ลักษณะเฉพาะของภาษาไทยถิ่นยังทำให้กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาเรื่องการออกเสียง ร และควบกล้ำ ร ล ไม่ชัด ซึ่งปัญหาดังกล่าวพบน้อยในกลุ่มตัวอย่างภาคกลาง

จากความแตกต่างดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า งานวิจัยนี้มีข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพที่สนับสนุนกัน กล่าวคือ นัยสำคัญทางสถิติที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณอาจไม่ได้แสดงค่าความแตกต่างที่แท้จริง เพราะมีสาเหตุหลายประการที่อาจทำให้ข้อมูลทางสถิติคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เช่น ปริมาณข้อมูลยังไม่เพียงพอ หรือเกณฑ์การให้คะแนนของผู้ประเมินต่างกัน เป็นต้น

5. ปัจจัยด้านครอบครัว

ครอบครัวมีส่วนทำให้บุคลิกภาพการสื่อสารแตกต่างกัน เพราะเกิดจากการสื่อสารภายในครอบครัว ลักษณะของครอบครัวที่แตกต่างกัน กล่าวคือ การอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลให้บุคลิกภาพการสื่อสารแตกต่างกัน ครอบครัวที่เลี้ยงดูด้วยความรักความอบอุ่น เปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็น ย่อมส่งผลให้ลูกมีอิสรภาพในการแสดงออก และมีบุคลิกภาพการสื่อสารที่ดีในทางกลับกันครอบครัวที่เลี้ยงดูด้วยภาวะความกดดัน อาจทำให้เด็กขาดความมั่นใจในตนเอง บุคลิกภาพการสื่อสารไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกับผลวิจัยของเบญจพร และคณะ (อ้างถึงในลัดดา เหมาะสุวรรณและคณะ, 2547) ที่ว่า การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความคิดสร้างสรรค์ ความภาคภูมิใจในตนเองและการปรับตัวได้ดีของเด็ก

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาการสื่อสารในครอบครัวตามภูมิภาค พบว่า บางครอบครัวไม่นิยมให้เด็กพูดภาษาไทยถิ่น เพราะเห็นความสำคัญของภาษาไทยมาตรฐานมากกว่า ซึ่งลักษณะการสื่อสารภายในครอบครัวแบบนี้ ส่งผลต่อการบุคลิกภาพการสื่อสาร คือทำให้เด็กมีบุคลิกภาพการพูด โดยเฉพาะการใช้น้ำเสียงและภาษาที่มีมาตรฐานมากขึ้น แต่ทว่าในมุมมองของนักภาษาศาสตร์ จะมองว่า หากการพูดต่อหน้าสาธารณะ กำหนดไว้ว่า ผู้พูดต้องใช้ภาษามาตรฐาน ถ้าผู้พูดพูดโดยใช้สำเนียงภาษาถิ่น หรือใช้คำภาษาไทยถิ่น ก็ถือว่ามีบุคลิกภาพด้านการพูดบกพร่อง แต่ถ้าในบริบทการพูดไม่ได้กำหนดว่าต้องใช้ภาษามาตรฐาน การที่ผู้พูดพูดโดยใช้สำเนียงถิ่นหรือใช้คำภาษาไทยถิ่น ด้วยความภาคภูมิใจ ก็ถือว่าเป็นการใช้ภาษาอีกลักษณะหนึ่งที่ไม่ทำให้บุคลิกภาพการสื่อสารบกพร่อง ในทางกลับกันอาจทำให้บุคลิกภาพการสื่อสารโดดเด่น และมีเอกลักษณ์เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นในมุมมองของนักภาษาศาสตร์ จึงไม่เห็นด้วยกับบางครอบครัวที่ไม่นิยมให้เด็กพูดภาษาไทยถิ่น

6. ปัจจัยด้านโรงเรียน

ปัจจัยด้านโรงเรียนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวคิดว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี โดยมองว่าการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน และกฎระเบียบของโรงเรียนเกี่ยวกับบุคลิกภาพ รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารของนักเรียน มีส่วนควบคุมและพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสาร ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับข้อสังเกตของผู้วิจัยที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนที่มีคุณภาพ ครูอาจารย์มีรูปแบบการเรียนการสอนที่สนับสนุนส่งเสริมบุคลิกภาพการพูด เช่น การพูดหน้าชั้นเรียน การนำเสนองานด้วยการพูด เป็นต้น

นอกจากนี้ จากภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่สังเกตได้จากแบบสอบถามก่อนพูด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักกิจกรรม หรือมีประสบการณ์ด้านการพูด เช่น เป็นคณะกรรมการนักเรียน เป็นหัวหน้าชั้นเรียน เป็นนักพูด นักโต้วาที เป็นต้น มีบุคลิกภาพการสื่อสารในการพูดต่อหน้าสาธารณะที่ดี ทั้งนี้ภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่เอื้อต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเกิดจากการสนับสนุนของโรงเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองด้วยการทำกิจกรรมควบคู่กับการเรียน

แนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ และข้อสังเกตของผู้วิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของกำธร ว่างทอง (2541) ที่ว่า บทบาทของโรงเรียนยังมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ เพราะโรงเรียนเป็นแหล่งสำคัญ

ที่สร้างแนวทางปฏิบัติสำหรับทุกคนเป็นเหมือนบ้านที่สองของเด็กๆ ยิ่งในปัจจุบันมีสถาบันทางการศึกษาที่ดีขึ้น ตั้งแต่ระดับเล็กไปจนถึงอุดมศึกษา หลักการที่โรงเรียนถือปฏิบัติทางด้านพัฒนาบุคลิกภาพและสุขภาพจิต เป็นหลักการที่มุ่งเน้นให้เป็นคนที่สมบูรณ์

5.3 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อจำกัดของการวิจัย

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้มีผู้ประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารจำนวน 6 คน และให้ผู้ประเมินแต่ละคนประเมินผลด้วยตนเองแบบอิสระ ไม่ได้ประชุมกลุ่มผู้ประเมินเพื่อสรุปผลคะแนน แล้วนำคะแนนของผู้ประเมินแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ย ประกอบกับมาตรฐานการให้คะแนนของแต่ละคนแตกต่างกัน เช่น ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างแสดงอาการประหม่า ผู้ประเมินบางคนให้คะแนนระดับ 2 พอใช้ แต่บางคนให้ระดับ 1 ต้องปรับปรุงแก้ไข เป็นต้น ทำให้ผลการประเมินที่ได้อาจไม่เที่ยงและส่งผลให้งานวิจัยอาจไม่น่าเชื่อถือเท่าที่ควร แต่เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยโดยใช้แบบบันทึกการสังเกตบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะ ซึ่งทำให้ข้อจำกัดดังกล่าวมีผลการวิจัยเชิงคุณภาพสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณ แต่เพื่อความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของงานวิจัยที่ดีที่สุด ผู้วิจัยจึงควรกำหนดให้ผู้ประเมินได้ประชุมเพื่อสรุปผลการประเมินร่วมกัน รวมทั้งจัดอบรมผู้ประเมินหรือกิจกรรมวิจัยจำลองเพื่อให้ผู้ประเมินแต่ละคนได้ทดลองประเมินและได้แนวทางการให้คะแนนที่มีมาตรฐานเดียวกัน

2. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4 โรงเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างที่ส่งผลให้การเก็บรวบรวมข้อมูลมีอุปสรรค อย่างเช่น ความแตกต่างด้านสถานที่สำหรับจัดกิจกรรม บางโรงเรียนใช้ห้องโสตทัศนศึกษา บางโรงเรียนใช้ห้องแนะแนว ซึ่งมีอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาและคุณภาพของอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาแตกต่างกัน รวมทั้งสภาพแวดล้อมในการจัดกิจกรรมแตกต่างกัน เช่น การให้ความสนใจของผู้ร่วมฟัง เสียงตามสายของทางโรงเรียนที่รบกวนการจัดกิจกรรม เป็นต้น ทำให้บรรยากาศการประเมินแตกต่างกัน และส่งผลให้งานวิจัยอาจไม่น่าเชื่อถือเท่าที่ควร ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรจัดกิจกรรมการวิจัยในสถานที่และสภาพแวดล้อมเดียวกัน เช่น นำกลุ่มตัวอย่างจาก 4 ภูมิภาคมารวมกัน ในรูปแบบของค่ายอบรม เพื่อให้ไม่เกิดข้อจำกัดดังกล่าว

3. เนื่องจากโรงเรียนที่ผู้วิจัยเลือกเป็นเพียงโรงเรียนตัวแทนของแต่ละภูมิภาค อาจส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สามารถเป็นตัวแทนที่แท้จริง ดังเช่น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีโรงเรียนสุรวิทยาคาร จังหวัดสุรินทร์ เป็นโรงเรียนที่ศึกษากลุ่มตัวอย่าง ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมอีสานใต้ คือการใช้ภาษาไทยถิ่นเขมรอาจเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยแตกต่างกัน ในกรณีที่ผู้วิจัยทำการวิจัยในจังหวัดอื่นที่ใช้ภาษาไทยถิ่นอีสาน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรเลือกโรงเรียนในจังหวัดที่สามารถเป็นตัวแทนของแต่ละภูมิภาคได้ดีที่สุด

5.3.2 ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. การวิจัยนี้ ศึกษาเฉพาะประเด็นลักษณะทั่วไป ปัญหา และปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทยด้วย เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นหลักสูตรสำหรับพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารของเยาวชนไทยในระดับประเทศต่อไปได้ นอกจากนี้ควรศึกษาพัฒนาการของบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทยด้วย โดยจัดเป็นโครงการพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสาร ให้กลุ่มตัวอย่างได้เข้ามาอบรม เพื่อให้เห็นพัฒนาการบุคลิกภาพการสื่อสารของกลุ่มตัวอย่างที่เกิดจากการใช้แนวทางการพัฒนา อีกทั้งยังเป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่า แนวทางการพัฒนาที่ใช้ในการอบรมสามารถพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารได้จริง

2. การวิจัยนี้ ศึกษาเฉพาะประเด็นการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ในบริบทการสื่อสารประเภทอื่น เช่น การสื่อสารโดยทั่วไป การได้วาที่เป็นต้น เพื่อให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างของบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทยในบริบทอื่นเมื่อเปรียบเทียบกับ การสื่อสารต่อหน้าสาธารณะ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กัลยา แก่นไฉ. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิผลทางการเรียนกับทัศนคติของมารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

กำธร จ่างทอง. สุขภาพจิตและการพัฒนาคน. นครศรีธรรมราช: สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2541.

เกสรี ศิริเลิศชัย. การพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กไทยอายุ 13 - 15 ปี. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาวาทยวิทยา ภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

ชวลวรรณ เวชธรรม. การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภายในตนเอง และการสื่อสารเพื่อเอาชนะอุปสรรคของเด็กไทยอายุ 6 - 12 ปี. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาวาทยวิทยา ภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

จตุพล ชมพูนิช. บุคลิกภาพคนรุ่นใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บู๊คแบงก์, 2540.

จันทร์จิรา อาภาเขต. ความสามารถในการสื่อสารของผู้หญิงที่ทำงานในบริษัทข้ามชาติอเมริกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. สาขาวิชาวาทยวิทยา ภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดง. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ. ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม: ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2540.

จำนง วิบูลย์ศรี. อิทธิพลของภาษาต่อการคิดเชิงเหตุผลในเด็กไทย: การวิจัยเชิงทดลอง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

จำนง วิบูลย์ศรี. หลักและการปฏิบัติทางวาทนิเวศ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสาร การแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

จำนง วิบูลย์ศรี. “เทคนิคการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ,” วารสารนิเทศศาสตร์. (เมษายน - มิถุนายน, 2543).

จำนง วิบูลย์ศรี. แนวโน้มการพัฒนาการเรียนการสอนด้านนิเทศศาสตร์ สาขาวาทวิทยา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ในทศวรรษ 2544 - 2554. วารสารนิเทศศาสตร์, (มกราคม - มีนาคม, 2544).

ฉันทนิช อัครนนท์. การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2546.

ฉันทัส ทองช่วย. ภาษาและวัฒนธรรม ภาคใต้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2536.

ณจิต ดีปานวงศ์. อิทธิพลของอวัจนภาษา ของนักร้องแกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ ต่อเยาวชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ณภัทร เทพพรธนะ. ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2541.

ณภัทร เทพพรธนะ. ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดับเบิลยูเอ็นพี พรินติ้งจำกัด, 2542.

ทวี ทองสว่าง. คู่มือการสอนภูมิศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย รามคำแหง, 2527.

- ทศนา แหมมณี และคนอื่นๆ. วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บริษัทเดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเมนท์ จำกัด, 2544.
- ธเนศวร์ เจริญเมือง. คนเมือง. เชียงใหม่: เชียงใหม่โรงพิมพ์แสงศิลป์, 2544.
- นัยพินิจ ศษภักดี. พัฒนาสมองลูกให้ฉลาด. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: แพลน พับลิชชิ่ง, 2543.
- นิชรา เรื่องดารการนนท์. โครงการ วิจัยพัฒนาการองค์รวมของเด็กไทย: ปัจจัยคัดสรรด้าน ครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดู โดยลัดดา เหมาะสุวรรณและคณะ เล่ม 7: พัฒนาการและเชาวน์ปัญญาของเด็กไทย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, เมษายน 2547.
- นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต. หลักการพูด. ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2544.
- นิสารัตน์ ทองอุปการ. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวและทัศนคติต่อเรื่องเพศของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.
- บุญสิริ มีสำราญ. รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวที่ใช้ระบบการเรียนการสอนแบบโฮมสคูล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ปณิธา วรสาสุลักษณ์. การสื่อสารเชิงวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กไทยอายุ 6 - 12 ปี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวาริชวิทยา ภาควิชาวาริชวิทยาและสื่อการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ปรมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ประมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ประดิษฐ์ วรรณประเวศ. การศึกษาเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทยในโรงเรียนรัฐบาลชายและโรงเรียนรัฐบาลหญิง ในจังหวัดพระนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

ประมาณ เทพสงเคราะห์. ภูมิศาสตร์ภาคใต้ เล่มที่ 1. สงขลา: ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2541.

ประยูรศรี สุยะศุนานนท์. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาและแนะ คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยจันทรเกษม, 2521.

ปรีชา หิรัญประดิษฐ์. ปัญหาการสอนทักษะพูดในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

ผอบ โปษกฤษณะ. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย: การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง และราชาศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์รวมสาส์น, 2538.

พรชนก เรืองวีรยุทธ. การพัฒนาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะของเด็กไทยอายุ 16 - 18 ปี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวาทยวิทยา ภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

พรธนี ศิริวรรณบุศย์. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

พรธนี ฉัตรพลรักษ์ณี, แปล. วัฒนธรรมและพฤติกรรมของไทย. [ม.ป.ท.], 2524. (อัดสำเนา)

พัชนี เชยจรรยา และ ประทุม ฤกษ์กลาง. รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัวและการเปิดรับสื่อมวลชนของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร. [ม.ป.ท.], 2531.

พิชญ์ สมพอง. สถาบันครอบครัวในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526.

พิมพ์วิธรา วัจนะพุกกะ. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กไทยอายุ 6 - 12 ปี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษาและสื่อการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์. "การสร้างบุคลิกภาพให้เด็ก," หนูน้อยน่ารัก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ไพบูลย์ บุญไชย. ภูมิศาสตร์ ภูมิภาค. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์, 2550.

ภัสสร่า แสงมาลี. การพัฒนาความสามารถในการสื่อสารทางอารมณ์ คุณธรรม และจริยธรรมของเด็กไทยอายุ 6 - 12 ปี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาอาชีวศึกษา ภาควิชาอาชีวศึกษาและสื่อการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

มาณวิภา ตันติสุกฤต. ศิลปะการพูดต่อหน้าสาธารณะ. เชียงใหม่: ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

รัชนี กิติพรชัย. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูในด้านความเข้มงวด การลงโทษ กับความคิดสร้างสรรค์ของบุตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ แผนกวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515

ระเด่น ทักษณา. คนมีเสน่ห์และศิลปะการพูดการฟัง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัท สหธรรมิก จำกัด, 2549.

รุ่ง ศรีอัษฎาพร. คู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมโครงการ ESP. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550. (อัดสำเนา)

ลัดดา เหมาะสุวรรณ และคณะ. โครงการวิจัย พัฒนาการองค์รวมของเด็กไทย : ปัจจัยคัดสรรด้านครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู โดยลัดดา เหมาะสุวรรณและคณะ เล่ม 1 : เด็กไทยวันนี้ เป็นอยู่อย่างไร. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, เมษายน 2547

ยศ สันตสมบัติ. มนุษย์กับวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

ระเด่น ทักษณา. คนมีเสน่ห์และศิลปะการพูดการฟัง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัท สหธรรมิก จำกัด, 2549.

วสันต์ พงศ์สุประดิษฐ์. พลังพูด พลังเพิ่ม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ บ็อค แแบงก์, 2545.

วรวิธ สุวรรณฤทธิ์ และคนอื่นๆ. วิถีไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2549.

วาริศา พลายบัว. รูปแบบการสื่อสารภายในครอบครัว การเปิดรับสื่อมวลชนและทัศนคติต่อสถานภาพสตรีของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517.

วินิจ เกตุขำ. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ กับความคิดสร้างสรรค์ความเป็นผู้นำและความวิตกกังวลของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ในจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515.

วิรัช ลภีรัตนกุล. วาทนิเทศและวาทศิลป์ หลักทฤษฎีและวิธีปฏิบัติยุคสหัฐวรรษใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

วิไลศักดิ์ กิ่งคำ. ภาษาไทยถิ่น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.

ศิริกุล อิศรานุรักษ์. พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ-สังคมจริยธรรมของเด็กไทย. หาดใหญ่: โรงพิมพ์ เอกสารหาดใหญ่, 2547.

ศิริชัย พงษ์วิชัย. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เฟื่องอักษร, 2519.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม 2549 แนวคิดเชิง ทฤษฎีวิจัยรุ่น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. ทฤษฎีจิตวิทยาบุคคลิกภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอ ชาวบ้าน, 2551.

ศรีศักดิ์ วัลลิโภดม. การศึกษาสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคกลาง. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สนิท สมัครการ. สังคมและวัฒนธรรมภาคเหนือ ประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2521.

สวณิต ยมาภัย และ ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. หลักการพูดขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: เบลโล่การพิมพ์, 2538.

สมจิต ชีวปรีชา. วาทวิทยา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. สังคมไทยแนวทางวิจัยและพัฒนา. ขอนแก่น: ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2525.

สายใจ อินทร์พรชัย และ ศักดา ปั่นเหน่งเพชร. ประมวลสาระชุดวิชา “การพัฒนาทักษะทางภาษา”
หน่วยที่ 7-10. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.

สิริพร ตัณฑเศรษฐี. การศึกษาเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทยในโรงเรียนราษฎร์
สหศึกษา ในจังหวัดพระนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514

สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2543.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: สามลดา,
2546.

สุวิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. โลกทัศน์ไทยภาคใต้. สงขลา: ศูนย์ส่งเสริมภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2521.

สมิตร คุณานุกร. ภาษาท่าทาง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์, 2524.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 10. [ม.ป.ท.], 2550. (อัดสำเนา)

อมลิน ศิริสวัสดิ์. การสื่อสารเชิงอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กไทยอายุ 6 - 12 ปี.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวาทวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2547.

อรพันธ์ บวรรักษา. ภาษาไทยท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544

อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท. หลักปรัชญาทางวาทวิทยา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

อวยพร พานิช และคนอื่นๆ. อวัจนภาษาในนวนิยายรอบทศวรรษ 2516-2525. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

อวยพร พานิช และคนอื่นๆ. ภาษาเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาวิทยาและการสื่อสารการศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

อารีพร อำนวยกิจเจริญ. ปัจจัยบุคลิกภาพและการเลี้ยงดูของครอบครัวของวัยรุ่นที่มีอิทธิพลต่อการชม "ฟรีคอนเสิร์ต" ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.

อุไร สุมาริธรรม. จิตวิทยาการแนะแนวเด็กวัยรุ่น. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2545.

ภาษาอังกฤษ

Barker, L.L. Communication. 8thed. Boston: The Pearson Education Company, 2002

Chaffee S.H., Mcleod J.M. and Wackman D.B., "Family Communication Patterns and Adolcent Political Participation, in Socialization to Politics: A Reader, ed. Jact Dannis, New York: John Wiley & Sons, 1973.

Erikson, Erik. "The Phychoanalytic Study of the Child" Erik Erikson's Dream Specimen Paper: A Classic Revisited. Howard B. Levine, 1988.

Kantor, David and Lehr William. Inside the Family. New York: Harper & Row, 1976.

Kundten and Schafer. Juvenile delinquency : a reader. New York: Random House, 1970

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางแสดงผลการทดสอบความแตกต่างแบบจับคู่ (Paired Difference Tests)

ด้วยค่าทางสถิติ Mann - Whitney U test

1. บุคลิกภาพทั่วไป

1.1 ระดับชั้น

บุคลิกภาพทั่วไป	สถิติ	ระดับชั้น		Sig.
การถ่ายทอด ความคิด	Mann - Whitney U test	ม.4	ม.5	0.229
			ม.6	0.003*
		ม.5	ม.4	0.229
			ม.6	0.023*
		ม.6	ม.4	0.003*
			ม.5	0.023*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.2 ภูมิภาค

บุคลิกภาพ ทั่วไป	สถิติ	ภูมิภาค		Sig.
บุคลิกภาพ ภายนอก	Mann - Whitney U test	ภาคใต้	ภาคเหนือ	0.000*
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.915
			ภาคกลาง	0.789
		ภาคเหนือ	ภาคใต้	0.000*
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.000*
			ภาคกลาง	0.000*
		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	0.915
			ภาคเหนือ	0.000*
			ภาคกลาง	0.665

บุคลิกภาพ ทั่วไป	สถิติ	ภาค		Sig.
บุคลิกภาพ ภายนอก	Mann - Whitney U test	ภาคกลาง	ภาคใต้	0.789
			ภาคเหนือ	0.000*
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.665
ลักษณะอุปนิสัย ส่วนบุคคล	Mann - Whitney U test	ภาคใต้	ภาคเหนือ	0.000*
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.000*
			ภาคกลาง	0.063
		ภาคเหนือ	ภาคใต้	0.000*
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.000*
			ภาคกลาง	0.002*
		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	0.000*
			ภาคเหนือ	0.000*
			ภาคกลาง	0.441
		ภาคกลาง	ภาคใต้	0.063
			ภาคเหนือ	0.002*
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.441

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บุคลิกภาพ ทั่วไป	สถิติ	ภูมิภาค		Sig.
ความพร้อมใน การเรียนรู้	Mann - Whitney U test	ภาคใต้	ภาคเหนือ	0.005*
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.011*
			ภาคกลาง	0.000*
		ภาคเหนือ	ภาคใต้	0.005*
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.842
			ภาคกลาง	0.061
		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	0.005*
			ภาคเหนือ	0.842
			ภาคกลาง	0.061
		ภาคกลาง	ภาคใต้	0.000*
			ภาคเหนือ	0.061
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.061

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บุคลิกภาพ ทั่วไป	สถิติ	ภูมิภาค		Sig.
ความเชื่อมั่น และความนิยม ชมชอบใน ตัวเอง	Mann - Whitney U test	ภาคใต้	ภาคเหนือ	0.074
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.011*
			ภาคกลาง	0.001*
		ภาคเหนือ	ภาคใต้	0.074
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.272
			ภาคกลาง	0.028*
		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	0.011*
			ภาคเหนือ	0.272
			ภาคกลาง	0.186
		ภาคกลาง	ภาคใต้	0.001*
			ภาคเหนือ	0.028*
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.186

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. บุคลิกภาพการพูด

2.1 ระดับชั้น

บุคลิกภาพการพูด	สถิติ	ระดับชั้น		Sig.
การพูดเนื้อเรื่อง	Mann - Whitney U test	ม.4	ม.5	0.914
			ม.6	0.024*
		ม.5	ม.4	0.914
			ม.6	0.023*
		ม.6	ม.4	0.024*
			ม.5	0.023*
การพูดสรุป	Mann - Whitney U test	ม.4	ม.5	0.583
			ม.6	0.003*
		ม.5	ม.4	0.583
			ม.6	0.005*
		ม.6	ม.4	0.003*
			ม.5	0.005*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 อายุ

บุคลิกภาพการพูด	สถิติ	อายุ		Sig.
การพูดเนื้อเรื่อง	Mann - Whitney U test	16	17	0.918
			18	0.012*
		17	16	0.918
			18	0.024*
		18	16	0.012*
			17	0.024*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บุคลิกภาพ การพูด	สถิติ	อายุ		Sig.
การพูดสรุป	Mann - Whitney U test	16	17	0.962
			18	0.003*
		17	16	0.962
			18	0.007*
		18	16	0.003*
			17	0.007*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. บุคลิกภาพการแสดงออก

3.1 ภูมิภาค

บุคลิกภาพทั่วไป	สถิติ	ภูมิภาค		Sig.
การใช้สื่อประกอบ	Mann - Whitney U test	ภาคใต้	ภาคเหนือ	0.000*
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.364
			ภาคกลาง	0.243
		ภาคเหนือ	ภาคใต้	0.000*
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.001*
			ภาคกลาง	0.037*
		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	0.364
			ภาคเหนือ	0.001*
			ภาคกลาง	0.552
		ภาคกลาง	ภาคใต้	0.243
			ภาคเหนือ	0.037*
			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.552

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามก่อนพูดของเด็กวัยรุ่น

เรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ

ในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย”

คำชี้แจง : กรุณากรอกข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน โปรดกรอกให้ครบทุกข้อ

1. ชื่อผู้พูด..... นามสกุล.....
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุ..... ปี
4. ระดับชั้น ม.4 ม. 5 ม.6
5. โรงเรียน..... จังหวัด.....
6. นักเรียนเคยพูดหน้าชั้นเรียนที่โรงเรียนหรือไม่
 เคย ไม่เคย
7. ถ้านักเรียนเคยพูดหน้าชั้นเรียนที่โรงเรียน นักเรียนได้พูดหน้าชั้นเรียนบ่อยแค่ไหน
 อย่างน้อยภาคเรียนละ 1-2 ครั้ง
 อย่างน้อยเดือนละ 1-2 ครั้ง
 อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง
 ทุกวัน
8. นักเรียนเคยพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก ที่อื่นนอกจากโรงเรียนหรือไม่
 ไม่เคย เคย ระบุสถานที่.....
9. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรในการพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก
 ไม่ชอบ ชอบเล็กน้อย เฉยๆ ชอบ ชอบมาก
10. ถ้านักเรียน**ไม่ชอบ**การพูดและแสดงออกต่อหน้าคนจำนวนมาก เพราะ
.....
11. ถ้านักเรียน**ชอบ**พูดและแสดงออกต่อหน้าคนจำนวนมาก เพราะ
.....

12. เวลาที่นักเรียนพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก หรือพูดหน้าชั้นเรียนน้องมีความรู้สึกอย่างไร

- ตื่นเต้น
- กลัว
- มั่นใจ
- สนุก
- มีความสุข
- อื่น ๆ

13. นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมในวันนี้หรือไม่

- ไม่สนใจแต่คุณครูบังคับให้มา
- เฉยๆ แต่คุณครูพามา
- อยากมา เพราะ สนใจปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับเพื่อนใหม่ๆ
- สนใจปฏิบัติทำกิจกรรมจะได้พูดดีขึ้น
- อื่นๆ

14. นักเรียนตื่นเต้นที่จะได้พูดในวันนี้หรือไม่

- ตื่นเต้นมาก
- ตื่นเต้นนิดหน่อย
- ไม่ตื่นเต้นเลย

15. นักเรียนคิดว่ามีความพร้อมในวันนี้มากแค่ไหน

- พร้อมมาก
- ไม่ค่อยพร้อม

แบบสอบถามหลังพูดของเด็กวัยรุ่น

เรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ

ในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย”

คำสั่งชี้แจง : กรุณากรอกข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน โปรดกรอกให้ครบทุกข้อ

1. ชื่อ.....ชื่อเล่น.....
2. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการพูดต่อหน้าคนจำนวนมากในวันนี้

☐ ไม่ชอบ	☐ ชอบเล็กน้อย	☐ ชอบมาก	☐ ชอบมากที่สุด
☐ ไม่ตื่นเต้น	☐ ตื่นเต้นเล็กน้อย	☐ ตื่นเต้นมาก	☐ ตื่นเต้นมากที่สุด
☐ ไม่สนุก	☐ สนุกเล็กน้อย	☐ สนุกมาก	☐ สนุกมากที่สุด
☐ อื่นๆ.....			
3. นักเรียนคิดว่าตนเองพูดได้ดีหรือไม่

☐ ไม่ดีเลย	☐ ดีน้อย	☐ ดีปานกลาง	☐ ดีมาก	☐ ดีที่สุด
-----------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------
4. สิ่งที่นักเรียนรู้สึกทำได้ดีในการพูดวันนี้
คือ.....
5. สิ่งที่นักเรียนรู้สึกทำได้ไม่ดีในการพูดวันนี้
คือ.....
6. นักเรียนรู้สึกอย่างไรต่อการพูดและแสดงออกต่อหน้าคนจำนวนมาก

☐ ชอบ เพราะ
☐ ไม่ชอบ เพราะ
7. นักเรียนอยากพูดและแสดงออกให้ดีขึ้นหรือไม่

☐ อยาก
☐ ไม่อยาก
8. นักเรียนอยากร่วมกิจกรรมการพูดและแสดงออกต่อหน้าสาธารณะกับเพื่อนๆ หรือไม่

☐ อยากทำ เพราะ.....
☐ ไม่อยากทำเพราะ

9. นักเรียนทราบหรือไม่ว่า **บุคลิกภาพการพูด และการแสดงออก** หมายความว่าอะไร

ทราบ

ไม่ทราบ

10. ถ้านักเรียนทราบให้นักเรียนเขียนอธิบายความหมายของ **บุคลิกภาพการพูดและการแสดงออก**

.....

11. ถ้านักเรียนไม่ทราบนักเรียนคิดว่า **บุคลิกภาพการพูดและการแสดงออก** หมายความว่าอย่างไร

.....

12. นักเรียนคิดว่า ภาพของบุคคลที่มี**บุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกที่ดี** มีลักษณะอย่างไร

.....

13. นักเรียนอยากให้มีการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมอะไรบ้างในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

.....

ภาคผนวก ค

แบบประเมิน

บุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะ

ในงานวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่น
อายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย”

คำอธิบาย

1. แบบประเมินบุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง
บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี
ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งเป็นงานวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาวิทยา
ภาควิชาภาษาไทยและสื่อสารการศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปี
การศึกษา 2551

2. แบบประเมินนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน กล่าวคือ

ตอนที่ 1 แบบประเมินบุคลิกภาพโดยทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบประเมินบุคลิกภาพการพูด

ตอนที่ 3 แบบประเมินบุคลิกภาพการแสดงออก

3. ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากคณะกรรมการผู้ประเมินในการประเมินบุคลิกภาพการพูด
และการแสดงออกของนักเรียนที่เข้าร่วมในการศึกษานี้ตามความเป็นจริง และละเอียดที่สุดเท่าที่ท่าน
สามารถจะทำได้ ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของผลการศึกษารั้งนี้

คำสั่งชี้แจง : กรุณากรอกข้อความลงในช่องว่างให้ครบถ้วนทุกตอนดังนี้

ลำดับที่ขึ้นพูด

รายละเอียดและข้อมูลพื้นฐานของผู้พูด

ชื่อ.....นามสกุล.....เพศ.....อายุ.....ปี

ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....โรงเรียน.....จังหวัด.....

ชื่อ-สกุล กรรมการผู้ประเมิน.....

ตอนที่ 1 แบบประเมินบุคลิกภาพโดยทั่วไป

เกณฑ์การพิจารณา	คะแนน	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
1. บุคลิกภาพภายนอกโดยทั่วไป ดูสะอาด สุภาพ สมวัย เหมาะกับกาลเทศะ		
2. การถ่ายทอดความคิดอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน สามารถเรียบเรียงเรื่องราวได้อย่างดี มีข้อมูล ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจน สามารถโต้แย้งแสดง เหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ ปฏิภาณไหวพริบ และมีวิจารณ์ญาณที่ดี		
3. การบริหารจัดการอารมณ์ตนเอง ควบคุม อากัปกริยาอารมณ์ได้สอดคล้องกับเรื่องที่พูดและ บริหารความขัดแย้งกับผู้อื่นได้ดีมีความเป็นมิตร สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น		
4. ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล การตรงต่อเวลา มารยาทในการปฏิบัติต่อผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความจริงใจ ซื่อสัตย์ ไม่เอาัดเอาเปรียบ ไม่ลบ หลู่ดูหมิ่น รู้จักแสดงมุทิตาจิตที่ดีต่อเพื่อนที่ร่วม กิจกรรม		
5. ความพร้อมในการเรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อ การพัฒนาตนเอง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แก้ไข เหตุการณ์เฉพาะหน้า อดทนและมีความพยายาม เอาชนะอุปสรรคต่างๆในการทำกิจกรรม		
6. ความเชื่อมั่น และความนิยมชมชอบในตนเองมี ความกล้าคิด กล้าพูด กล้าแสดงออกเหมาะสม มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น		
<p>ความคิดเห็นอื่นๆ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>		

(เกณฑ์ประเมิน 1 = ต้องปรับปรุงแก้ไข 2 = พอใช้ 3 = ดี 4 = ดีมาก N/A = ประเมินไม่ได้)

ตอนที่ 2 แบบประเมินบุคลิกภาพการพูด

เกณฑ์การพิจารณา	คะแนน	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
<p>2.1 การพูดโดยทั่วไป</p> <p>ผู้พูดมีบุคลิกภาพการพูดโดยทั่วไป คือพูดจามีน้ำเสียงไพเราะ น่าฟัง มีหางเสียง ชัดถ้อยชัดคำ ชัดเจนได้มาตรฐานถูกต้องตามอักขระวิธี มีการใช้ภาษาไทยถูกต้องทั้งความหมายและหลักการอ่านออกเสียง รวมถึงการใช้สำเนียงภาษาราชการได้อย่างถูกต้อง</p>		
<p>2.2 การพูดเพื่อนำเสนอ</p> <p>2.2.1 ชั้นทักทายและปฏิสันถาร</p> <p>ผู้พูดมีการกล่าวทักทายผู้ฟังทุกระดับอย่างทั่วถึง มีการแนะนำตนเองที่ครบถ้วนชัดเจน ใช้สรรพนามแทนตนเองเหมาะสม กล่าวถึงประเด็นที่จะพูดและเป้าหมายของการพูดได้อย่างน่าสนใจและทำให้ผู้ฟังเข้าใจชวนติดตาม</p>		
<p>2.2.2 ชั้นกล่าวนำเข้าสู่เรื่อง</p> <p>ผู้พูดมีการกล่าวนำเข้าสู่เรื่องอย่างน่าสนใจมีการเล่าอารมณ์ให้เกิดอย่างแรงกล้า เช่น การยกกวีหรือวีจนะดีเด่นของนักปราชญ์ ตลอดจนใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ การร้องเพลง การเรียกร้องความน่าสนใจลีลาวาทะที่โดดเด่นการมีอารมณ์ขันการยกตัวอย่าง เป็นต้น</p>		
<p>2.2.3 ชั้นกล่าวเนื้อเรื่องและสาระสำคัญ</p> <p>ผู้พูดเรียงลำดับเหตุการณ์ เวลา มีจุดมุ่งหมายของเรื่องที่พูดเพียงจุดเดียวไม่ยกเหตุผลคัดค้านกันเอง มีการพูดเร้าความรู้สึกให้มากขึ้นตามลำดับ โดยเรียงลำดับเหตุการณ์หรือยกตัวอย่างหรือยกอุทาหรณ์ที่เบาๆไว้ตอนต้นและหนักขึ้นๆในตอนหลังๆไม่พูดออกนอกประเด็นรู้จักเน้นตอนสำคัญมีการเปรียบเทียบเปรียบเทียบที่คมคายให้คิดและจดจำ</p>		
<p>2.2.4 ชั้นกล่าวสรุป</p> <p>ผู้พูดสรุปเรื่องราวอย่างสัมพันธ์กับหัวเรื่องและเนื้อเรื่องที่พูด กระชับ ชัดเจน ตรงประเด็น สามารถสร้างความประทับใจให้ผู้ฟังได้ด้วยประการทั้งปวง</p>		

ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

(เกณฑ์ประเมิน 1 = ต้องปรับปรุงแก้ไข 2 = พอใช้ 3 = ดี 4 = ดีมาก N/A = ประเมินไม่ได้)

ตอนที่ 3 แบบประเมินบุคลิกภาพการแสดงออก

เกณฑ์การพิจารณา	คะแนน	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3.1 การแสดงออกโดยทั่วไป กล่าวคือผู้พูดมีลักษณะการแสดงออกโดยรวมที่น่าประทับใจมีคุณลักษณะที่ดีมีกิจกรรมภาษาที่ฟังประสงค์ เรียบร้อย เหมาะสมแก่กาลเทศะ ตลอดจนมีการแสดงออกซึ่งความพร้อมที่จะปฏิบัติกิจกรรม		
3.2 การแสดงออกขณะพูดนำเสนอ 3.2.1 การแสดงออกของสีหน้า กล่าวคือผู้พูดแสดงสีหน้าที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง มีความยิ้มแย้มแจ่มใส มีชีวิตชีวา แสดงถึงการพักผ่อน		
3.2.2 การแสดงออกของสายตา กล่าวคือผู้พูดมีการส่งสายตาไปหาผู้ฟังอย่างทั่วถึง เป็นมิตร สอดคล้องกับเรื่องที่พูด		
3.2.3 การแสดงท่าทาง กล่าวคือผู้พูดแสดงท่าทางและอากัปกริยาประกอบการพูดอย่างสอดคล้องเหมาะสม อาทิ การแสดงความเคารพ การปรากฏกายและเดินขึ้นพูดอย่างมั่นใจมุ่งมั่น มีการยืนที่สง่าผ่าเผย มีการใช้มือประกอบ การเคลื่อนไหวร่างกาย ท่วงท่า จังหวะ ลีลา การหายใจที่สอดคล้องกันและผสมผสานกันอย่างลงตัว เป็นต้น		
3.2.4 การใช้สื่อประกอบการพูด กล่าวคือผู้พูดมีการใช้สื่อ เช่น เอกสารประกอบการพูด กระดาษโน้ต สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ		

ความคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(เกณฑ์ประเมิน 1 = ต้องปรับปรุงแก้ไข 2 = พอใช้ 3 = ดี 4 = ดีมาก N/A = ประเมินไม่ได้)

ภาคผนวก ง

แบบบันทึกการสังเกต

บุคลิกภาพการพูดและการแสดงออกในการพูดต่อหน้าสาธารณะ

ในงานวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่น
อายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย”

(สำหรับผู้วิจัย)

คำสั่งชี้แจง : กรุณากรอกข้อความลงในช่องว่างให้ครบถ้วนทุกตอนดังนี้ รายละเอียดและข้อมูลพื้นฐานของผู้พูด	ลำดับที่ขึ้นพูด
---	-----------------

ชื่อ.....นามสกุล.....เพศ.....อายุ.....ปี ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....โรงเรียน.....จังหวัด..... วัน/เดือน/ปี ที่บันทึกการสังเกตการพูดและการแสดงออก..... ลงชื่อผู้วิจัย _____ (นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์)
--

คำชี้แจง

ผู้วิจัยจะทำเครื่องหมายถูกหากสังเกตเห็นพฤติกรรมดังกล่าวต่อไปนี้พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 แบบบันทึกการสังเกตบุคลิกภาพโดยทั่วไป

(ช่องบันทึกคะแนน)

1.1 บุคลิกภาพภายนอก

	1	2	3	4	5	6	รวม	เฉลี่ย

1.1.1 ทรงผม

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	ไม่ถูกระเบียบไม่เรียบร้อย	
☐	ไม่เรียบร้อย	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

1.1.2 ไบหน้า

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	ไบหน้าเคร่งเครียด	
☐	ไบหน้าตกใจ	
☐	ไบหน้าไม่สดชื่น	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

1.1.3 เสื้อผ้า

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	แต่งกายไม่เหมาะสม (เพศ วัย)	
☐	แต่งกายไม่เรียบร้อย	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

1.1.4 รองเท้า ถุงเท้า

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	ไม่สุภาพเรียบร้อย	
☐	ชำรุด	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

(ช่องบันทึกคะแนน)

1.3 การบริหารจัดการอารมณ์ตนเอง

1	2	3	4	5	6	รวม	เฉลี่ย

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	ประหม่า ตื่นเต้น	
☐	แสดงออกข้ามเพศ	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

(ช่องบันทึกคะแนน)

1.4 ลักษณะอุปนิสัยส่วนบุคคล

1	2	3	4	5	6	รวม	เฉลี่ย

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	ไม่เคารพผู้อื่น	
☐	ไม่ตรงต่อเวลา	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

(ชื่อบันทึกคะแนน)

1.5 ความพร้อมในการเรียนรู้

1	2	3	4	5	6	รวม	เฉลี่ย

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	ขาดการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	
☐	ขาดความอดทนต่อการพูด	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

(ชื่อบันทึกคะแนน)

1.6 ความเชื่อมั่น และความนิยมชมชอบในตนเอง

1	2	3	4	5	6	รวม	เฉลี่ย

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อยเกินไป	
☐	มีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไป	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

☐	เสียงเบาเกินไป	
☐	พูดน้ำเสียงแข็งดุดัน	
☐	พูดซ้ำ	
☐	แก้ไขเกินเหตุ (ควบก กล่าว ร มากเกินไป)	
☐	ไม่เน้นเสียงหนักเบา	
☐	พูดภาษาต่าง ประเทศโดยไม่จำเป็น	
☐	ใช้คำแสลง	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

2.2 การพูดเพื่อนำเสนอ

2.2.1 การพูดขั้นทักษะและปฏิสัมพันธ์

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	ไม่กล่าวทักทาย	
☐	ทักทายผิดระดับ	
☐	ไม่บอกหัวเรื่องพูด	
☐	ทักทายไม่ครบ ทุกระดับ	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

(ชื่อบันทึกคะแนน)

ตอนที่ 3 บุคลิกภาพการแสดงออก

1 2 3 4 5 6 รวมเฉลี่ย

3.1 บุคลิกภาพการแสดงออกโดยทั่วไป

--	--	--	--	--	--	--	--

3.1.1 ลักษณะการแสดงออกโดยทั่วไป

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	การเคลื่อนไหว อวัยวะผิดปกติ	
☐	ไม่มีมารยาท	
☐	เสียงคอ	
☐	ไม่รู้จักกาลเทศะ	

3.2 การแสดงออกขณะพูดนำเสนอ

3.2.1 การแสดงออกของสีหน้า

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	สีหน้าเคร่งเครียด	
☐	สีหน้าไร้อารมณ์	
☐	ผิวนัยม	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

3.2.2 การแสดงออกของสายตา

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	สายตาตามองพื้น	
☐	สายตาตามองไม่ทั่วถึง	
☐	ไม่สบตาผู้ฟัง	
☐	สายตาตามองเพดาน	
☐	สายตาตามองออกนอก บริเวณ	

อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม
----------------------	--

3.2.3 การแสดงท่าทาง

3.2.3.1 การเคลื่อนไหวร่างกาย

3.2.3.1.1 การใช้มือ

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	ใช้มือมากเกินไป	
☐	การเกร็งมือ	
☐	ใช้มือไม่สัมพันธ์กับ เรื่อง	
☐	วางมือไม่เหมาะสม	
☐	ล้วง แคะ แกะ เกา	
☐	สัมผัสสอวัยวะเพศ	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

3.2.3.1.2 การเดิน

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	เดินช้าเกินไป	
☐	เดินลากเท้า	
☐	เดินเร็วเกินไป	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

3.2.3.1.3 การยืน

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	ยืนพักขา	
☐	ยืนแยกปลายเท้า มากเกินไป	
☐	ยืนโยกตัวไปมา	
☐	ยืนเฉียงไปข้างใดข้าง หนึ่ง	
☐	ยืนโน้มตัว	
☐	ยืนเกร็งผิดธรรมชาติ	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

3.2.3.1.4 การทักทาย/การไหว้/การแสดงความเคารพ

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	ไม่ไหว้แสดงความเคารพ	
☐	ไหว้ไม่ถูกต้องตามธรรมเนียมไทย	
☐	ไม่ตั้งใจไหว้	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

3.2.4 การใช้สื่อประกอบ

	ลักษณะพฤติกรรม	ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
☐	ใช้ไมโครโฟนไม่ถูกต้อง	
	อื่นๆบันทึกเพิ่มเติม

3.2.5 อื่นๆบันทึกการสังเกตบุคลิกภาพการแสดงออกเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ในงานวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของ
เด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย”

คำอธิบาย

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะ
และอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย”
ซึ่งเป็นงานวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชา ภาควิชา วทท และ
สื่อสารการ แสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2551

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ - สกุล อายุ ปี
อาชีพ / ตำแหน่ง
ความเชี่ยวชาญพิเศษ

**ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้า
สาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย**

2.1 ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูด
ต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาให้สัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัฒนธรรมและวัฒนธรรมในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย มีทั้งหมด 15 คน ดังนี้

1. พระวิสุทธ์พุทธศาสตร์

รองเจ้าคณะจังหวัดลพบุรี, ผู้รับใบอนุญาต/ผู้อำนวยการโรงเรียนวินิตศึกษา
ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี

2. อาจารย์สุภาววรรณ ด้านสกุล

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนวินิตศึกษา จังหวัดลพบุรี

3. อาจารย์ฉัตรเอก หล้าล้ำ

หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียนและฝ่ายสัมพันธ์สาธารณะ โรงเรียนสุรวิทยาคาร
จังหวัดสุรินทร์

4. อาจารย์ภุชญา เผือกพรหม

หัวหน้างานกิจกรรม To be number one และ ประธานที่ปรึกษาสถานนักเรียน
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช

5. อาจารย์รัชนก สุวรรณจักร

อาจารย์ฝ่ายกิจกรรมวิชาการ โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง

6. อาจารย์อภิรักษ์ พงศ์เมธากุล

รองคณบดีฝ่ายการนักศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
และอาจารย์ที่ปรึกษาชุมนุมสหนาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

7. รองศาสตราจารย์นวลทิพย์ เพิ่มเกษร

รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

8. อาจารย์ศรวนีย์ สรรคนุรานุรักษ์

รองคณบดีฝ่ายการนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและภาษาศาสตร์

9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมพร นิรัญทิวี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและภาษาศาสตร์

10. อาจารย์พวงเพ็ญ เปล่งปลั่ง

ครูชำนาญการพิเศษวิชาภาษาไทย(ค.ศ.3) โรงเรียนชัยนาทวิทยาคม
จังหวัดชัยนาท,วิทยากรฝึกอบรมด้านการพูด,การเป็นพิธีกรการดำเนินกิจกรรมทาง
วาทวิทยาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สากล ไพเราะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวิทยุโทรทัศน์ คณะวารสารศาสตร์และ
สื่อสารมวลชนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,วิทยากรฝึกอบรมและกรรมการตัดสินการ
สอบเรื่องการประกาศทางวิทยุ-โทรทัศน์ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี

12. อาจารย์ ดร.อัจฉรา บัณฑิตานวงศ์

อาจารย์ประจำคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และ
ผู้เชี่ยวชาญฝึกอบรมด้านการประชาสัมพันธ์ในองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน

13. นายธนยศ สุมาลย์โรจน์

นักจิตวิทยาประจำภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล

14. นางสาวตามารา แก้วมา

นักจิตวิทยาพัฒนาการประจำสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
มหาวิทยาลัยมหิดล

15. นางสาวพรพรรณ ศิลปะวัฒนาพร

นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์
กระทรวงยุติธรรม

ภาคผนวก ข

ภาควิชาวาทยุทธศาสตร์และสื่อสารการแสดงผล
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กทม. 10330

25 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้เข้าสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลการวิจัย

เรียน

ด้วย นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา ภาควิชาวาทยุทธศาสตร์และสื่อสารการแสดงผล คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “**บุคลิกภาพ การสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการสื่อสารการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย**” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง ศรีอักษรภาพร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ซึ่งศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ในการนี้ ภาควิชาฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีคุณภาพมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในสังคมส่วนรวม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ในประเด็นปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ เพื่อความสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ในงานวิจัยต่อไป

ภาควิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

หัวหน้าภาควิชาและประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัย นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์ (08 - 9177 - 0018)

ภาคผนวก ซ

ภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดง
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กทม. 10330

20 มกราคม 2552

เรื่อง ขออนุญาตเข้าถึงข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช
สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการกิจกรรมการประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นภาคใต้

ด้วย นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวาทยวิทยา ภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “**บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการสื่อสารการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย**” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง ศรีอักษรภาพร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ซึ่งศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ในการนี้ ภาควิชาฯ พิจารณาเห็นว่าสถาบันของท่านมีนักเรียนที่สามารถเป็นตัวแทนกลุ่มตัวอย่างของเด็กวัยรุ่นภาคใต้ได้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยและคณะเข้าไปประเมินลักษณะบุคลิกภาพการสื่อสาร ในวันที่ 7 - 8 กุมภาพันธ์ 2552 เวลา 09.00 - 16.00 น. ภาควิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

หัวหน้าภาควิชาและประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัย นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์ (08 - 9177 - 0018)

กำหนดการ
กิจกรรมการประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นภาคใต้
วันอาทิตย์ที่ 8 กุมภาพันธ์ 2552
ณ ห้องโสตทัศนศึกษา
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช

08.00 น.	รับลงทะเบียนและแจกหมายเลขลำดับการพูดให้แก่นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
08.30 น.	นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์(ผู้วิจัย) อธิบายความเป็นมาของการวิจัย
08.45 น.	พิธีเปิดกิจกรรมฯโดยผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้
09.00 น.	บรรยายเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพูดต่อที่สาธารณะโดยนายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์(ผู้วิจัย)
09.30 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 1 ถึง หมายเลขที่ 10
10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 11 ถึง หมายเลขที่ 20
12.15 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 21 ถึง หมายเลขที่ 30
14.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.45 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 31 ถึง หมายเลขที่ 40
16.15 น.	สรุปกิจกรรม มอบของที่ระลึก พิธีปิดและพิธีอำลา
16.30 น.	ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินเดินทางกลับ

ภาควิชาวาทยุทธศาสตร์และสื่อสารการแสดง
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กทม. 10330

20 มกราคม 2552

เรื่อง ขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้รับใบอนุญาต/ผู้อำนวยการโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการกิจกรรมการประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นนภาคกลาง

ด้วย นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาวิทยา ภาควิชาวาทยุทธศาสตร์และสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “**บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการสื่อสารการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย**” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง ศรีอักษรภาพร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ซึ่งศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ในการนี้ ภาควิชาฯ พิจารณาเห็นว่าสถาบันของท่านมีนักเรียนที่สามารถเป็นตัวแทนกลุ่มตัวอย่างของเด็กวัยรุ่นนภาคกลางได้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยและคณะเข้าไปประเมินลักษณะบุคลิกภาพการสื่อสาร ในวันที่ 11 - 12 กุมภาพันธ์ 2552 เวลา 09.00 - 16.00 น. ภาควิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

หัวหน้าภาควิชาและประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัย นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์ (08 - 9177 - 0018)

กำหนดการ
กิจกรรมการประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นนภาคกลาง
วันพุธที่ 12 กุมภาพันธ์ 2552
ณ ห้องโสตทัศนศึกษา
โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี

08.00 น.	รับลงทะเบียนและแจกหมายเลขลำดับการพูดให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
08.30 น.	นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์(ผู้วิจัย) อธิบายความเป็นมาของการวิจัย
08.45 น.	พิธีเปิดกิจกรรมฯโดยผู้อำนวยการโรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ฯ
09.00 น.	บรรยายเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพูดต่อที่ประธานฯโดย นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์(ผู้วิจัย)
09.30 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 1 ถึง หมายเลขที่ 10
10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 11 ถึง หมายเลขที่ 20
12.15 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 21 ถึง หมายเลขที่ 30
14.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.45 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 31 ถึง หมายเลขที่ 40
16.15 น.	สรุปกิจกรรม มอบของที่ระลึก พิธีปิดและพิธีอำลา
16.30 น.	ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินเดินทางกลับ

ภาควิชาวาทยุทธศาสตร์และสื่อสารการแสดง
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กทม. 10330

20 มกราคม 2552

เรื่อง ขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุรวิทยาคาร จังหวัดสุรินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการกิจกรรมการประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้วย นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาวิทยา ภาควิชาวาทยุทธศาสตร์และสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “**บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการสื่อสารการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย**” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง ศรีอักษรภาพร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ซึ่งศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ในการนี้ ภาควิชาฯ พิจารณาเห็นว่าสถาบันของท่านมีนักเรียนที่สามารถเป็นตัวแทนกลุ่มตัวอย่างของเด็กวัยรุ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยและคณะเข้าไปประเมินลักษณะบุคลิกภาพการสื่อสาร ในวันที่ 14 - 15 กุมภาพันธ์ 2552 เวลา 09.00 - 16.00 น. ภาควิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

หัวหน้าภาควิชาและประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัย นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์ (08 - 9177 - 0018)

กำหนดการ
กิจกรรมการประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
วันอาทิตย์ที่ 15 กุมภาพันธ์ 2552
ณ ห้องวิทยบริการ
โรงเรียนสุรวิทยาคาร จังหวัดสุรินทร์

08.00 น.	รับลงทะเบียนและแจกหมายเลขลำดับการพูดให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
08.30 น.	นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์(ผู้วิจัย) อธิบายความเป็นมาของการวิจัย
08.45 น.	พิธีเปิดกิจกรรมฯโดยผู้อำนวยการโรงเรียนสุรวิทยาคาร
09.00 น.	บรรยายเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพูดต่อที่ประธานฯโดย นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์(ผู้วิจัย)
09.30 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 1 ถึง หมายเลขที่ 10
10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 11 ถึง หมายเลขที่ 20
12.15 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 21 ถึง หมายเลขที่ 30
14.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.45 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 31 ถึง หมายเลขที่ 40
16.15 น.	สรุปกิจกรรม มอบของที่ระลึก พิธีปิดและพิธีอำลา
16.30 น.	ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินเดินทางกลับ

ภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดง
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กทม. 10330

20 มกราคม 2552

เรื่อง ขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการกิจกรรมการประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นภาคเหนือ

ด้วย นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวาทยวิทยา ภาควิชาวาทยวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “**บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการสื่อสารการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย**” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง ศรีอักษรภวพร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่นอายุ 16 - 18 ปี ซึ่งศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ในการนี้ ภาควิชาฯ พิจารณาเห็นว่าสถาบันของท่านมีนักเรียนที่สามารถเป็นตัวแทนกลุ่มตัวอย่างของเด็กวัยรุ่นภาคเหนือได้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยและคณะเข้าไปประเมินลักษณะบุคลิกภาพการสื่อสาร ในวันที่ 21 - 22 กุมภาพันธ์ 2552 เวลา 09.00 - 16.00 น. ภาควิชาฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช)

หัวหน้าภาควิชาและประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัย นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์ (08 - 9177 - 0018)

กำหนดการ
กิจกรรมการประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารของเด็กวัยรุ่นภาคเหนือ
วันอาทิตย์ที่ 22 กุมภาพันธ์ 2552
ณ ห้องแนะแนว
โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง

08.00 น.	รับลงทะเบียนและแจกหมายเลขลำดับการพูดให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
08.30 น.	นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์(ผู้วิจัย) อธิบายความเป็นมาของการวิจัย
08.45 น.	พิธีเปิดกิจกรรมฯโดยผู้อำนวยการโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย
09.00 น.	บรรยายเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพูดต่อที่สาธารณะโดยนายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์(ผู้วิจัย)
09.30 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 1 ถึง หมายเลขที่ 10
10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 11 ถึง หมายเลขที่ 20
12.15 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 21 ถึง หมายเลขที่ 30
14.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.45 น.	เริ่มประเมินบุคลิกทางการสื่อสารหมายเลขที่ 31 ถึง หมายเลขที่ 40
16.15 น.	สรุปกิจกรรม มอบของที่ระลึก พิธีปิดและพิธีอำลา
16.30 น.	ผู้วิจัยและคณะผู้ประเมินเดินทางกลับ

ภาคผนวก ฅ

รายชื่อคณะผู้ประเมินที่เข้าร่วมประเมินบุคลิกภาพการสื่อสารในงานวิจัยเรื่อง “บุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะในการพูดต่อหน้าสาธารณณะของเด็กวัยรุ่นนอายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย” มีทั้งหมด 6 คน ดังนี้

1. นางสาวภัทราภรณ์ ปวงคำ

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาประชาสัมพันธ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นักกิจกรรม, พิธีกร, นักสันทนากการ, นักไ้้ววาที, คณะกรรมการสโมสร, ชุมนุ้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2. นางสาวปัทมา ดาราไ้

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้ศึกษาด้านจิตวิทยาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, ผู้เชี่ยวชาญกิจกรรมด้านการพูด, นักสันทนากการ, การจัดกิจกรรมด้านเด็กและเยาวชนของสโมสรชุมนุมชมรมในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

3. นายธนิต เพชรอินทร์

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญกิจกรรมสันทนากการ, การแสดงละคร, การแสดงลักษณะบันเทิงเวที, การเป็นพิธีกรการจัดกิจกรรมค่ายเพื่อพัฒนาศั้กยภาพของเยาวชนทั่วประเทศไทย

4. นายเอกชาติ ภาสกานนท์

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญกิจกรรมด้านการทำค่ายเยาวชนและผู้นำกลุ่มการเมืองภาคนักศึกษา นักพูด นักปราศรัย ผู้นำการอภิปรายในประเด็นปัญหาต่างๆ

5. นายจ้งนง มุตตะโสภา

นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญกิจกรรมสันทนากการ, การแสดงละคร, การแสดงลักษณะบันเทิงเวที, การเป็นพิธีกรการจัดกิจกรรมค่ายเพื่อพัฒนาศั้กยภาพของเยาวชนทั่วประเทศไทย

6. นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ญ

บรรยากาศการเก็บข้อมูลงานวิจัยบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ
ในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่น อายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างภาคใต้

วันอาทิตย์ที่ 8 กุมภาพันธ์ 2552

ณ ห้องโสตทัศนศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช

บรรยากาศการเก็บข้อมูลงานวิจัยบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ
ในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่น อายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างภาคกลาง

วันพฤหัสบดีที่ 12 กุมภาพันธ์ 2552

ณ ห้องโสตทัศนศึกษา โรงเรียนวินิตศึกษา จังหวัดลพบุรี

บรรยากาศการเก็บข้อมูลงานวิจัยบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ
ในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่น อายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วันอาทิตย์ที่ 15 กุมภาพันธ์ 2552

ณ อาคารวิทยบริการ โรงเรียนสุรวิทยาคาร จังหวัดสุรินทร์

บรรยากาศการเก็บข้อมูลงานวิจัยบุคลิกภาพการสื่อสารเชิงวัจนะและอวัจนะ
ในการพูดต่อหน้าสาธารณะของเด็กวัยรุ่น อายุ 16 - 18 ปี ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทย

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างภาคเหนือ

วันอาทิตย์ที่ 22 กุมภาพันธ์ 2552

ณ ห้องแนะแนวการศึกษา โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย จังหวัดลำปาง

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายชัยยุทธ ถาวรานุรักษ์ เกิดที่บ้านเลขที่ 94 หมู่ที่ 2 ตำบลป่าพะยอม อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง เมื่อวันพุธที่ 17 มิถุนายน พุทธศักราช 2524 สำเร็จหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนบ้านป่าพะยอม อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง หลังจากนั้นได้เข้าศึกษาหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนสตรีพัทลุง อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง และได้เข้าศึกษาต่อหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อปีการศึกษา 2546 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี กรุงเทพมหานคร เมื่อปีการศึกษา 2550